ו' אב תשמ"ה, 24.7.1985 מיספר 2499 שנה 49 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

יאוששת היצהבת

האם היא תפרוץ בקריות?

האם היא תתפשט בארץ?

מה לעשות כדי למנוע אותה?

8-קל

רק 8 קלוריות לכוס משקה תפוזים!

משקה טעים וקל לשמור על המשקל

מכיל Nutra Sweet™ ממתיק מהפכני המורכב מחומרים טבעיים.

3 שקיות להכנת 3 ליטר משקה.
5 כוסות בכל שקית

עלית

מכתבים

גם הם לא שכחו

גם לא־יהודים עדיין זוכרים את השואה ואת הנאצים.

שלא תחשבו שרק אנחנו, היהודים, עדיין חיים את נושאי השואה והנאצים. הנה, כאן, התעוררה, לאחרונה, מהומה רבתי בעניין שהוא ממש שולי. מעשה בחברת־התעופה בריטיש איירווייס שהחליפה את מדי דיילי האוויר והקרקע שלהם במדים חדשים.

ואז, מה עורר את רוגזו של קברניט־מטוס אחד בדימוס, עד שהוא פנה בתלונה לעיתונות? העוברה שהקישוטים למצחיות הכובעים וחפתי־השרוולים של המדים החדשים עשויים פלא־טינום (או חומר דמוי־פלאטינום). „האם שכח המעצב," היקשה אותו קברניט, „שגם סימלי־הדרגה ותגי־היחידה של קציני האס־אס הנאציים היו עשויים פלאטינום?" **ג'ק רזזן**, לונדון

● ● ●

פינוי צוואר־הבקבוק

על בית־הלורדים במישטרה (העולם הזה 17.7).

מדור תשקיף האחרון יודע לספר כי חמישה ניצבים במישטרה, על סף גיל־הפרישה, אינם ממהרים לפרוש ובולמים בכך את קידומם של קצינים בכירים צעירים.

סליחה, מה הם מציעים? להוריד את גיל־הפרישה ל־60 או ל־55, או, אולי, אפילו, ל־50, או לעשות מה שהאסקימואים עושים, המוציאים את זיקניהם מחוץ לאיגלו שלהם ומשאירים אותם על הקרח?

אני יודע, הכוונות הן טובות: ריענון־הצמרת וכו', בדיוק כמו שצה"ל עושה בימים אלה, כאשר הוא שולח הביתה עשרות תת־אלופים ואלופי־מישנה, כדי לפנות, כפי שנאמר, בלשון העדינה של הודעת צה"ל, את „צוואר־הבקבוק".

אבל מי אומר שזה הפיתרון הנבון והטוב, למישטרה, לצה"ל או לכל היראכיה אחרת? הנה, אני, בהחלט אינטרסאנט בנושא. אני מנכ"ל של חברה גדולה שכל אחד מחבורת הסמנכ"לים שלי מת לרשת אותי. אבל אני בן 59 וכוחי במותניי, ומה שהרבה יותר חשוב, בראשי, ושהארונים הצעירים יואילו להתאזר בסבלנות עוד שש שנים. גם אני הייתי כמה שנים טובות סמנכ"ל, לפני שהייתי למנכ"ל.

מסיבות מובנות (שש השנים הבאות?), אני חותם — **מנהל כללי**, תל־אביב

● ● ●

כן „וולוו", אבל ישנה

על וולוות חדשות לראשי־עיריות (העולם הזה 26.6).

בידיעה בנושא רכישת מכונית וולוו חדשה לראש עיריית רמת־גן צויין, כי בשבוע שבו הגיעה המכונית לרמת־גן, הגיעו שלוש מכוניות דומות לשלוש רשויות מקומיות נוספות, וביניהן בני־ברק.

זה מידע בלתי־מדוייק, שכן עיריית בני־ברק אכן רכשה מכונית מדגם זה, אך משומש, מודל 83', מחברת־השכרה, והיה זה לפני כשנה ומחצה.

אברהם טננבוים,
מזכיר העיריה, בני־ברק

● ● ●

מות הצנחנים

עוד על אסון מעגן (העולם הזה 3.7 ואילך).

(א) אסון מעגן לא אירע ב־1955, אלא ביולי 1954.

(ב) כינוס מעגן בא להנציח פועלם וזיכרם של שיבעת הצנחנים (מבין 32 שליחי־היישוב, שהוצנחו באירופה) שנפלו, ולחנוך את בית־הצנחן על־שם פרץ גולדשטיין, שהוצנח ביוגוסלוויה ופעל בה ובהונגריה, שם הוצא להורג.

(ג) בין 17 חללי אסון מעגן, עת נפל המטוס לתוך הקהל הרב, היו גם ארבעה מ־25 הצנחנים ששבו חיים מאירופה ובאו להשתתף בכינוס.

יעקב מרקוביצי, חיפה

● ● ●

זב"ש על הקמ"ש

על מהירות נהיגתו של נהג השר־ללא־תיק (העולם הזה 17.7).

הסיפור על המעקב של רפיק חלבי אחרי מכוניתו הדהדה של השר־ללא־תיק בכביש ירושלים תל־אביב לא כל־כך ברור לי. קודם כל, אני לא מבין מה חלבי תיאר לעצמו כשהגביר את המהירות שלו ועבר בהרבה עשרות קמ"ש על

העולם הזה 2499 (המשך בעמוד 4)

המישלחת

שימעון פרס הצליח למנוע הכללתם של שני אישים מהשטחים הכבושים ב־מישלחת הירדנית־פלסטינית לוושינג־טון – על־ידי כך שנפגש איתם באישון־לילה, וניסה ליצור את הרושם שהם נמצאים כבר מזמן בכיסו.

7

נפט על הכוונה

פלאטו שרון מחפש כסף ● צרות בקניון" שברמת־גן ● החובות של עסקני הליכוד בהסתד־רות ● יצחק מודעי אומר דבר והיפוכו ● הכנסת תסיל את מניות הנפט?

39

כמעט שגריר

מיופה הכוח המצרי, מוחמד בסיוני, שהוא שגריר לכל דבר, מלבד התואר, מספר להעולם הזה על מישפחתו, על הקריירה שלו בצבא המצרי, על פגישת־הפיסגה בין פרס ומובארק, מגלה כי אינו שותה אלכוהול ומכריז: „אני אמנם רתי, אבל לא פנאטי!"

29

סופר או משורד?

האם הוא משורר? שאלו השבוע המומחים בישראל, כשקראו את דיווחיו המזרים ביותר של השגריר **עובדיה סיופר**. תפקיד השגריר, כידוע, הוא לשקר למ־ען המולדת. אך האם למולדת הוא צריך לומר את האמת?

6

סגן־השר והלוקש

סגן־השר עדי אמוראי **ואשתו משתכרים שניהם ומפרנסים שלוש בנות מתבגרות. רותי אמוראי מפרטת באוזני העולם הזה את ההכנסות** (1,270,000 שקל) **ואת ההוצאות** (1,200,000 שקל). **„אנחנו חיים ממש כמו כל השכירים!" היא מכריזה.**

14

הזמרת ואביר המדרגות

יהודית רביץ (ב־תמונה) שרה סר־נדות במסיבה, והאביר החדש ב־חייה, **שלמה ניצן**, חיכה לה במדר־גות, בעוד עושה הלהיטים **קובי אושרת** חוגג את מסיבת יום הולדתו ה־41.

22

כתבת השער הקדמי:

הסכנה הצהובה

סכנת הדיזנטריה חלפה. אך במקומה הופי־עה חמורה ממנה: הצהבת. בקריות של מיפרץ חיפה כבר החלו בחיסונים המוניים, אך יעברו שבועות עד שייוודע אם הסכנה נמנעה או שהיא מאיימת על כל הארץ. בינתיים חוסנו רק ילדים, גילאי 5 עד 10. המבוגרים החוששים צריכים כנראה להסתדר לבד.

10

כתבת השער האחורי:

נערת הכספומין

נאווה סיאני (בתמונה), לשעבר פור־צת־כספות, נעצרה בחשד שעמדה בראש פלוגת־נערות שהציעה שרו־תי־מין בדירה תל־אביבית. תמורת 12 אלף שקלים. כיצד מתייחסים פרנסי תל־אביב לתופעה העירונית הזאת?

36

שוחד מסך

מנהלי הטלוויזיה מקפידים להראות על המסך רק את מי שיכול להבטיח להם את מעמדם ברשות־השידור. מוות וחיים ביד הלשון – וככל שה־לשון ארוכה יותר – כך מת־יישב עליה העכוז המת־ראיין בנוחיות רבה יותר.

11

עונשים מצחיקים

הנאשמים במישפט אירגון־הטרור היהוד־די הקשיבו לגיזרי־הדין – ופרצו כולם ב־צחוק. גם יידידיהם חשפו שיניים שוחד־קות. מאפרי־עולם, מסתבר, הם עניין מצחיק מאוד, כשבאופק מחייכת החנינה.

8

לודמילה

לודמילה (ברוסית: „אהובת העם") **תי־כון** היא אשה פעלתנית, המושכת תשו־מת־לב והעמלה ללא הרף למען בעלה, דן, שהוא ח"כ אפור. יש לה דיעות בכל עניין ועניין, והיא שמחה לספר אותן השבוע ל**העולם הזה**.

34

רחל המרחלת מדווחת:

העיתונאי **נתן זהבי** טען כי שכב עם אשת סוחר־הנשק – מישהו מאמין כי יש לה טעם כזה בגברים? ● הפר־שה של **בתיה ישראלי** והבלופים של בעלה, **אלי** ● **מיכאל ברונו** מכסח מישפחות של פרופסורים ● **חווה לוי** (בתמונה) ישנה עם **פיצי וי־טונסקי** בחדר אחד – רק מטעמי חיסכון. ●●●●●●●

40

שינים מפלילות

השוטרים חטפו את חריץ הגבינה מפיו של שמואל ברוקס, וכך השיגו את טביעת־השיניים — הראיה העי־קרית במישפטו של הנא־שם ברצח פעילת רק"ח ה־ירושלמית מאשה אפרתי.

33

העולם הבא

זכה באוטו־טוטו ונדרס על־ידי מוכר לוטו – בתחרויות באולם סגור במכביה זכה מנחם בגין במדליית־זאב – הרב שרץ מפ"ס יזם חוק־ה־סרטן (שרימפס, בלענז).

42

הסרגניות

הן סורגות ביד ובמכונה, ולאחרונה גילו כי תוצרתן מבוקשת – והפכו את התחביב למיקצוע. אלו הן הסרגניות שכבשו בשנה זאת את אופנת הקיץ.

24

המדורים הקבועים:

מיכתבים	– זב"ש על הקמ"ש	3
קוריא יקר	– התנצלות ממפקד־המחוז	4
תשקיף	– קק"ל נגד הזמו־סקסואלים	5
במדינה	– בתוככי גן־החיות	6
הנדון	– הדבר השני בחשיבותו שכל עסקן משתוקק לו	11
אנשים	– מתנה מקורית ותחתונית ריחנית	12
יומן אישי	– איך לנצח את סנדלי־דנוור	17
מה הם אומרים	– המצב לא משפיע על היהלומים שאנו מוכרים!	18
גם זה וגם זה	– מה תעשו בכל הכסף שחסכתי לכם!	21
לילות ישראל	– איך להגיע לגיל 41 מבלי להזדקן	22
חלון ראווה	– סרוג זה יפה, וגם קיצי	24
קולנוע	– מלפפון גדול ומימי מאוד	27
תשבצופן	– היה במכביה, עוד בימי יהושע	28
ראיון	– עם מוחמד בסיוני, מיופה־הכוח המצרי	29
הזרסקום	– מתי יחלפו צרות האריזה	32
שידור	– טלוויזיה בתשלום ועם מפענח	38
השקל ואתה	– חובות של בחירות: מי יחזיר וכמה	39
רחל המרחלת	– אי־אפשר להאמין לרדיו	40
העולם הבא	– גיור לחומרה וגיור לתוכנה	42

בלי משוא פנים

במיסגרת הכתבה על פרשת הכאתו של צלם־העיתונות רחמים ישראלי, הזוכרה בגליון האחרון של העולם הזה גם חוות־דעת שניתנה, כביכול, על־ידי מפקד מחוז תל־אביב של המישטרה, הניצב גבי עמיר. לפי הדיווח, ציין המפקד כי רוב הזונות במחוז הן יהודיות ורוב הסרסורים ערביים. והוסיף: „יש סרסורים ערביים העוסקים בכך על רקע לאומני."

ניתחנו אימרה אבסורדית זו, וקבענו כי זוהי התבטאות גיזענית מובהקת, החוזרת על דברים של מאיר כהנא. ששאל אותם מסיפרו של אדולף היטלר, מיין קאמפף, ומדיברי־הבלע של העי־תון הגיזעני־פורנוגראפי הנאצי דר שטירמר.

השבוע קיבלתי מיכתב מידי דוברת מחוז תל־אביב, סגנית־ניצב זאבה אהרוני.

הנהו במלואו:

בכתבה שלכם נכתב כאילו אמר מפקד מחוז

מפקד־מחוז עמיר
לא אמר!

תל־אביב שמרבית הסרסורים במחוז הם ערבים, והם עוסקים בכך על רקע לאומני.

דברים אלו מעולם לא נאמרו על־ידי ניצב גבי עמיר. הדברים לא נאמרו על־ידו בעת דיון שנערך בוועדת־הפנים של הכנסת בירושלים, שם היה ניצב עמיר אורח הוועדה, ונושא הדיון היה מניעת מעשי אונס במחוז תל־אביב. דברים אלו לא נאמרו על־ידו גם בעת ביקור שערכו במחוז תל־אביב חברים מוועדת־הפנים של הכנסת.

בעת הביקור הזה, הירצה לפני חברי־הכנסת איש־מישטרה ממחלק־המוסר, שעיסוקו בנושא הזונות והסרסורים באזור תל־אביב. איש־המיש־טרה נשאל על־ידי הח"כים לגבי שיעור הסר־סורים הערביים שבין הסרסורים בכלל, וכן נדונו ביניהם הסיבות האפשריות השונות למיספר הגבוה (וזו עובדה) של ערבים בקרב הסרסורים באיזור.

הסברה שיתכן שאחד מהמניעים של הסר־סורים הערביים היא לאומנית — מעולם לא הועלתה בפי מפקד־המחוז.

אנחנו מוחים על כך שללא בדיקת העובדות ערכתם השוואה בין דברים שכביכול נאמרו מפי ניצב עמיר לבין דברים שנכתבו במיין קאמפף.

נראה לנו כהוגן שעיתונכם יפרסם הכחשה לידיעה זו, שהופיעה במיסגרת כל־כך בולטת.

עד כאן דיברי המיכתב.

המובאה שעליה מגיבה הדוברת פורסמה לראשונה בצהרון חדשות, ולא הוכחשה. העולם הזה שאל את פיו של אדם שזיהה נוכח בפגישות חברי־הכנסת עם המישטרה בתל־אביב, שאישר גם הוא את הדברים.

מיכתבה של הדוברת אני למד שהדברים לא נאמרו על־ידי ניצב גבי עמיר, ואפשר לשער — על פי הכתוב בין השיטין — שהם נאמרו על־ידי איש־מישטרה אחר, פחות בכיר. נראה כי אנשי הכנסת בילבלו את הדוברים.

הכחשתו של מפקד־המחוז מעידה על כך שגם הוא רואה בהתבטאות מעין זו משהו מחפיר ומביש, ועל כן אני מתנצל לפניו בשימחה רבה.

חקירה בגלאי שקר

בינתיים ממשיכה המישטרה לחקור את עצמה, והתוצאה היא לפי שעה סידרה אופיינית של גימגומים, התחמקויות והשתמטויות.

מיקרה כזה, כשכל המעורבים בו מלבד הקורבן הם שוטרים, הוא אובייקט קל לחקירה. אפשר היה להתחיל בחקירה ולסיימה תוך 24 שעות. אבל העסק נמשך. ומדי כמה ימים מתפרסם עוד גימגום ריישמי, כשכל אחד מהם מביש מקודמו.

נאמר כי „זה לא היה נהיוק כך". הקורבן, רחמים ישראלי, „אינו לגמרי בסדר". פורסם בהבלטה, ובתרועת־ניצחון, שהוא לא הסכים להיבדק בגלאי־שקר. ואולי הוא לא הוכה ממש, אלא רק נגרר ונדחף, וכך נוצרו הסימנים על גופו.

הכל חוץ מן הדבר הפשוט, הגלוי לעין: שרחמים מספר את האמת, שהוכה קשות בתחנת־המישטרה.

דיברתי השבוע עם ישראלי ושאלתיו מדוע אינו מסכים לבדיקה במכונת־האמת. הוא השיב שפרקליטו אסר עליו את הדבר, מפני שלדעתו קל מאוד למישטרה להשתמש בגלאי־השקר, על־ידי ניסוח השאלות ושאר טכסיסים, לשם עיוות הדברים וטיהור המישטרה ואנשיה. מה גם שרחמים הוא עדיין במצב של הלם ולוקה תרופות־הרגעה, אחרי החוויה המזעזעת.

זהו נימוק הגיוני. ניתן היה להתגבר על המיכ־שול בנקל, אילו הסכימה המישטרה שהבדיקה תיערך על־ידי מכון ניטראלי, ושיוסכם מראש על השאלות שיוצגו לאיש בבדיקה.

אך מתברר יותר ויותר כי המישטרה אינה מעוניינת כל־כך לחשוף את האמת לאמיתה, אלא לצאת איכשהו מן הפרשה.

לי אין שמץ של ספק כי רחמים ישראלי הוכה קשות במישטרה. לא איכפת לי כלל מה קרם לכך, ומה אמר מי למי בשעה שישראלי נתקל לראשונה בחבלן־המישטרה גיל קליינמן, עולה חדש מארצות־הברית, שאביו הוא קציין במיש־טרת ניו־יורק — מישטרה שידועה גם היא, אגב, בברוטליות היומיומית שלה.

כל הדברים שמסביב אינם חשובים כלל. חשוב אך ורק מה קרה בתחנת־המישטרה. השא־לה האחת והיחידה היא: האם הוכה האיש בהיותו נתון במעצר, והאם זוהי כיום שיטה שיגרתית לטיפול בעצירים מכל סוג, מין, דת לאום וגזע.

העולם הזה העלה בעיה זו פעמים ללא־ספור, ועמד לברו במערכה. אני מקווה כי מיקרה זה ימריץ את כל העיתונות להיכנס למערכה זו, ולא להרפות ממנה עד אשר ייערך טיהור יסודי — לטובת האזרחים ולטובת כל השוטרים ההגונים, המסורים והטובים, הרוצים כמונו במישטרה נקיה, יעילה ובלתי־אלימה.

שלום כהן

(המשך מעמוד 3)

המהירות המותרת באותו הכביש, כדי לעמוד על ביצועיו של נהג המכונית האחרת. מה הוא חשב, שהוא נוהג במכונית של שר־ללא־תיק?

ושנית, וזה כבר לגמרי לא מובן לי, כשביל מה הוא צריך לפנות לראש־הממשלה. לא די לפנות בתלונה פשוטה לאגף־התנועה של מישטרת־ישראל?

לי נשאר רק מוצא אחד: לפנות לקדוש־ברוך־הוא, כי זה בהחלט זב"שו. אם כל מה שיש לחלבי — אחד מבכירי הטלוויזיה, הנתונה בצרי־צרות — לעשות, זה לעקוב אחרי מכוניות בכבישים, אז שהשם ירחם.

חנן זלצמן, תל־אביב

● ● ●

חרשפים במקום סוסים

על הווילה של זובין ונאנסי מהטה (העולם הזה 17.7).

הווילה של מהטה אינה זרה לי. לא כאורח, אלא כישראלי, שניסה את מזלו בקליפורניה והיה לוקח, מדי פעם, בימי הראשון, את אשתו, לצוק ההוא על חוף האוקינוס השקט, כדי להר־אות לה, איך נחיה פעם.

זה שלא הגשמתי את ההבטחה הזאת, זה, כמו שזובין מהטה היה אומר, כבר אופרה אחרת. לא שצריכים לדאוג לאשתי ולי. הסתדרנו לגמרי לא רע ברמת־השרון.

אבל לשוב לווילה של מהטה: בנה אותה אדם שנחשב למלך השעונים המעוררים בארצות־הברית ובאשר הוא נשא לאשה צרפתיה ילידת חוף־התכלת (הריוויירה) וגעגועיה למולדתה גברו עליה, הוא בנה לה וילה המזכירה את בתי־הפאר של הפרובאנס (דרום־צרפת) והוא אפילו הקיף את הבית בחורשה של עצי־מחט, הנדירים למדי בקליפורניה, והשכיחים מאוד בדרום־צרפת.

ואחריו, ולפני מהטה, היה בעל הווילה הזאת שחקן־הקולנוע המנוח סטיב מקווין, שמילא את השטח באופנועים ובסוסים שלו, שעבורם אף בנה מיכלאה מיוחדת. ולפי מה ששמעתי הפכה נאנסי מהטה את המיכלאה לגן־ירק, שבו היא מגדלת בצלים, תפוחי־אדמה וארטישוקים, הלא הם החרשפים.

יוסף לוי, רמת־השרון

● ● ●

צופים, מצפים ומצפצפים

על פיוטי העולם הבא (העולם הזה 3.7).

הפואמה בחרוזים של העולם הבא, שבה רושם האלוהים את הנהלת־החשבונות שלו ביומנו האישי, מעוררת בי את החשד כי ערכי העולם הבא, בעלי הכישרון הפיוטי, הם מצאצאי אותו יהודי איטלקי, אחימעץ בן־אמיתי, שחי אי־שם בימי הביניים, ובספר־היוחסין המישפחתי שלו חרז על בניו בזו הלשון (בין השאר):

„חכמים ונבונים/דעתנים ופייטנים/... חורזי חרוזים/יודעי רזים/בחוכמה צופים/בבינה מצ־פים/ובעורמה מצפצפים/בספר־הישר משכילים/ובסוד־מרכבה מסתכלים." **רפי גטניו**, חיפה

מכתבים

מיכתב (שכזה) למערכת

מיכתבו של צייר.

אני מעביר אליכם רישום משלי (ראה גלו־פה) ואבקש לפרסם אותו תחת הכותרת מיכתב למערכת.

חוץ מזה, מרקיז, הכל בסדר.

דן קדר, תל־אביב

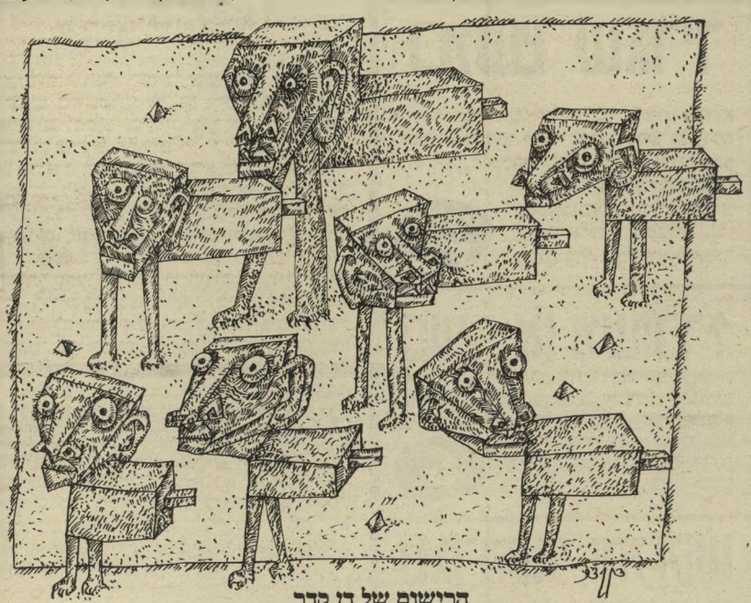
● קוראי **העולם הזה** היודעים בוודאי כי גם רישום אחד שקול כנגד אלף מלים, מתבקשים להביע את דעתם למה, בעצם, מתכוון הקוראה קדר.

● ● ●

שחור־על־גבי־אפור

על החידושים בהדפסת העולם הזה.

עד עתה היו קיימים שני סוגי הדפסות — רגילה, שחור־על־גבי־לבן וציבעונית, המנעימה

הרישום של דן קדר
וחוץ מזה, מרקיז, הכל בסדר

את המבט בהן. לצערי, נוספו באחרונה הדפסות של שחור־על־גבי־אפור.

בכל ההשוואות שעשיתי בין הדפסות שחור־על־גבי־לבן להדפסות שחור־על־גבי־אפור המס־קנה המתמדת היתה שהדפסות שחור־על־גבי־אפור מעייפות את העיניים.

תחת לשפר את הקיים, הן גורמות ליקויי־ראייה. ובהתאם להוראה „שמור על עיניך והן תשמורנה עליך", חייבים, לדעתי, להפסיק השימוש בהן. **ברנרד קובנו**, רמת־גן

● ● ●

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, מישפטיות או טכניות.

מאגדות טבריה

הרבה זמן לפני שהגשש החיוור שם את טבריה על המפה, עשה זאת העולם הזה. עוד בגליון שהופיע השבוע לפני 25 שנה, עת דיווח על המעשה הבא:

● כאשר הגיע הפרופסור ארווין לינק, בעלה של ספינת המחקר הארכיאולוגי התת־מימי סי־דיוור לטבריה, קיווה למצוא בחקירותיו ספינת־עץ מתקופת ישוע הנוצרי. הוא ביקש לשכור סירת־מנוע נוספת מאחד הדייגים, כדי להגיע לעין־גב. בעל הסירה, דייג צעיר, דרש בתמורה 25 לירות (14 דולר של אותם ימים). בתגובה על כך העיר לינק: „עכשיו אני מבין מדוע עבר ישוע את הכינרת ברגל!"

דה תשקיף

הפיצוץ ב־1987

תסריט חדש מתגבש אצל נעריו של שימעון פרס: **הממשלה תתקיים בשלמותה עד לאחר ביצוע הסכם־הרוטציה. רק אחר־כך, ב־1987, כאשר פרס יהיה שר־החוץ, הוא יחפש עילה מדינית נוחה לסירוק הממשלה. במיקרה כזה, לדעתם, הוא לא יואשם בהתבחשות להסכם.**

וייצמן חושש מהפיכה

השר ללא־תיק עזר וייצמן מרבה באחרונה לדבר, ספק־בהלצה ספק־ברצינות, על אפשרות של הפיכה בארץ, אם המהלך הכלכלי לא יביא לפיתרונות המקובלים.

שמיר מכין מיקלט

בשיאה של עונת המגעים המתוכננים באיזור, של ישראל־ירדן־אש"ף־ארצות־הברית, בסתיו הקרוב, מתכוון יצחק שמיר לצאת לביקור ממלכתי ביפאן.

בכך מנסה שר־החוץ להתחמק מעימותים אישיים עם ראש־הממשלה, ולהשאיר את מלאכת הסירוב המדיני לחבריו בליכוד.

מי יממן נמל?

הגנרל אנטואן לחד לוחץ לקבלת מימון לצורכי הרחבתו של מעגן־הסירות בנאקורה, כדי שישמש כנמל מיסחרי.

הנסיגה מצירדון ומצור סתמה את אחד ממקורות־ההכנסה השופעים של צד"ל — הכספים שסחטו חייליו כמכס מן הסוחרים שהשתמשו בשני הנמלים.

מסע עולמי נגד הצעת־החוק

מיברק־טלקס בהול, בחתימת 56 אנשי־רוח צרפתיים, הגיע לישיבת ראש־הממשלה. החותמים, מהם רבים יהודים, הביעו את תדהמתם נוכח הצעת־החוק הממשלתית, האוסרת מגע־שלום עם אש"ף, והפוגעת, לדבריהם, ב"עקרונות־היסוד של הדמוקרטיה הישראלית."

מיברק זה הוא המהלך הראשון במע־רכת־מחאה עולמית נגד הצעת־החוק, ש־רוב בלי־התייקשרות בישראל העלימו את עצם קיומה.

הכהן יפרוש מהמערך בהסתדרות?

הרב מנחם הכהן עומד לתבוע, שכספי המס הפוליטי של העובד הדתי בהסתדרות ישולמו לו ישירות, כפי שהוא משולם לשאר לווייני־המערך בוועד־הפועל.

צעדו של הכוהן מתפרש כהכנה לפרישת ה"עובד הדתי" מהמערך בהסתדרות, בעיקבות ייזמתו של ישראל קיסר להקמת תנועת החברים הדתיים והמסורתיים בהסתדרות, המורכבת מידידיו של המזכ"ל. בתנועה זו יש רוב מוחלט ליוצאי תימן.

מגעים ר"ץ־מפ"ם

המגעים בין ר"ץ ומפ"ם לאיחוד מה שמכונה "המחנה הציוני השמאלי" נמשכים בקצב מוגבר. ערבים חברי מפ"ם, ובראשם ח"כ מוחמד ותד, גורסים שאיחוד כזה ייאלץ אותם לפרוש, משום שלא יוכלו להיות חברים במיפלגה שהיא חד־לאומית בהגדרתה.

הבעיה העיקרית הכרוכה באיחוד: מפ"ם תיאלץ לוותר על נכסיה הכלכליים האדירים, בעוד ר"ץ אמורה להביא לאיחוד את הבוחרים. לכן אין כימעט סיכוי שמפ"ם תסכים לאיחוד.

מרכז חרות בבית־המישפט

בעיקבות פניית חבר מרכז־חרות לבית־המישפט, ייערך כינוס מרכז־התנועה ביום ראשון, ה־4 באוגוסט, אחרי שישב־ראש המרכז, אברהם שכטרמן, דחה פניה של בית־הדין הגבוה של חרות לקיים ישיבת־מרכז מייד אחרי הבחירות להסתדרות.

העותר, הצייר אנדרי קילצ'ינסקי, שכבר פנה בעבר כמה פעמים לבית־המישפט בעניין זה, דורש גם לחייב את התנועה לקיים ועידה עוד השנה. לטענתו, על־פי החוקה יש לקיים ועידה בכל שנתיים, והוועידה האחרונה התקיימה לפני שש שנים.

מבוקש דובר לליברלים

עשרות מועמדים מבקשים לזכות בתפקיד דובר המיפלגה הליברלית, אחרי שנשיאות־המיפלגה אישרה באחרונה איוש מחדש של התפקיד.

נראה שיוכה בתפקיד אלחנן בר־סער, שהיה כבר בעבר דובר־המיפלגה, והמקובל על המחנות השונים בליברלים.

קק"ל נגד הומו־סקסואלים

הקרן־הקיימת־לישראל סירבה לטעת יער, שנתרם על־ידי קהילת ההומו־סקסוא־לים והלסביות היהודיים בארצות־הברית. בעיקבות זה החליט הקונגרס הבינלאומי שלהם לנתק קשר עם קק"ל, ולהסניט תרו־מה ל"קרן ישראל" החדשה, העוסקת, בין השאר, בתמיכה באירגונים חריגים בארץ.

קאטיושות לגליל

מטולים רבים של קאטיושות, שכוונו לישובי אצבע־הגליל והגליל המערבי, אותרו באחרונה באיזור רצועת־הביטחון בדרום־לבנון.

גנדי בכינוס "כך"

האלוף (מיל') רחבעם ("גנדי") זאבי ואשתו יעל נבחו במוצאי־שבת בכינוס שנערך בחסות תנועת "כך" בבית־שמש, במלאות שלושים לרצח מאיר בן־יאיר ומיכל כהן ליד הישוב.

הופעת גנדי, אחרי עדותו לטובת הנאשמים במישפט המחתרת, מתפרשת כנסיון שלו להגיע לעמדת־מנהיגות בקרב הימין הקיצוני.

הרפסודיה הלבנה באילת

רפסודה ענקית, ועליה סארק־מים, בריכה ובית־קפה תופעל בקרוב בחוף אילת. זהו פרוייקט ישראלי מקורי, שהושקעו בו כמיליון דולר. הדוברה, שתיקרא "הרפסודיה הלבנה", תשייט בלבים.

מעקלים את "אתרים"

בעל המיסעדה "סיסארי" שבביכר־אתרים תובע לעקל סכום של 540 אלף דולר מכספי החברה העירונית התל אביבית "אתרים", כחלק מהליך מישפטי, שבו נתבעת החברה למתן פיצויים — אחרי שמברה לקבלן מיזנון שלא היה לו רישיון עירוני מתאים.

המקום נסגר אחרי שפקחי־העיריה הטילו עליו קנסות, ובית־המישפט סגר אותו בצו.

בעלי היאכטות מתארגנים

בעלי היאכטות בחוף המרינה בתל־אביב מתארגנים נגד ההנהלה וחברת "אתרים", שבבעלותה נמצא הנמל. לדעת בעלי היאכטות, תובעת מהם החברה דמי־עגינה בניגוד לחוק.

בעיקבות הסיכסוך הכספי מאפשרת הנהלת־המרינה לבעלי־היאכטות לצאת לשיט רק אחרי שהמישטרה מאשרת כי בעל היאכטה אכן שילם מה שמכונה "דמי חברות כפולים".

הדובר נחקר על הדלפה

משה אלכסנדרוני, דובר המחוז הדרומי של המישטרה, נחקר בידי ראש היחידה המרכזית בתל־אביב, זבריה בנאי, בחשד שהוא הדליף מידע אסור לעיתונאים.

למרות שהחקירה לא העלתה דבר, הוע־בר אלכסנדרוני מתפקידו, שבסמוך ליישבתו של מפקד המחוז הדרומי, לקומת־הכניסה בבניין מטה־המחוז, בסמוך לדלת הכניסה.

בינתיים זכה אלכסנדרוני, מישפטן ב־השכלתו, לעידוד של כתבי־המישטרה מכל הארץ. בפגישה שקיימו ביום הראשון השבוע, הם גינו את מי שמכנים אותו מאחורי גבו "שטינקר", והציגו אותו כרא־שון בין שלושת דוברי־המישטרה שאיתם אין לכתבים בעיות. השניים האחרים הם רמי לוי, דובר מרחב ירושלים, ועדנה שיסר־זיגל, דוברת טריה של מרחב הגליל.

השוחד בתק"ם — מיסמכים נעלמו

אחרי שהתק"ם החליט להעביר למישטרה את המשך הטיפול בחשדות כנגד אחד מאנשי־הכספים שלו, החשוד בכך שקיבל שוחד מאיש־העסקים דויד בלאס, תמורת מתן הון ללא ערבויות, גובר החשד, כי הזמן הרב שהקדיש דויד ל־באי לטיפול בתיק גרם להיעלמותם של מיסמכים רבים.

מקורבים לעניין מניחים שעתה, אחרי שכל צד יודע במה הוא חשוד ומה יש לצד השני נגדו — יקל עליו להעלים, להשמיד או לשנות מיסמכים חשובים.

אריאב במקום אייזנברג

שלום אריאב, לשעבר מנכ"ל התעשיה האווירית, כבר נכנס לתפקידו כיושב־ראש פעיל של החברה לישראל, במקומו של שאול אייזנברג, שביקש לשחררו מהתפקיד ולהישאר חבר מועצת־המנהלים בלבד.

אריאב התמקם כבר בבית אסיה, לשם יעברו בקרוב כל מישרדי החברה לישראל ממיגדל שלום. בכך משתנה מיבנה ההשקעות של אייזנברג בארץ והן ירוכזו בהחברה לישראל.

לצידו של אריאב שני מנכ"לים־משותפים, מנחם עצמון ויגאל תבורי.

עיתונות־מטעם ברחובות

ביוזמת עיריית־רחובות, ובפיקוח צמוד של דוברה, גידעון ופניק, החל מופיע ברחובות שבועון מקומי חדש, אמצע השבוע שמו, שבו מפרסמת העיריה את מודעותיה, במחיר מאות דולארים בכל שבוע.

השבועון, שבגליונו הראשון מרואיין ראש־העיריה, יחזקאל הרמלך, מופיע בתקופה שבה מתבוננים לפטר 184 עובדי עיריה.

ופניק הגיע לרחובות לפני שלושה חודשים. לפני־כן הוא היה דוברו של ראש עיריית־הרצליה לשעבר, יוסף נבו.

בזמנו פירסם מודעות עירוניות של נבו במקומונים הרצליה שלי, מיבזק־העיר וידיעות־החוף. אלי לנדאו סירב לשלם את ההוצאות, חלק מהנושים פנו למישטרה ולבית־המישפט, ואילו מבקר־המדינה עצמו הציע לעיריה לדרוש מהפוליטיקאים המובטים את ההוצאות מכיסם.

שגריר צריך לשקר למען המולדת.
האם הוא צריך להגיד אמת למולדת?

הברווז המפוצץ

שגריר סופר*
מכונת־אמת לא תעזור

ת סקידו של דיפלומט הוא לשקר למען המולדת. כך אומרת ה־הגדרה הקלאסית. השבוע התעוררה בישראל השאלה אם תפקידו של הדיפלומט הוא גם לשקר למולדת.

זאת היתה רק שאלה אחת מני רבות שהתעוררו השבוע, בעיקבות פרשה שהיכתה ג־לים תחילה בירושלים, ואחר־כך ברחבי העולם.

היתה זאת פרשה עגומה, שהטילה אור על המצב העלוב שאליו הידרדר שרות־החוץ הישראלי, שהיה פעם פאר המדינה. מן המערכת המכובדת, שהקים משה שרת, לא נותר כמעט דבר. השנים הארוכות של שילטון ה־ליכוד במישרד־החוץ עשו את שלהם. יונים־לשעבר הפכו ניצים קיצוניים, אנשים מיושבים אימצו לעצמם את סיגנונה הצעקני של חרות, ולכל מע־רכות השרות הוכנסו אנשי־הליכוד, מהם רבים בעלי רמה ירודה ביותר.

התהליך הושלם כאשר נמסר תפ־קיד סגן־השר לאדם כמו רוני מילוא, שבנה קריירה שלמה על הסתה פרו־עה, השמצות שלוחות־רסן ופטפטנות פוליטית.

על רקע זה צמחה הפרשה המזוהה של השגריר עובדיה סופר.

● מישושים דיסקרטיים

ד צד העובדתי, שאינו נתון ב־ספק, הוא שהשגריר סופר פגש באחת המסיבות את עמיתו הסובייטי, יולי וורונצוב. בין השניים התפתחה שיחה חתמית־כביכול, שבעיקבותיה הזמין סופר את וורונצוב לשיחה ענייני־נית יותר.

עד כאן הכל טיבעי. מזה כמה חוד־שים נמשך תהליך של מישוש הדדי בין דיפלומטים ישראליים וסובייטיים ברחבי העולם, במישורים שונים. ממ־שלת־ישראל מעוניינת לשפר את יחסיה עם ברית־המועצות, אך לא הת־ליטה לשלם שום מחיר כתמורה. הסובייטים מעוניינים אף הם לשפר את יחסיהם עם ישראל, כדי להקל על הגשמת מטרתם במרחב: כינוס ועי־רת־שלום למיזרח התיכון, בהשתת־פות ישראל ואש"ף, שבה יכהנו ברית־המועצות וארצות־הברית כיושבות־ראש־משותפות. מוסקבה רואה בכך דרך להגדיל את השפעתה במרחב זה. היעדר יחסים דיפלומטיים עם ישראל מחליש תביעה זו.

יחסים חדשים אלה הם מירקם עדין ביותר. עדיין לא זז שום דבר מהותי. שום רבר גם לא יזוז עד אשר ישתפרו יחסי מוסקווה־וושינגטון. מהלכי מוסקווה במרחב כפופים לי־חסים אלה.

נערכו מיפגשים בין שגרי־רים. יצחק שמיר נפגש עם אנדרי גרומיקו, לפני שזה עלה לדרגת נשיא בריית־המועצות. היו פגישות אחרות. אחד מ־הזיכרון. זה יכול להפסיק לר־איון עיתונאי, אך לא לשיחה דיפלומטית בעלת חשיבות כזאת.

את רשימותיו אלה הפך סופר לדיווח מפורט, שאותו שיגר למישרד־החוץ בירושלים.

כאן אירע אחד הדברים התמוהים, שפרשה זו מלאה בהם. השגריר לא

שרי ישראל קיבל בעיקרון הזי־מנה להיפגש עם אישיות סובייטית בכירה.

פגישת סופר־וורונצוב היתה אמו־רה להיות חוליה נוספת בתהליך עדין זה. היא היתה צריכה להיות סודית ביותר, וכל אחד משני הצדדים היה אמור להשמיע בה עוד כמה רמזים מעורפלים, בכיוון הנכון, כדי להעמיד את הצד השני על האפשרויות המס־תמנות.

לכן נבחר מקום דיסקרטי וניט־ראלי: אצל הפסנתרן היהודי דניאל בארנבוים, הישראלי־למחצה. כך יכול היה השגריר הסובייטי לטעון, במיק־רה הצורך, שהוא בא לאירוע תרבותי בביתו של אמן, וכי פגש שם את הישראלי במיקרה. הכל כמקובל.

● יהודים תמורת שטחים

ד סגישה התקיימה בארבע עי־ניים — דבר שאינו מקובל כל־כך. בדרך כלל מביא עימו כל צד עוזר, הרושם את הדברים במהלך השיחה. כאשר נאמרים דברים כל־כך עדינים, חשוב לרשום את המילים במדוייק.

סופר לא הקפיד על כך. הוא בא לבדו. סירוש הדבר: אם לא היתה במקום הקלטה סמויה, שום דבר לא נרשם מצידו בעת השיחה. הוא רשם את הדברים אחרי השיחה, על־פי נתן לדוח שלו סיווג של סודיות גבוהה, כדי שרק השר עצמו יראה אותו. הוא בחר בסיווג נמוך, וכך הגיע המיסמך לידי מיספר גדול של פקי־דים, לאו דווקא בכירים.

היה זה באילו רצה השגריר מראש ליצור אליבי להדלפת המיסמך על־ידי מישהו.

ואכן, המיסמך הגיע במהירות, כאילו על פי הזמנה, לידי כתב קול ישראל, שימעון שיפר, המשמש כתובת קבועה לכל פקיד המבקש להדליף את סודות־המדינה. שיפר פירסם את הדברים, כמובן. התוצאה: תוך דקות הפך המיסמך הסודי סנ־סציה עולמית. כשהוא מהדהד בין ירו־שלים, מוסקווה, וושינגטון וחצי־תריסר בירות אחרות.

הסקופ יכול היה להנחיל לסופר הילה של דיפלומט מזהיר, שנקט יוזמה מדינית מבריקה — הילה שסו־פר מחפש אותה בשקדנות ובלי־לאות במיבצעי־דאווה שונים. אולם לרוע מזלו של סופר, גרם הפירסום לתוצאה אחרת: הדוח שלו הונח תחת זכוכית־מגדלת של מומחים, ואלה החלו מפקפקים בגלוי במהימנותו.

דעת כמה מהם: סופר בדה מהירהורי ליבו, ושם בפי ה־שגריר המובייטי דברים שהוא אמר בעצמו.

ואכן, היו בדוח כמה גילויים מוזרים ביותר. בין השאר:

● וורונצוב גילה לסופר שהוא עומר להתמנות כשגריר בריית־המו־

(המשך בעמוד 8)

במדינה

העם בתוככי גן־החיות

הלך לווינגר אצל בהנא, ולא גר זאב עם כבש

מי שנכנס לגן־חיות, צריך לדעת שיש בו בעלי־חיים שונים, לכל אחד מהם תכונות משלו. אל לו להתפלא על כך שיש בגן נחשים ארסיים המנסים להכיש, עקרבים המנסים לדקור, אריות המנסים לטרוף, זהו טיבעם.

בישראל פועלים כיום כוחות שונים, שפגיעתם רעה. גם זה טבוע בטיבעם. זה לא היה מפליא. מפליאה רק תגובתם של פוליטיקאים וסתם אזרחים, המתיימרים להיות מופתעים מכך.

גיזענים בגיזענים. בקריית־אר־בע קמה קואליציה עירונית, כהש־תפות חסידי מאיר כהנא. המנהיג המקומי הוא בן קיבוץ חניתה, פאר ההתיישבות העובדת, ש"חזר בתשו־בה."

לפי ההסכם הקואליציוני, התחייבה הרשות המקומית שלא להעסיק ער־בים בקיריה, ולא להתקשר עם כל חברה המעסיקה ערבים.

בגדה המערבית על סירובה להתקשר עם יהודים, היו השילטונות מפורים אותה ועוצרים את ראשיה. רוב ראשי־העיריות בגדה אכן הודחו בתירוצים קלושים יותר. אך איש לא האמין השבוע בירושלים שאחרי הצעקות האופנתיות של כמה פוליטיקאים אכן יסולקו פרנסי קריית־ארבע, ושיבוא במקומם קציץ־צה"ל ממונה, כמו בחברון הסמוכה.

רבנים כרבנים. מי שמצפה מ־פאשיסטים שיתנהגו כאבירי אחוות־העמים יכול לצפות גם מרבנים ל־התנהג כהומאניסטים.

במשך השבוע גבר מאבקם של עולי־אתיופיה, שהוכיחו שוב כי "יש־ראל אוהבת עליה, אך לא את העולים."

יהודי־אתיופיה הובאו לארץ במיב־צע גדול, שהודלף לעולם כסנסציה. כאשר נודע הדבר, שפכו יהודים טובים דמעות של התרגשות, והכסף היהודי זרם ארצה יחד עם הדמעות.

השבוע נאבקו האתיופים נגד השפלתם עד עפר על־ידי הרבנים האורתודוכסיים, השולטים בענייני־האישות במדינה. אלה דרשו מהם גיור לחומרה. האתיופים נעלבו, סירבו, איימו בהתאבדות, ערכו הפגנות שהיכו גלים בכלי־התיקשורת בעולם.

„לאט־לאט, שימעון! אני לא מספיק!"

המימסד הישראלי הזדעזע, כביכול. איך זה נתנו אנשי התחיה, ראשי גוש־אמונים ואנשי־הליכוד יד להגשמת הגיזענות המבעיתה של כהנא?

הזדעזעות זו לא היתה אלא ביטוי של צביעות מתחסדת. מעולם לא היה הבדל כלשהו בין הרב משה לווינגר, שחסידיו נרתעו השבוע על פעולות־טרור וממתינים עתה לחנינה (ראה עמודים 8־9) ובין מאיר כהנא. מלבד אחד: כהנא מדבר בגלוי, לווינגר וחבריו עוטפים את עצמם במחלצות של שקרים.

אחד מראשי הקואליציה החדשה, עורך־הדין אליקים העצני, חביבם של כלי־התיקשורת, התיימר מזה שנים לפעול למען „דו־קיום יהודי־ערבי". באלפי הופעות העמיד פנים כאילו קריית־ארבע רוצה בטובת הערבים, אוהבה עליהם ואוהבת אותם, ורק כמה מסיתים יהודיים וערביים מפריעים בזדון.

השבוע נפלה מסיכה זו.

קריית־ארבע היתה מן הרגע הרא־שון נקודת־ישוב פאשיסטית. היא הוקמה על־ידי פאשיסטים, בחסות אי־דיאולוגיה פאשיסטית, כדי להשיג יעדים פאשיסטיים. כל שרי־ישראל, החל ביגאל אלון, הפטרון הראשון של הקיריה, ועד יצחק שמיר, ידעו זאת. עכשיו מתנהגת הקיריה על פי אופיה האמיתי.

אילו הכריזה עיירה ערבית כלשהי גישת הרבנים היתה גיזענית מוב־הקת. ולראיה: שום דרישה כזאת לא הופנתה כלפי העולים מברית־המוע־צות.

טענת הרבנים: הפלאשים הם יהודים, אלא שיש חשש שמא במשך הזמן לקחו נשים זרות, שרמן התערב בדם היהודי הטהור. אולם אותו „חשש" קיים גם לגבי יהודי ברית־המועצות, שם לא היתה קיימת רבנות במשך 60 שנה, ושבה נשאו יהודים רבים נשים נוצריות.

אך הרבנים פועלים על פי תפיסתם הדתית, וזהו תפקידם. אין דבר מגוחך יותר מאשר זעמם של אישים בלתי־דתיים, כמו שר־הקליטה יעקב צור, שביקשו ללמד את הרבנים איך לנהוג על פי ההלכה. שימעון פרס, שניסה השבוע להתהלך בין טיפות־הגשם ולהיות בסדר עם כולם, אמר לפחות ש„אני לא מומחה להלכה".

הנסיון לכפות על הרבנים הכרעות דתיות בניגוד להכרתם אינו אלא ביטוי נוסף של צביעות מתחסדת. מי שרוצה לשנות את פני הדברים, צריך לבטל את שליטת הרבנים על ענייני־האישות. ולהנהיג בארץ נישואין אזרחיים וגירושין אזרחיים. מי שמנסה להתחמק מן החובה החיונית הזאת, בטענה שההלכה אינה זו המקובלת על הרבנות הראשית, משול לאדם התובע מנחש לנהוג כציפור, ומזאב לפעות ככבש.

* עם הדוגמנית אתי בן־זאב.

ההרכב המוצע של המישלחת הפלסטינית הקפיץ את פרס ושמיר – אך אילו היו מעוניינים בהידברות רצינית, היו מברכים על הרכב זה דווקא

יש דוב ויש יער

ח'אלד אל־חסן
גדול כמו דוב, פיקח כמו שועל

את ההסבר למה שאירע השבוע נתן מנהיג יהודי לפני 45 שנים.

אחרי כיבוש ורשה בידי הנאצים, עבר נתן ילין־מור (אז פרידמן־ילין) לליטא. כעבור זמן קצר חדרו הסוב־ייטים לאותה ארץ והשתלטו עליה.

עם התגברות הסימנים לאפשרות שהנאצים יפלשו לברית־המועצות, פנו השרותים החשאיים הסובייטיים אל ילין־מור, שהיה ידוע להם כאחד הרא־שים של האירגון הצבאי הלאומי בפו־לין. ההצעה: הוא יארגן מחתרת יהודית ויכשיר אותה למילחמת־פרטיזנים נגד הנאצים, כאשר אלה יגיעו לליטא. בת־מורה הם הבטיחו לו הבטחות מרחי־קות־לכת.

על כך השיב ילין־מור: אנחנו חיים כאן תחת שילטונכם. החיים שלנו תלו־יים בכם. בתנאים כאלה אי־אפשר לנ־הל משא־ומתן כשווים עם שווים.

„אין הזכות מנהל משא־ומתן עם הפיל. אם אתם מעוניינים בעיסקה איתנו, עליכם לנהל מ־שא־ומתן עם המנהיגים שלנו בארץ־ישראל, ואנחנו כאן נס־על על סי הוראותיהם."

אילו ידעו המנהיגים הפלסטיניים בגדה המערבית וברצועת־עזה את ה־פרט ההיסטורי הזה, הם היו משתמשים השבוע באימרתו של ילין־מור.

סנסציה הרסנית

כאשר התפרסמה סוף־סוף ר־שימת המועמדים הפלסטיניים למישלחת הירדנית־פלסטינית המשו־תפת, היא גרמה אפתעה לרבים, שאינם מצויים בעניין.

כלי־התיקשורת המודרכים בישר־אל פתחו מייד במסע־כובים נרחב: אין ברשימה נציגים מן „השטחים". הרדיו חזר על כך מדי שעה, העיתונים הק־דישו לכך כותרות.

הכוונה היתה לשטוף את מוח הצי־בור ולהקנות לו את התפיסה: „מנהיגי הגדה והרצועה הם מתונים — אש"ף אינו רוצה בהם מפני שהם מתונים — אש"ף אינו רוצה בשלום."

אלא שהמידע הבסיסי, שבא ממישרד ראש־הממשלה, היה שיקרי.

ברשימה שנמסרה לשימעון פרס, ושעליה הוסכם בין ראשי אש"ף והמלך חוסיין, היו שני נציגים אותנטיים מן השטחים הכבושים — חנא סניורה מרמאללה ופאיז אבו־רחמה מעזה.

סניורה, עורך העיתון אל־פג'ר („השחר") הירושלמי, הוא העיתונאי החשוב ביותר בגדה המערבית, ואבו־רחמה הוא עורך־דין חשוב ביותר ברצועת עזה.

אולם הועם של שימעון פרס יצא על הרשימה, מפני שלא כללה את האנשים שהוא רצה בהם: אליאס פרייג' מבית־לחם, רשאד אל־שווא מעזה וחיכמת אל־מצרי משכם. אלה הם שלושה אישים חשובים. הם מקובלים גם על אש"ף. מדוע לא נבחרו הם?

היתה לכך סיבה פשוטה ביו־תר: שימעון פרס הוא שהרס את מעמדם. אילו היו קברניטי המדיניות הישראלית מתוח־כמים יותר, אפשר היה לחשוד בהם שעשו זאת בכוונה תחי־לה.

בשבוע שעבר פירסמו דובריו הכל־תי־נלאים של פרס סנסציה: פרס נפגש עם פרייג' ואל־מצרי. צורת הפירסום העניקה לפגישה, השיגרתית לכאורה, מימדים של מאורע היסטורי.

באותו הרגע מתו הסיכויים שהשניים ייכללו ברשימה. ש־הרי אילו מתנו, היה נוצר בעולם הערבי הרושם כי שימעון פרס הוא שמינה את נציגי הפלס־טינים במישלחת והכתיב את המינוי למנהיגות הפלסטינית.

היה עלול להיווצר הרושם כי קמה בשטחים הכבושים „מנהיגות אלטרנ־טיבית", חבורה של קוויזלינגים, שתפ־קידם הוא לערער את מעמדו של אש"ף כמנהיגות המאוחדת את כל פלגי העם הפלסטיני, בארץ ובפזורה. מעמד זה הוא בעיני הפלסטינים נכס לאומי, שנקנה בעמל של שנים רבות. פרייג' ואל־מצרי לא היו, כמובן, מסכימים להופיע בצורה כזאת.

אילו נוצר רושם כזה, היה הדבר מחזק את הגורמים הפלסטיניים העוק־בים בחשדנות אחרי כל המהלך הפלס־טיני־ירדני, ומגביר את תעמולת חזית־הסירוב.

לכן היתה המסקנה הגיונית. נבחרו שני אישים סבירים, שדיעותיהם המתונות ידועות ברבים, אך שאינם קרובים מדי למנהיגי ישראל. איש אינו מסקפק בכך שהם מייצגים את הזרם המרכזי של הציבור בשטחים הכבושים.

סניורה הוא דמות ידועה בקרב חוגי־השלום הישראליים. הוא השתתף בכינוסים רבים איתם, ודיעותיו ידו־עות. הוא נאמן לקו הפרגמאטי של יאסר ערפאת. הוא השתתף לא־פעם בפגישות עם אישים אמריקאים, ולכן אין האמריקאים יכולים לסרב להיפגש עימו במיסגרת זו.

האיש מכוויית

אבו־רחמה ידוע פחות מחוץ ל־רצועת־עזה, אך עמדתו רומה.

אם שני הנציגים האלה מן השטחים הכבושים הרגיזו את יצחק שמיר ושימעון פרס, הרי היה זה כאין וכאפס לעומת תגובתם על הכללת אדם אחר במישלחת.

אין ספק כי מנהיג המישלחת המוצעת הוא ח'אלד אל־חסן, אחד האישים הדומיננטיים ב־מחנה הפלסטיני.

ח'אלד, אחד משני האחים אל־חסן (השני הוא האני, גם הוא מראשי אש"ף), הוא חבר הוועד המרכזי של פת"ח והמועצה הלאומית הפלסטינית. אך האיש חשוב הרבה יותר מתואריו.

ח'אלד אל־חסן, המכונה „אבו־סעיד", הוא דיפלומט פלסטיני בכיר. מאז שפארוק קדומי, שר־החוץ הרשמי של אש"ף, לוקה במחלה המונעת ממנו פעילות, הפך אל־חסן למעשה לשליח המדיני הבכיר של ערפאת.

זהו איש דמוי־דב, גבוה, בריא־בשר, סיקח כמו שועל, בעל הומור שופע, המסורסם בבדיחותיו. האיש המשופם ידוע היטב בצמרת האמרי־קאית, מכיוון ששהה שעמים רבות בארצות־הברית לשם קיום מגעים עם אישים בכירים.

הוא סוחר עשיר בכוויית, שם הוא מייצג את חברת־הענק היפאנית שארפ. הוא אזרח כווייתי ומשתמש במעשותיו בדרכונו הכוויתי האמיתי — בניגוד לרבים מחברין, הנאלצים להשתמש בדרכוני־נוחיות של מדינה ערבית זו או אחרת.

תנועת פת"ח נוסדה, בסוף שנות ה־50', בכוויית. ח'אלד אל־חסן היה דמות מרכזית מאוד ביוזמה זו. הוא נמנה עם קבוצת־המייסדים ועם השורה הרא־שונה של אישי פת"ח. בקבוצה זו הוא בולט בגישתו הפרגמאטית. הוא איש פתוח למערב, הדוגל בהסדר־שלום ובפעולה המדינית להשגתו.

כדיפלומט־מלידה, ח'אלד אל־חסן נזהר יותר מאשר איש־מעשה נמרץ כמו עיצאם אל־סרטאווי. הוא מעדיף להשמיע את דיעותיו בחוגים סגורים ובשיחות פרטיות. בפגישות שלא־לפירסום נפגש לא פעם עם אישי־שלום ישראליים מסויימים.

אחרי פגישתו של אורי אבנרי עם יאסר ערפאת בביירות ביולי 1982, לא היסס אל־חסן להיפגש עם אבנרי בצו־רה גלויה. הפגישה נועדה לפירסום, והעולם הזה (21.7.82) פירסם דוח מפורט עליה. במרכזה עמדה בעיית הטרור, שהועלתה על־ידי אבנרי.

„לא עסקנו בפעולות אלימות מפני שאהבנו דרך זו," אמר אז אל־חסן לאבנרי. „לא עסקנו בזה בתור תחביב. אם נוכל להשיג את זכויותינו הלגיטי־מיות בדרכי־שלום, מדוע נע־סוק באלימות?"

אל־חסן לא הסתיר את המטרה העומדת לנגד עיניו: מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, שתקום תוך הסדר־שלום עם ישראל. מכיוון שדבר כזה לא יקום בלי הסכמת ארצות־הברית, הקדיש אל־חסן מאמצים רבים לקשי־רת קשרים בין ארצות־הברית ואש"ף — אותם המאמצים שהגיעו עתה לשלב מעשי, ואולי מכריע.

מדוע זה חשוב?

אילו היתה ממשלת פרס־שמיר מעוניינת באמת לעלות על דרך השלום עם הירדנים והפלסטינים, היא היתה מברכת על הכללת איש זה במישלחת. אך מכיוון שמנוי וגמור על שניהם לטרפד מהלך זה בכל מחיר, הופעלו לשם כך כל הקשרים המדי־ניים של ישראל בוושינגטון.

מטרת הממשלה היא עתה למנוע בכל את הסגישה המתוכננת של ריצ'ארד מרפי, הדיפלומט האמריקאי הבכיר, עם מישלחת ירדנית־פלסטי־נית. אם הדבר הוא בלתי־נמנע, ייעשה נסיון למנוע לפחות את הכללת אל־חסן במישלחת.

גם שאר המועמדים למישלחת אינם מוצאים חן בעיני ממשלת־ישראל. מלבד אל־חסן, סניורה ואבו־

(המשך בעמוד 10)

„הטרור ייפסק!"

בראיון שהעניק במלון ניו־יורקי לעורך **העולם הזה** ב־16 ביולי 1982, השיב ח'אלד אל־חסן לשאלות העורך כדלהלן:

אבנרי: האם יופסק הטרור כאשר תסכים ממשלת־ישראל להכרה הדדית בין ישראל ואש"ף, כפי שהציעו, למשל, פייר מנדס־פראנס, נחום גולדמן ופיליפ קולוצניק בהצהרתם המפורסמת?

אל־חסן: כן, בהחלט. התשובה היא חיובית.

אבנרי: במיסגרת של המאמץ להשגת השלום?

אל־חסן: תראה, אורי, אנחנו לא עסקנו בפעולות אלימות מפני שאהבנו דרך זאת. לא עסקנו בזה בתור תחביב. לא היתה לנו ברירה. אם נוכל להשיג את זכויותינו הלגיטימיות בדרכי שלום, מדוע נעסוק באלי־מות? בהדרגה הטלנו את מרותנו גם על (האירגונים האחרים באש"ף) ומעשי־הטרור הלכו במשך השנים והתמעטו, כתוצאה מהפעולה שלנו.

אבנרי: והם ייפסקו לגמרי כאשר נעלה על דרך המשא־ומתן?

אל־חסן: כן. אם אפשר להשיג את עצמאותנו בדרכי־שלום, לא נעסוק באלימות. הקוראן מתנגד לאלימות. הוא אומר שלפעמים צריכים לעשות דברים שאין אוהבים אותם. צריכים להילחם גם כאשר שונאים מילחמה. אך אם יש דרך לכונן שלום, צריכים לעשות שלום. כך אומר הקוראן. כמובן, השלום צריך להיות קשור בצדק.

אבנרי: כשאתה אומר שלום, אתה מתכוון לעצמאות פלסטינית במדינה שתקום בחלק מן הארץ?

אל־חסן: כן.

אבנרי: וזה יהיה סוף־פסוק? מה יהיה אחר־כך? האם לא תימשך המילחמה, כפי שחוששים ישראלים כה רבים?

אל־חסן: לא. זאת תהיה סוף המילחמה. משם והלאה הכל יסתדר בדרכי שלום והבנה. אם שני העמים ירצו או לשנות דברים בדרכי־שלום, להקים קונפדרציה, או פדרציה, משהו כמו שוויץ — הם יוכלו לעשות זאת רק בהסכמה הדדית, בדרכי־שלום.

אבנרי: אתה דוגל בזה?

אל־חסן: לפחות מבחינה כלכלית. אי־אפשר להשיג עצמאות כלכלית — שלכם ושלנו — בלי כלכלה מאוחדת, שתקיף את הארץ כולה. דרוש איחוד כלכלי.

אבנרי: רק בין שתי המדינות שלנו?

אל־חסן: כל השערים במיזרח התיכון צריכים להיות פתוחים. זה לטובת כולם.

(המשך מעמוד 6)

עצות בוושינגטון, התפקיד העליון בשרות־החוץ הסובייטי (וגם היש־ראלי).

● השגריר הסובייטי אמר בגילוי־לב מדהים כי ניתוק היחסים עם ישראל ב־1967 היה מישגה חמור של ברית־המועצות.

● הסובייטי הציע לישראל עיס־קה של „יהודים תמורת שטחים". אם ישראל תחזיר את הגולן לסוריה ותפ־סיק את התעמולה האנטי־סובייטית (הישראלית, ואולי גם האמריקאית, העומדת להיות משודרת מאדמת ישראל) תתיר ברית־המועצות עליית יהודים לארץ, בטיסה ישירה ממוס־קווה ללוד.

● תוך כדי כך דיבר הסובייטי בזילזול על אש"ף, ורמז שברית־המועצות כלל אינה מעוניינת בהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל — שהיא המטרה הסובייטית המוצהרת מזה שנים רבות.

כל אחד מן הגילויים האלה היה מזעזע — בלשון המעטה.

● איך להתחנך לשגיר

דיפלומטים סובייטיים הם תמיד אנשים מכופתרים מאוד. בניגוד לעמיתיהם האמריקאיים, הי־כולים לפעמים להיפתח, להתלוצץ ולשפוך את ליבם. אין דיפלומט סובייטי יכול לחלום על כך. אצלו, כל מילה מדודה. לעולם אינו מתלוצץ סתם. הוא יודע כי פליטות־פה אינן נסלחות במוסקווה. מי שנוטה לכך, אינו מגיע לדרגת שגריר, או אף מזכיר שני.

משום כך מוזר מאוד ששגריר סוב־ייטי יספר לזר על המינוי הבא שלו, לפני שזה הוכרז רישמית במוסקווה — מה גם שמינוי זה הוא לתפקיד הנתון כיום בידי אדם שהוא כמעט מוסד בשרות־החוץ העולמי, השגריר אנטולי דוברינין, המכהן בוושינגטון זה יותר מ־30 שנים.

אולם מישרד־החוץ הירושלמי התייחס תחילה ברצינות לסיפור הזה על פליטת־פה שהיתה, כביכול, לשגריר וורונצוב, ומיהר להודיע על כך לראשי מישרד־החוץ האמריקאי, כשרות לידיד.

רק אז הסתבר, שיכול להיות הסבר אחר לפרשה. השמועה על העברת וורונצוב לוושינגטון הגיעה לירו־שלים בתחילה מפי דיפלומט ישראלי בבירת ארצות־הברית — אליקים רובינשטיין הדתי, לשעבר מנערי־החסות של משה דיין. המישרד בירושלים הודיע על כך לסופר. האם יתכן כי סופר הוא שהעלה שמועה זו בשיחתו עם וורונצוב, והחליף ברוח את היוצרות?

גם לשאר הגילויים ניתן היה למצוא הסבר דומה. האם ביל־בל סופר את דבריו שלו עם דיברי בן־שיחו הסובייטי? האם טישטש את הגבולות, בטעות או בכוונה? מה בדדה הוא בגדר רמז סובייטי, ומה בגדר הירהורי־ליבו של סופר?

מכיוון שאין עדים לשיחה, אי־אפשר לדעת את התשובה. קשה להעריך אם זרק הדיפלומט הסובייטי בשיחה כמה פיתיונות, כדי לראות מה תהיה תגובת ישראל, או שסופר הגזים בדברים שנאמרו, וניסח אותם בכוונה בצורה שתנעם לאוזן השומעת בירו־שלים, בנסיון מודע או בלתי־מודע לרכוש את לב השר, הזקוק להישגים.

יש מיגוון רחב של אפשרויות להסברת מה שהתרחש או לא התרחש בשיחה:

● מוסקווה מבקשת לרמוז לישׂ־ראל שיש מקום לעיסקה, כדי להקל על כניסת הסובייטים למהלכי־השלום במרחב.

● מוסקווה מעוניינת בהס־קת התעמולה האנטי־סוב־ייטית הקיצונית של מבוכת־ההסברה הישראלית־יהודית, כדי להכשיר את הקרקע לס־גישת רגן־גורבצ'וב ולהפשרה בין־גושית.

● מוסקווה תומכת בסוריה, כ־מילחמתה נגד ראשי אש"ף — ואולי גם להיפך, רוצה להזהיר את סוריה מפני תפנית סובייטית אפשרית, אם ימשיך חאפט' אל־אסד להתקרב לאמ־ריקאים.

● סופר רצה להתחנף לשׂ־מיר ולספק לו את ההישגים שזה זקוק להם כדי לשפר את מעמדו הירוד בממשלה.

● סופר רצה קודם כל לעשות תעמולה לעצמו, לקידום הקריירה שלו במישרד שהפך זה מכבר סניף של תנועת־החרות. (דובר השגרירות של סופר הוא כעת עסקן קטן של תנועת־החרות.)

כל אחד מן ההסברים האלה, וכולם ביחד, יכולים להסביר את התעלומה.

● לגמור ולספר לחבריה

מוסקווה מידרדר, כמובן, להכ־חיש את „השקרים הגסים של הרדיו הישראלי". היתה זאת הכחשה מעניינת. מפני ש ל א גינתה את ה־שגריר סופר, לא הכחישה את עצם קיום השיחה ולא נמסרה כלל על־ידי מישרד־החוץ הסובייטי, אלא על־ידי סוכנות־הידיעות הרשמית טאס"ס בלבד.

זאת היתה הכחשה מתונה־יחסית, המעידה על כוונת מוסקווה להמשיך במגעים. אך יתכן שתחפש להבא עיר־בירה שבה ישב שגריר יש־ראלי שהוא קצת יותר דיס־קרטי.

אשר לסופר, היה השבוע מי שהמליץ, ספק־בצחוק ספק־ברצינות, לתבוע ממנו להיבדק בגלאי־שקר, כדי לברוח מה מרוייך ברייווח שלו ומה לא. על כך השיב בהלצה איש־ציבור אחר: „אין טעם לבדוק דיפ־לומט בגלאי־שקר, כי דיפלומט אינו יודע כלל את ההבדל בין אמת ושקר."

יתכן שהמרשה כולה היא רק המחשה דיפלומטית של הכלל העתיק: „הגבר הישראלי גומר מהר, מפני שהוא צריך לרדוז ולספר לחברה".

מארח בארנבויים
אווירה דיסקרטית

מאסר עולם? זה צחוק!

גם השוטר צוחק יעקב הנמן, שנדון לשלוש שנים ואר־בעה חודשים. מחבק ידיד ומחייך. ה־שוטר (מימין) צוחק. למטה: ח"כ־מורשה דרוקמן והתובעת דורית בייניש.

כל שהעונש היה חמור יותר וכבד יותר, כך היה החיוך על פני הנוכחים רחב יותר ועליז יותר.

מייד כשיצאו שלושת השופטים, הפרופסור יעקב בזק, שמואל פינקלמן והד"ר צבי כהן, מאולם־המישפטים, התחילה החגיגה הגדולה. הנאשמים התנפלו איש על רעהו בחיבוקים ונשיקות. בני־משפחה נדחקו אל יקיריהם והביעו גם הם שימחה ואושר. לרגע היה נדמה כאילו לא התרחש משהו רציני, ובית־המישפט רק קבע דבר טכני, העתיד להשתנות בקרוב מאוד.

„לא נורא, הם ממילא ייצאו בקרוב." זה היה מישפט־המפתח בהמולה שאח־רי הקראת גיזרי־הדין במישפט המחת־רת היהודית.

וכך נאמר, בין השאר, בגזר־הדין, שאותו כתב השופט שמואל פינקלמן: „קיבוץ אנשים זה, שאת דינו של כל אחד מהם אנו באים לגזור היום, מיוחד הוא במינו. רובם, אם לא כולם, בוגרי־ישיבות ובעלי השכלה אקדמית גם יחד. רובם שירתו בצה"ל ונטלו חלק במילחמות־ישראל. ביניהם קציני־צבא, שנפצעו תוך כדי שרותם הצבאי, וביניהם גיבור־מילחמות־ישראל. רובם אנשי תורה ועבודה, שהשליכו מא־חוריהם דרך־חיים נוחה והלכו, הם ובני ביתם, להקים ישוב עברי, לעבדו ולשומרו.

„יש מבין הנאשמים שחטאם בלהט אמונתם. שנטלו כל איש מחתתו ונתנו בה אש זרה... ואינו דומה חטאם של כאלה לפישעיהם של אחרים המבק־שים להשמיד, להרוג ולאבד."

דברים אלה, שנאמרו בבית־המיש־פט באוזני עשרות האנשים שהצטופפו באולם הגדול, חיזקו בלב הנאשמים, בני משפחותיהם וחבריהם, את הא־מונה כי ישיבתם בכלא היא עניין זמני, וכי חנינה מלאה תינתן בקרוב מאוד. הרי גם השופטים מבינים שהם שו־נים מרוצחים ופושעים אחרים. „ברור מגזר־הדין," אמר אחד המתנחלים לאשתו של אחד האסירים, „כי השופ־טים רומזים שהם עשו במיטב יכולתם כדי להקל בעונש, וכי הם תומכים במתן חנינה בקרוב." כך ראו הכל את

ראש המחתרת, מנחם ליבני (מימין), נדון למאסר־עולם ופרץ בצחוק. כך גם חברין. הם יודעים שגזר־הדין יהפוך בקרוב לקומדיה

גזר־הדין, שהקל מאוד בעונשם של רוב הנאשמים.

הראשון מבין אנשי המחתרת היהודית שדינו נגזר, אחרי עיסקת טיעון עם התביעה, היה גילעד פלאי. הוא הורשע, על־פי הודאתו, כאשר גילוי המחתרת היה עדיין טרי והארץ סערה. הוא הורשע בקשירת קשר לביצוע פשע בעניין הר־הבית, בנשיאה והחזקה של נשק, בפגיעה ברכוש בזדון ברכוש צה"ל, בקשירת־קשר לביצוע פשע בענין ראשי־הערים ובחברות באירגון־טרור. פלאי נדון לעשר שנות־מאסר בפועל.

מאז השתנתה האווירה בארץ. תומכי אירגון־הטרור לא חסכו מאמץ כדי לשנות אותה. הם אירגנו הפגנות, העניקו ראיונות, ועבדו חזק בעיקר על

מאושרת יצחק גנירם, שנדון לשבע שנות מאסר בפועל (מימין), צוחק במלוא פיו. גם האשה שלידו מאושרת. גנירם משוחח עם עורך־הדין שלמה תוסיה־כהן (משמאל). הוא הורשע בפרשת הר־הבית, בפיגוע בראשי־הערים, בהריגה במיכללה האיסלאמית ובפעילות באירגון־טרור.

חיוך של שש שנים ברק ניר, נדון לשש שנות־מאסר, משום ששלושת השופטים היו חלוקים ביחס לתקופת־המאסר, קיבל את העונש הקל מבין השלושה.

הפוליטיקאים האוהדים. אלה יצאו בהכרזות על תמיכתם במתן חנינה ל„בחורים הטובים שתעו בדרכם."

השרולה הנמרצת הועילה, והנאשמים שרינם נגזר השבוע, גם כאלה שהורשעו בעבירות דומות לאלה של פלאי, קיבלו עונשים הרבה יותר קלים.

ברק ניר, למשל, שהורשע בקשירת קשר בפרשת הר־הבית, בהריגה בפרשת המיכללה האיסלאמית, בנסיון לרצח בפרשת הנחת־המיטענים באוטובוסים הערביים, בהחזקת־נשק ובחבורות באירגון־טרור — נדון לבסוף לשש שנות מאסר בלבד.

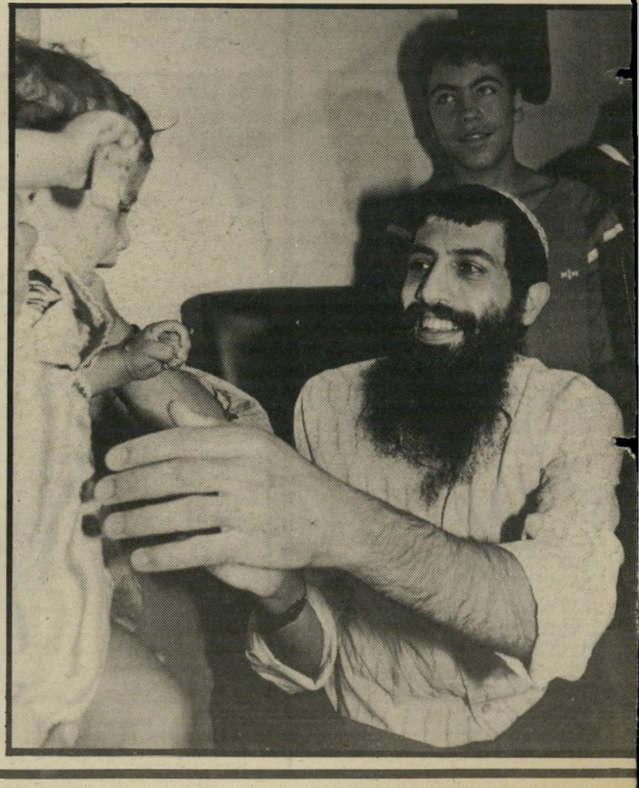
לאיש מבאי אולם בית־המישפט ביום השני השבוע לא היה ספק, ששהותם של האסירים בכלא תהיה זמנית, וכי הגורמים המתאימים יעשו כל מאמץ כדי לראוג לחנינה עבורם.

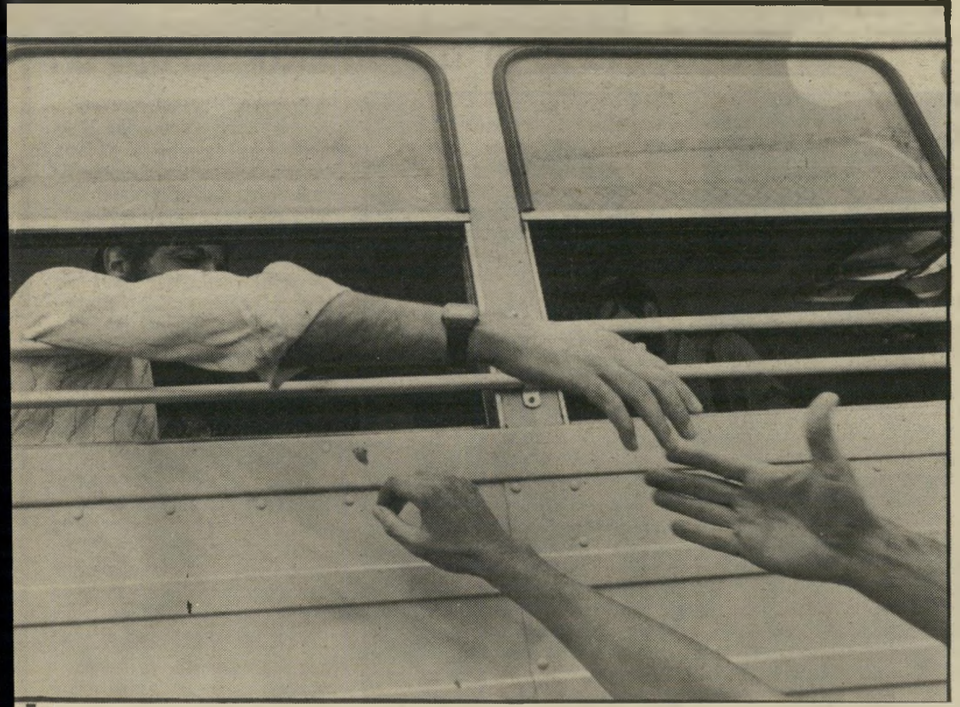
עתה, משתם הדיון המישפטי, פתוחה הדרך לפוליטיקאים, שכבר חודשים רבים עסוקים בשיכנוע חבריהם בצורך הדחוף לשחרר את המרצחים והסייענים.

בפרשת אירגון־הטרור היהודי התגלתה הסכנה החמורה שבו: בית־המישפט וסמכותו הושמו לצחוק, ועם מתן החנינה גם תינתן גושפנקה רישמית למעשי הטרוריסטים.

למאסר עולם? עוזי שרברף, חתנו של הרב משה לוינגר, נדון למאסר־עולם על חלקו ברצח במיכללה האיסלאמית. למטה: שאול ניר שנדון גם הוא למאסר־עולם.

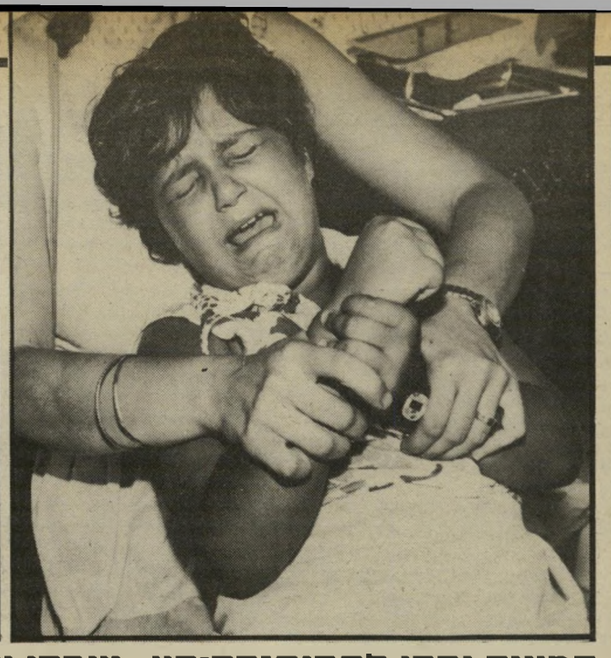

פרידה זמנית מאוד ידיים של בני־מישפחה מושטות אל עבר האוטובוס, שלקח את האסירים בחזרה לכלא. הם ניסו לזכות במגע אחרון של פרידה. למרות שלכל המעורבים בדבר ברור כי הפרידה היא זמנית, וכי בקרוב מאוד הם יקבלו חנינה וישוחררו.

ענת סרגוסטי

המונים נהרו לתחנת־החיסון: יעברו שבועות עד שייוודע מי חולה ומי לא

בהלה בקריות

הפינקס הצהוב: לבני 5 עד 10 בלבד

רק ילדים שנולדו בין ינואר 1976 לדצמבר 1980.*

מסעודה לוי לא ידעה אם לצחוק או לבכות. בנה נולד ב־30 בדצמבר 1975. יומים בלבד לפני היום הקובע. ה־1 בינואר 1976 קיבל לפתע, בעיני אמא מודאגת, משמעות גורלית. היא ניסתה להתווכח. איש לא התייחס לדבריה. „אלו הן ההוראות," השיבו לה בקצרה, וכבר הפשילו את מיכנסיו של ילד נוסף.

* מכיוון שצהבת מסוכנת לנשים הרות, שעובריהן עלולים להיפגע, הזדרזו בתחנה זאת והקדימו לחסן את 180 הנשים ההרות הרשומות בה.

זו התשובה שקיבלו ההורים לשאלותיהם. מרביתם ביקשו לדעת מדוע הילדים הקטנים יותר אינם מתחסנים, או מדוע הם־עצמם מופקרים למחלת הצהבת.

הורים שהיו מודאגים במיוחד היו רשאים לקנות את החיסון בבתי־מירקחת פרטיים, להביאו אל התחנה ולחסן את ילדיהם או את עצמם. מחיר מנת־חיסון: 14 אלף שקל.

„מי יכול להוציא 140 אלף לירות על חיסון?" שאלה ראומה עוזרי. וממילא, כבר ביום השני בבוקר לא נותרה בכל איזור חיפה אפילו מנת־חיסון אחת.

„אז למה זה צריך להיות בצורה כזו?

(המשך בעמוד 36)

אם הילדים יחלו: בחילות וצבע צהוב בעיניים ובעור

„עירנו מאירה פנים להרגלים," כתב אלבר קאמי בהדבר. משפרצה מגיפת־הדבר בעיר אוראן שלחוף־הים האלג'ירי, השתבשו הרגלים הקבועים, ובעיר השתרר פחד.

כך קרה השבוע בקריית־ים שליד חיפה. מבין 35 אלף תושבי הקיריה, חלו כאלפיים בדיזנטריה. אך הבריאו, והנה ניחתה עליהם אימת הצהבת.

במשך שלושה ימים, שהוכרזו כימי־חיסון ממלכתיים, נהרו אלפים מתושבי הקיריה לתחנה לבריאות־המישפחה.

ההודעות הרישמיות חזרו ואמרו כי התחנה תיפתח לקהל בשעה 8 בבוקר. בשעה 7 כבר המתינו 20 אמהות, על ילדיהן, בפיתחה של התחנה המקומית, אחת משלוש.

במקום שבו כולם מכירים את כולם, אי־אפשר היה להניח לאמהות להמתין במשך שעה שלמה, עד למועד הפתיחה הרשמי. וכך, בשעה 7.15, פתחה האחות דבורה את דלתות התחנה. עד לשעה 8.30 הגיעו 62 הורים וילדיהם, מצויידים בפינקסי־חיסונים.

בפתחו של חדר־ההמתנה ניצבה עובדת התחנה. היא הציצה בפינקסי־החיסונים הצהובים. חלקם של הילדים הופנה אל כיסאות חדר־ההמתנה. האחרים נשלחו לבתיהם. כי הוחלט לחסן

יש דוב

(המשך מעמוד 7)

רחמה, עומדת המישלחת לכלול את נביל שעת', גם הוא דיפלומט בכיר של אש"ף, המקורב לערפאת, ואת חאתם חוסייני, בן המישפחה הירושלמית המפורסמת, הפועל בנציגות אש"ף בארצות־הברית. חוסייני הופיע לא פעם באסיפות של אנשי־שלום יש־ראליים בארצות־הברית, וגם לצידם, כשהוא משמיע דיעות בזכות הסדר־שלום. הדבר לא הפריע למכונת־התעמולה של שימעון פרס להדליף השבוע לעיתונים שחוסייני הוא אדם „בעל דיעות קיצוניות", ואותו הדבר נאמר גם על ח'אלד אל־חסן.

בחירת המועמד השישי למישלחת היא מתוחכמת במיוחד: צאלח תעאמרה, בעלה של דינה, מלכת־ירדן לשעבר, ומי שהיה האסיר הפלסטיני הכבוד במחנה אל־אנצאר. תעאמרה כבש את ליבם של הקצינים הישראליים, שראו בו איש־צבא אמיתי. הם הקפידו לכבדו והתייחסו אליו כאל קצין בכיר, שבוי־מילחמה.

השאלה היא מדוע מיוחסת חשיבות כה רבה לפגישה האמורה להתקיים בין מישלחת של אישים ירדניים ופלסטיניים ובין פקיד אמריקאי, כשאין לפגישה מטרה מעשית כלשהי, ואין היא בגדר „משא ומתן". רישמית כבר הודיעה ממשלת ארצות־הברית שאין בפגישה כזאת הכרה באש"ף, חלילה.

חשיבות הפגישה טמונה בתיקוות הגדולות שהפלסטינים עצמם תולים בה.

אחרי שיאסר ערפאת וחבריו עברו דרך ארוכה כדי לשכנע את עמיתיהם

מועמד סניורה
לא זבוב מול פיל

ואת המוני העם הפלסטיני לעלות על דרך פרגמאטית של שיחות־שלום, הם מוכרחים עכשיו להוכיח כי דרך זו מובילה להישגים כלשהם. ואם לא להסכמת ישראל להידבר עם אש"ף, הרי לפחות לצערים אמריקאיים באותו כיוון.

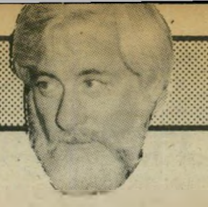
שום מנהיגות פלסטינית פרגמאטית, הדוגלת בפיתרון מדיני, לא תחזיק מעמד אם לא תוכל להצביע על שום הישג שהוא. במוקדם או במאוחר היא תיפול, ובמקומה תבוא הנהגה קיצונית, שתשליך את כל יהבה על „המאבק המזוין".

זו תתחבר עם הגורמים המבקשים למחוק את ישראל מעל פני המפה — כמו מועמד קד'אפי הלובי והאייתאללה רוח־אללה חומייני האיראני.

כל המזמחים מבינים זאת. לבן יש כיום בצמרת האמריקאית קולות המייעצים לפתוח בהידברות זו, גם על אפה ועל חמתה של ממשלת־ישראל.

זה ידוע גם לשימעון פרס וליצחק שמיר. כרגע הם פועלים בכל כוחם כדי להחניק יוזמה זו בעודה באיבה. מול פני הסכנה שגם ברית־המועצות תשנה את יחסה לישראל ותציע את החזרת השטחים הכבושים תמורת שלום ועליית יהודים — הופך טירפוד היוזמות הפוליטיות לתפקיד מרכזי ודחוף של ממשלת־ישראל.

אין אדם מתאים יותר לכך מאשר יצחק שמיר, כאשר שימעון פרס מעניק לו גיבוי.

100 עכוז

זוהי תופעה חדשה בנוף הישראלי: „שוחד מסך"

על המירקע זה נראה כך:

ארבעה עורכי־עיתונים, מנוסחים מרוב חשיבות עצמית, ישבו מול ראש־הממשלה, והמטירו עליו שאלות.

השאלות היו בנאליות. היו אלה אותן השאלות שנשאלו עשרות פעמים במאמרים הראשיים של אותם העיתונים. לפחות שלושה מארבעת העורכים הנכבדים אינם יודעים דבר וחצי־דבר בכלכלה.

היה נראה שלאו דווקא הבעיות הכלכליות עניינו את העורכים, וגם לא התשובות של ראש־הממשלה.

המטרה האמיתית של שאלותיהם היתה שונה לגמרי. כל אחד רצה שחבריו יגידו לו למחרת היום: „אללה, ירדת כאסח על שימעון פרס!" העורכים התחרו ביניהם בניסוח קשוח וגם של השאלות הבנאליות.

פרס התייחס אל השאלות כאילו היו להקה של ברחשים. הוא ניפנף אותן בקלות. הוא לא ענה על שום דבר ענייני, אלא נאם את הנאום שהתכונן מראש לשאת: אני נהדר, אני יודע להחליט, תקנות־חירום הן שיא הדמוקרטיה, התרופה אינה מרה, בכלל רק נדמה לכם שכואב לכם, עם־ישראל הוא עם פנטאסטי, או־טו־טו יהיה הכי בסדר, וזהי הממשלה הכי־טובה שיש לכם.

פרס ניצח, כמובן. זה היה ניצחון קל.

■ ■ ■

כך נראה על המירקע. מאחורי המירקע זה נראה לגמרי אחרת.

שאלה: מדוע הוזמנו ארבעת העורכים החשובים? מדוע לא הושבו מול ראש־הממשלה שני כלכלנים מומחים, היודעים על מה הם מדברים, שלא זו בלבד שישאלו את ראש־הממשלה את השאלות הרלוונטיות, אלא שגם ינתחו את תשובותיו ולא יניחו לו להתחמק בטריקים פשוטים?

תשובה: כי מי שהזמין את העורכים לא חשב על המצב הכלכלי, וגם לא על הראיון עם ראש־הממשלה. הוא חשב על נושא אחר לגמרי.

מאחורי המירקע זה נראה כך:

ארבעת העורכים נראו מאחור, כשהם יושבים על עכוזיהם. לפני ארבעת העכוזים הנכבדים השתלשלה לה לשון ארוכה־ארוכה, שעברה מאיש לאיש.

ובלשון סחות ציורית: עורכי ארבעת העיתונים היומיים החשובים הזמנו למירקע, כדי לשחד אותם. ניתנה להם שעה של חשיבות עילאית, מול סני האומה בולה, תמורת משהו.

תמורת מה?

■ ■ ■

מי **ישדו המציא** את המושג הזה, השולט עכשיו בעולמה של הטלוויזיה הישראלית:

„שוחד־מסך".

מהו הדבר שכל עסקן ישראלי משתוקק לו יותר מכל?

נסיעה לחו"ל, כמובן. מי שרוצה לקנות את נפשו של עסקן ישראלי, די לו להזמינו לוועידה של המגבית היהודית, ולשלם את מחיר הכרטיס, המיסים והאש"ל. זה מקביל לתשלום שוחד של מיליון דולר לעסקן אמריקאי.

מהו הדבר השני בחשיבותו שכל עסקן ישראלי משתוקק לו? הופעה על המירקע.

לא חשוב אם יש לו מה להגיד לאומה. אם לאו. לא חשוב איך הוא נראה, ואיזה רושם הוא עושה. ההופעה על המירקע היא פיסגת החלומות.

מי שיכול להעניק את השוחד הזה לעסקנים, יש לו יתרון עצום על כל מתחריו ויריביו.

את זאת גילה יוסף בראל.

■ ■ ■

יוסף **בראל** היה מנהל הטלוויזיה בשפה הערבית — מכשיר של תעמולה ושטיפת־מוח, המשרת את השילטון בכל רגע של שידור. לשם כך הוקם.

כאשר התמנה בראל במפתיע כמנהל־בפועל של הטלוויזיה הכללית, היתה לו בעיה.

זהו תפקיד זמני. כדי להפכו לתפקיד־של־קבע, על בעליו לזכות באהדתם של אנשים שונים, הישבים על כיסאות שונים.

מי שמסתכל במציאות בגובה הזה — גובה הביסאות והעסקנים הישבים בהם — מבין שעליו ליצור מגע הדוק עם האנשים אשר כבודם מונח שם.

זה נראה פשוט. אבל אין זה פשוט כלל וכלל.

יש שם מאה עכוזים. עם אילו מהם יש ליצור מגע? עכוזי הליכוד או עכוזי המערך? עכוזיהם של עורכי־עיתונים או עכוזי הוועד־המנהל?

הדרך הנבונה והבטוחה ביותר היא שלא לברור בין עכוז לעכוז. כל עכוז יכול להיות חשוב, ועל כן כדאי לטפל בכולם. אפשר לספוח בטעות על עכוז אחד — ואז יתגלה לפתע שדווקא זה היה העכוז החשוב ביותר.

יוסף בראל פועל על פי הערכה מפוכחת זו. זאת היתה המשמעות האמיתית של הופעת העורכים בתוכנית מוקד. זהו גם ההסבר להופעתו של יצחק שמיר על המירקע, לפחות אחת ביומיים, כשהוא משמיע כמה פסוקים חסרי־תוכן, בפוזה של בנין־זוטא. זוהו גם סוד הופעתו התדירה של שימעון פרס עצמו, אחרי הפאשלה הבלתי־נסלחת של מניעת המירקע ממנו ביום קבלת ההחלטה על התוכנית הכלכלית.

אין זה מיבצע של 50 עכוז, או של 90 עכוז. רק מיבצע של 100 עכוז מבטיח הצלחה.

■ ■ ■

ל **א הלשון** המציאה את המצב הזה, וגם לא העכוזים. **כאשר הגיע יוסף בראל לטלוויזיה הכללית, הוא**

מנהל־זמני בראל: מוות וחיים בידי הלשון

מצא שם מנגנון המצוי בשלב מתקדם של טירוף־מערכות. מחלה קטלנית שהיא מעין מחלת־רוח קולקטיבית.

היו שהישוו את המצב בטלוויזיה הישראלית למצב בלבנון. (אולי נכון יותר לומר: המצב שהוא לבנון). מציאות שיש בה עשרות עדות וכיתות, פילגי־עדות ורסיסי־כיתות, שכולם לר־חמים בכולם בכל עת, כשהאוייב של הבוקר הוא הידיד לעת ערב, לשם עריכת טבח משותף במי שהיה ידיד בבוקר.

קשה לדעת בטלוויזיה מי לוחם במי ולמה. הכל לוחמים בכל, משמיצים את הכל, אורבים לכל בכל פינה. זוהי עבודה מפרכת, התובעת כל קורטוב של מחשבה ומרץ, ושאינה מותירה דבר לעבודה הטלוויזיונית עצמה.

גם כיום יש בטלוויזיה כמה וכמה אנשים, הדבקים ביצירה הטלוויזיונית בעקשנות שבמעט לא־תיאמן, השומרים על רמה תרבותית ועל מזהר עיתונאי. אולם אלה, בעצם נוכחותם, רק מבליטים את שטל המדרגה שאליה הגיעו האחרים.

■ ■ ■

ד **טלוויזיה מלאה** באנשים שאיש אינו יודע בדיוק איך הגיעו לשם. רמתם ממוצעת־מינוס ופחות. אחדים מהם נכשלו בעיתונות הרגילה, לפני שניסו את מזלם במכשיר החדש. אחדים היו קריינ־רדיו, בזכות הקול הרדיופוני שלהם, ומשם הגיעו — על פי חוקי פארקינסון והעיקרון של פיטר — אל העמדות המרכזיות בטלוויזיה.

וכך, לפתע, הם מצאו את עצמם בעמדות־השפעה אדירות כוח, מבלי שאי־פעם הוכשרו לכך מבחינה אינטלקטואלית, עיתנאית ומוסרית. לפתע הרגישו שהם מחזיקים את האלוהים בזקן (אם לא להשתמש בדימוי צברי גס יותר).

הנה קם לו בחור בבוקר, עיתונאי ממדרגה ה', והוא יכול להחליט מי חשוב במדינה ומי לא. איזו ידיעה תעמוד הערב במרכז תשומת־הלב הציבורית, מי ירעיש מחר את הכנסת ויפוצץ את הממשלה, איזה פוליטיקאי להעלות מעלה־מעלה ואיזה לדכא עד עפר.

כל אחד מהם דיקטטור בזעיר־אנפין, כל אחד מהם מודע לעוצמה שנפלה בחיקו במיקרה ובמפתיע, וכל אחד מהם נחוש בהחלטתו להשתמש בעוצמה זו לטובת עצמו ולמען האגו שלו.

בראל אינו אלא התוספת האחרונה למחול זה של שיכורים־מחשיבות־עצמם. הוא מחקה אותם, בלא יכולת לשלוט בהם.

זהו הרקע לתופעה הקרויה שוחד־מסך, שבה כל אחד בטלוויזיה מאשים את זולתו.

■ ■ ■

כ **אשר הגיע** בראל לתפקידו הזמני, מצא על מירקע הטל־וויזיה ישימון. כיום זוהי מיזבלה.

מה משודר במשך השבוע בטלוויזיה? מלבד שתיים־שלוש תוכניות בעלות־דמה, ששרדו לפליטה — ובראשן מבט שני של חיים יבין, וראוי לציון גם כולבוטק, הממלא תפקיד חשוב — זהו אוסף מיקרי של דברים, הנראים כאילו הוכנו במיוחד בבית־ספר לטלוויזיה, כדי להראות לתלמידים־מתחילים איך לא לעשות את זה.

במחלקת־החדשות נשארו קומץ גיבורים בעמדה אבודה, המתגוננים בשארית כוחותיהם.

כל שאר חלקי מהדורות־החדשות מוקדשים עכשיו לשוחד־מירקע — תרגילי־הליקוק של מנהלי־הטלוויזיה־הזמני, יחד עם מעשי־שוחד סרטיים של כל מיני בתבים, המעניקים את המירקע לחבריהם. בלא־איכפתיות של יצאנית. שניים־שלושה חברי־כנסת מסויימים הם הקליינטים הקבועים. השד יודע איך הם משלמים את האתנן.

חוץ מזה, יש האחוזות הפרטיות. אלה הן אחוזת־זמן (מין לאטיפונדיות של גלי־האתר), שבהן עושים בעליהן כאוות־נפשם, כאילו ירשו את הטלוויזיה מאבות־אבותיהם.

יש תוכנית־הקולנוע, שבה מתחלפים מדי פעם מנחים־מנחות, כשכל אחד מהם גרוע מקודמו, ותפקידם היחידי (בעיניהם) הוא להתחנחן.

יש תוכניות דת, בהן מוזמנים עסקני־מפד"ל זוטרים לחוות את דעתם על בעיות הלכתיות הרות־עולם, כחלק ממאמץ המנהל־הזמני לרכוש את העכוז היושב על כיסא המפד"ל במוסד שיחליט על מינוי המנהל הקבוע. כל השאר שם מטופש ואווילי, ומעליב קודם כל את דת־ישראל.

יש תוכנית סיפורתית שהקשר שלה לסיפרות הוא כקשר שבין נעירת־חמור והסימפוניה החמישית של בטהובן. בעזות־מצח שיש בה כדי לעורר התפעלות, מזמין ירון לונדון בכל תוכנית את אחד מחבריו האישיים, מעניק לו באקשיש של 40 דקות על המירקע. התירוץ הוא תמיד „מצחיק עד כדי טירוף", אם להשתמש בסיגנונו של ירון עצמו.

יש תוכנית מוקד, המשמשת כולה להושבת עכוזים חשובים על הכיסא המיוחל למען קידום סיכוייו של המנהל, כשניסים מישעל הטוב והחביב מנסה בייאוש להוציא מן הסלעים האלה טיפה של מים רעננים.

מה עוד? שני סרטים שבועיים, לפעמים טובים, לפעמים רעים, כשיד המיקרה שולטת בכל. סידרה אנטי־שמית מבחילה ממש על יהודי סקוטלנד, המחופשת כסידרה פילו־שמית. שתיים־שלוש סדרות אמריקאיות למפגרים בשיכלם. הסידרה המצויינת היהלום שבכתר. וסידרה בלשית בריטית טובה. זהו.

הטלוויזיה של עם־ישראל — עם־הספר, עם־התנ"ך, העם של איינשטיין ופרויד, שפינוזה והיינה, מארכס והרמב"ם.

■ ■ ■

ד **שבוע התפרסם** כי יצחק נבון, השר הממונה על הטלוויזיה, מתכוון למסור את תפקיד מנהל־הטלוויזיה לאיש חדש.

לא איש־תיקשורת. לא עיתונאי. לא איש־מינהל מיקצועי. לא עורך. אלא סתם מישהו, שלזכותו עומדת עובדה חשובה אחת. הוא עמד בראש יוזמה ציבורית כלשהי, שמטרתה הקדושה היתה להעמיד את יצחק נבון בראש מיפלגת־העבודה והממשלה.

אילו היתה מושמעת הצעה כזאת לפני 20 שנה, היה בעליה מועף בקשת גבוהה ממיפלגת־העבודה. כיום, אחרי שבע שנות הליכוד, כבר אין משום חריג בהפקרות הזאת.

כיום אפשר למסור תפקיד לאומי מרכזי באתנן למי שהעניק חסדים לעסקן האחראי.

וכך מגיעים אל העיקר.

כל עם זוכה בממשלה שהוא ראוי לה, וגם בטלוויזיה שהוא ראוי לה.

הטלוויזיה הישראלית אינה כמי שהיא במיקרה. יצירה אבסורדית זו היא אלגוריה — משל למה שמתרחש במדינה בולה.

טירוף־המערכות שלה אינו אלא חלק מטירוף־המערכות הכללי, המשתולל כיום בכל המישורים הציבוריים במדינה.

הטלוויזיה היא משל. משל לחבורת העסקנים, שהשתלטו על כל חלקה טובה במדינה, והמתנהגים כאילו קיבלו אותה כמתנה מיד הבארון. משל לאינטריגות ההדדיות האינסופיות, הקרויות אצלנו „פוליטיקה". משל למה שמתרחש בכל המיפלגות. משל לחוסר־התוכן, חוסר־היעד, חוסר־הרציונות השולטים בכיפה. משל לרמה המוסרית של המופקדים על שלום הציבור וריווחתו. משל לשיטות המקובלות כיום על מי שרוצה לעשות קריירה במנגנון ציבורי.

מוות וחיים בידי הלשון. וככל שהלשון ארוכה יותר, כן ייטב לבעליה.

אנשים

המתנה המקורית של חנה זמר, המסיבה העליזה של דויד ארמון והתחתונית הריחנית של מתי ויינברג

■ מזכיר ההסתדרות **ישר־אל קיסר** נכח בטקס חילופי המזכירים במועצת־הפועלים בּ־קריית־אונו. **אביגדור ורשה**, ראש־המועצה המקומית, התפאר במהלך נאומו והכריז כי אינו מתיקה. זמר היתה היחידה שה־ביאה לבעלת חנות־הספרים מת־נה מקורית: ספר.

■ סגן שר־האוצר, **עדי א־מוראי**, חש בשבוע שעבר על בשרו את התגובות לגזירות ה־מלישכתו שבמישרד־האוצר, ול־בסוף הוסכם לדחות את ההק־לטה. אמוראי קיבל את המצב, שהוא אחד מגורמיו הראשיים, בהבנה רבה.

■ ראש עיריית רמת־גן **אר־י עמית**, הוזמן לכפר־המכ־ביה. עמית הוזמן לעלות לגג ולראות את עירו מלמעלה. עמית לא אהב את המראה, וציין כי בעירו אין בניינים גבוהים, „מלבד הבורסה". התלוצץ ראש־העיריה: „ניצחתי בבחירות בעי־ריה, מכיוון שראיתי את עירי כפי שצריך — מלמטה!"

■ אחרי שהעולם הזה גילה כיצד רדף איש־הטלוויזיה **רסיק חלבי** אחר מכוניתו של השר־בלי־תיק **יוסף שפירא**, כמ־הירות גדולה, מבלי שאירע לו מאומה, נהג חלבי השבוע באותו הכביש — כביש ירושלים־תל־אביב — במהירות קטנה יותר, והתנגש במכונית שסטתה ממס־לולה.

■ המנכ"ל המדובר של רשות־השידור, **אורי סורת**, חגג את יום־הולדתו בגיבעת־המועצה לקיסר שי — הוצאה מהודרת של ספר שיר־השירים, ואמר לו: „אני יודע שאתה יודע את שיר־השירים בעל־פה, וכך תוכל לבדוק אם אין טעויות בהדפסה."

■ מזכיר ההסתדרות **ישר־אל קיסר** נכח בטקס חילופי המזכירים במועצת־הפועלים בּ־קריית־אונו. **אביגדור ורשה**, ראש־המועצה המקומית, התפאר במהלך נאומו והכריז כי אינו מתכוון לעזוב את עירו לטובת הכנסת. „אני לא תלוי" התגאה. „אל תשמח כל־כך בזה," קרא קיסר קריאת־ביניים. „אפשר ל־סדר שתהיה תלוי..."

■ למי שר קיסר את שיר־השירים? שאלה זאת העסיקה את הנוכחים בטקס בקריית־אונו. במהלך הטקס העניק ראש־עורכת דבר **חנה זמר** היתה בעלת המתנה המקורית ביותר בין אורחיה של **זהרה זמורה**. זוהרה, רעייתו של **אר־הד זמורה**, פתחה חנות־ספרים בשבוע שעבר. מרבית האורחים — ביניהם חשובי המו"לים — הביאו לזוהרה עציצים ומיני־כלכליות, שלהן היה שותף. אמוראי הוזמן לאולפני־הטלוויזיה בירושלים בצהרי היום הרא־שון. לשעה 12 זומנה אסיפה של עובדי־הטלוויזיה, עקב דרי־שת מישרד־האוצר לפטר 14% מעובדיה. הוכרזה הפסקת־עבו־דה. אמוראי עקב אחר המתרחש מתגעגע לתפקידו הקודם, עתיר המעלליים והפירסום. הולר, כיום כתב־הרדיו לענייני חקלאות, הודה על השאלה והשיב: „אני מת לרגע שבו אזכה להודיע שמלפפון אנס עגבניה..."

■ **דויד אדמון**, איש רב־פעלים ותוארים — חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור, יועץ שר־האוצר לתיקשורת, פירסומ־אי, חבר צוות־ההסברה של ה־תוכנית הכלכלית ועוד כהנה וכהנה — אירגן השבוע מסיבת־ניצחון לכבוד **יצחק מודעי**. הכוונה לא היתה להישגיו הכלכ־ליים של שר־האוצר, אלא לניצ־חונו על יריבו, **אברהם שריר**, כוועידת המפלגה הליברלית לפני כחודש. המסיבה העליזה נערכה על גג ביתם של **איה** ודויד אדמון בתל־אביב. האוכל — קייטרינג — מומן, לדיברי אדמון, „על־ידי החברים."

■ **מיכאל** („מיקי") **צולר** המישנה לנציב שרות־המדינה, התפעל מהגג היפהפה של איה ודויד אדמון, עת נכח אצלם במסיבה. צולר הציע 50 דולר

טונזיל קורטיז השחקן התורכי, כוכב העדר ויול, הוא בעל עדשות־מגע. במהלך ההסרטה של סירטו החדש של שימעון דותן נפלה עדשה מעינו. תכשירי־האיפור המרובים על השולחן אמורים לסייע בידי קורטיז לגלם את דמותו של ערבי הלוכד ישראלים במהלך פיגוע. במשך מרבית הסרט האנטי־ערבי של הבימאי השמאלני עסוקים שני הצדדים בדיאלוגים רוויי־מתיחות.

יצחק פרלמן יושב על־שפת הבריכה במלון, שקוע בשיחה עם אלוף־העולם לשעבר בש־חייה, השחיין היהודי מרק ספיץ. ספיץ שוהה עכשיו בארץ לרגל מישחקי המכביה, ואילו פרלמן שוהה בארץ לרגל הופעותיו המוסיקליות. הכנר המפורסם אינו מהווה איום לספיץ בבריכה, שכן הוא לקה בחיידק הפוליו בילדותו, והוא משותק בשתי רגליו.

מי גרם ל„קשבנו" לעלות לבימה?

ביום שישי שעבר אירע סקופ תיקשורתי מקומי – **מיכאל** („מיקי") **גורדוס**, הידוע יותר בתואר „קשבנו", התראיין בערב־ראיונות, לראשונה, אחרי סירוב עקשני למניות חוזרות ונשנות.

הסיפור מתחיל בחבר־הכנסת **מאיר שיט־רית**, הידוע כצעיר מצליח, הגר ביבנה ושיש לו אשה יפה. רק תכונה אחת נותרה בלתי־ידועה עד לרגע זה: שיטרית הוא גדול המבולבלים בכנסת. עד כדי כך מבולבל, שהגיע לא מכבר לברית־מילה, שאליה הוזמן, כשהוא מביא עימו מתנה מהודרת לרך הנולד: חליפת־תינוק. משהגיע למחוז חפצו פגש באב מאושר, מסייד בניחותא את הבית. הסתבר ששיטרית הקדים ביום. „חכה רגע," אמר האב. „תגיד שלום לחתן־השימחה." שיטרית ניגש, הושיט את מתנתו והופתע לגלות שחתן־השימחה הוא נער מגודל למדי, שהתכונן לחגיגות הבר־מיצווה שלו.

דוגמה אחרת: בליל־השבת הודיע שיטרית לרעייתו, **רותי**, שהם מוזמנים לסעוד ארוחת־ערב על שולחנו של פרופסור אחד בקיסריה. רותי היתה עייפה, ובקושי התלבשה לכבוד האירוע. שעות יקרות נוספות בוזבזו כדי להשיג ביבי־סיטר. כשזו נמצאה סוף־סוף, שמו בני־הזוג את פעמיהם לקיסריה. הגיעו סחוטים, לבשו ארשת־חג, אחזו במתנה העטופה בהידור ודפקו בדלת. מקץ כמה דקות, שנמשכו נקץ, פתח הפרופסור את הדלת, הביט בהם בארשת תמיהה ופלט לבסוף: „אבל זה בשבוע הבא..."

ביום השישי, לעומת זאת, גרם הבילבול הכרוני של שיטרית לסקופ מקומי. שיטרית הוזמן לערב־הראיונות השבועי שמקיים **דויד** („דודו") **מרגלית** בהרצליה, בהנחייתו של **משה** („מושיק") **טימור**. ידידה של טימור, שהוזמנה לאירוע, הודיעה לו שנבצר ממנה להגיע, מכיוון שהיא מוזמנת לסעוד על שולחנם של רות ומאיר שיטרית ב־10 באותו ערב. „זה לא יתכן!" התפלא טימור. „שיטרית מתראיין אצלי ב־10!" אמר ושכח. בליל־השבת הגיע טימור, שהוא מאחר כפייתי, ממש־ממש בדקה האחרונה למלון ופגש במרגלית ההיסטרי. „שיטרית איננו!" הודיע לו מרגלית. „כן," נזכר טימור, „ידידה שלי אוכלת אצלו כרגע ארוחת־ערב..."

רותי ומאיר שיטרית
תינוק לבר־מיצווה

בירור חפוז העלה כי שיטרית סבר שערב־הראיונות שבהשתתפותו חל בשבוע הבא. מה עושים? טימור הבחין במיכאל גורדוס, שהופיע בלוויית הכתב **מייק הולר**, אחד מהמרואיינים באותו ערב. מייד החלה פעולת שיכנוע רבת־היקף על גורדוס, שיציל את הערב. גורדוס סירב, מכיוון שאינו נוהג להתראיין. לבסוף, כמעט בכוח, שוכנע לעלות לבימה, בפעם הראשונה בחייו במיסגרת שכזאת. וחשף סקופ אחרי סקופ מתחום עבודתו הבלתי־שיגרתית.

האורנים, הפרדס־מיסעדה של איש הפרלמנט של ראשון, **אמנון נחמיאס**. קשה לומר שבניין הטלוויזיה יצא מיגדרו לנוכח המאורע. נכחו רק מעטים מאנשי הטלוויזיה, ביניהם **חיים יבין**, מועמדו של פורת לתפ־קיד מנהל־הטלוויזיה.

■ **מייק הולר**, מי שהיה הכ־תב לענייני־מישטרה של הרדיו במשך שנים רבות, נשאל הש־בוע, בערב־ראיונות, אם אינו

מים ממישקלו, וזאת בזמן קצר ביותר — תוך שבוע ימים. לכן ניתן למצוא את קורטיז מזיע ומתנשף במועדון־הבריאות של מלון תל־אביבי כבר בשעת־בוקר מוקדמת. בחדר־האוכל, לעומת זאת, אין טעם לחפשו. קורטיז החליט להימנע מכל פיתוי שהוא, ולכן הוא מתנזר מכל מגע או קשר־עין עם מזון, מלבד זה האהוב עליו. שרות־החדרים מעולה אל חדרו — כמה פעמים ביום, תפריט חמור, המורכב מירקות ומים בלבד.

■ השחקן הערבי **מכרם חזרי** (מישל עזרא ספרא ובניו) משתתף אף הוא בסרט. חורי מגלם תפקיד של קצין משטרה ישראלי.

יעל גולדשטיין הפתיעה בשבוע שעבר את חברי־הכנסת המשכימים־קום בבריכת המלון שבו הם מתאכסנים בימי פעילותה של הכנסת. גולדשטיין הצטרפה אל אביה – חבר־הכנסת פינחס גולדשטיין. גולדשטיין, שחגגה את בת־המיצווה שלה בשבוע שעבר הוכיחה, כי לאביה אומנם אין מתחרים בבריכה מקרב חברי־הכנסת, אולם במישפחה עדיפותו אינה ברורה. היא גמאה כמה „בריכות" והסכימה ליטול פסק־זמן, אחרי הפצרות מצד האב, להנצחת המאורע.

יהודי דווקא, הנשבה בידי קורטיז, המגלם בסרט ערבי.

■ **אהוד מנור**, מנחה התוכנית עד פוף מזה שלוש שנים, סיים את תפקידו זה. התוכניות שיוקרנו בקרוב על המירקע הוקלטו בחודש שעבר, וכעת מחפשים מנחה חדש לתוכנית. יש המלחשים שתהיה זו אשה.

■ **נויה ושירי־לי** הם שניים מהשמות המודרניים, שהוענקו לשיבעה סוסים אצילים בקיבוץ שער־הגולן. שוויים של האצילים האלה הוא 50 אלף דולר. זאת הסתבר במכירה פומבית שנערכה בשבת בקיבוץ. **חיים**, גיזבר המשק, היה בתחילת המכירה ספקני, וטען כי לא נראה לו כל העניין. „מה זה?" רטן, „מסוסים עושים כסף?" בסוף המכירה הסתבר לו שאכן, ועוד איך.

■ יש דברים שבציבור החרדי אין מזכירים בשמם. והמדובר לא רק בבהמות בלתי־כשרות. היומון החרדי החדש יתד נאמן לא דיווח לקוראיו על אירועי המכביה, אך פירסם ידיעה על „חילול־שבת המוני באיצטדיון רמת גן, במיסגרת אירוע ספורטיבי גדול."

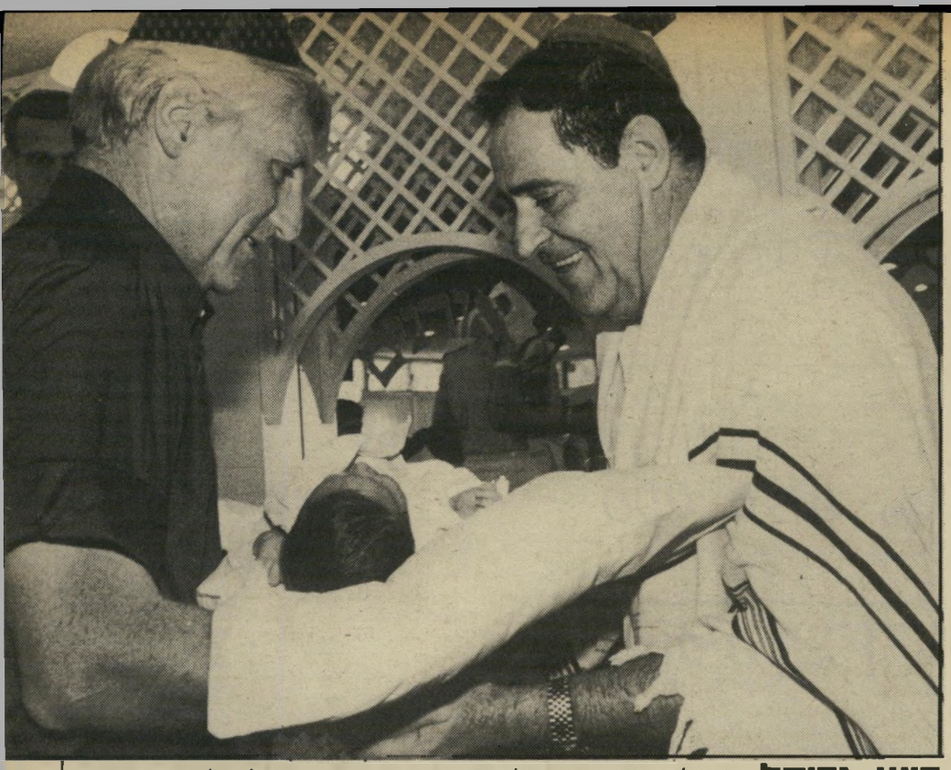
■ **רודולפו בהן**, המוכר יותר כבעלה של הזמרת הנאה **ריקי מנור**, עזב את המלון שבו עבד באילת, ונכנס בתנופה לנהל מלון בהרצליה. שינוי הניכר מיד במיבצעים השונים של המלון — החל בבחירה שבועית של מלכת־הבריכה וכלה באירועים הנוצצים המקובלים.

■ הרבה יפים ויפות מקומיים שמו פעמיהם בשבת לקיסריה. סיבת ההגירה: נשף שאירגנה **שימחה בהן**. על כהן נכתב אולי, השיר „סינדרלה מקומית". היא בת למישפחת־מצוקה, שאומצה וטופחה על־ידי מיליונר. היא החלה מסתובבת בחוגים הגבוהים — גם הבינלאומיים — עד שנישאה למיליונר אמריקאי, וחיה עימו לסירוגין בארצות־הברית ובקיסריה.

■ **יורם גלעדי**, עוזרו של שר־האוצר, הסתובב השבוע מאורשר, כשבכיסו דרכון דיפלומטי חדיש־חדש. גלעדי יוצא בעוד שבועיים לייצג את ישראל ביוסטון. תוארו הרשמי, כפי שהוא מציג את עצמו: „הקונסול הכלכלי של ישראל ביוסטון."

■ זהותו של ממציא הפירסומת המבריקה לתחתונית הריחנית החדשה נחשפה לא מכבר. בעל המצאה הגאונית הוא הזמר המבטיח **מתי ויינברג**. כאיש פירסום הוא דווקא מקיים, ועוד איך. השבוע הפתיע משגילה באקראי כי בכל הפרוייקט סביב התחתונית המהפכנית אין ולוא רק אשה אחת, מלבד האשה שתרמה את זוג ידיה לצילום הפירסומת.

■ חבר־הכנסת החיפאי **מיר־כהן־אבידוב** הסתבך קשות. במילחמת־יום־הכיפורים ביקר בבית־החולים החיפאי רמב"ם. כהן־אבידוב התרגש ממראה עיניו, וכששמע על הצורך לקנות מכשיר רפואי משוכלל, העולה אלפי דולארים, אמר: „תקנו, תקנו, יהיה בסדר — אני אדאג למימון." בית־החולים מיהר וקנה, ואילו כהן־אבידוב לא שילם והסתבך במישפטים עקב אמירתו החפוזה. חבר־הכנסת היחידי שנחלץ לעזרתו, היה חבר־הכנסת **אריאל ויינשטיין**, שתרם 50 אלף שקלים לאבידוב. השבוע החזיר אבידוב לוויינשטיין את ההמחאה, מבלי שנפרעה. במיכתב מצורף הסבר כי בעייתו באה על פתרונה בעזרת האגודה לידידות של בית־החולים רמב"ם, שגייסה תרומה מהסניף שבנפולי.

רועי גריפל נכדו של סגן ראש־עיריית תל־אביב, מועבר בטקס ברית־המילה שלו, שנערך ביום השישי, מידי סנדקו, ראש־העיריה הליברלי שלמה (.צ'יץ') להט, לידי סבו, יגאל גריפל. הטקס נערך בגן־אורנים, שהוא מרכז הבריתות, הבר־מיצוות והחתונות של צפון תל־אביב.

פסוקי השבוע

■ **שר־האוצר יצחק מודעי**, על הקנס ששילם לעיריית תל־אביב, עבור „הלוואי והייתי יכול לגמור איתם בתשלום הזה לתקציב שלהם..."

■ **חיים הברפלד**, יושב־ראש האגף לאיגוד המיקצועי של ההסתדרות, על הנ"ל: „הוא רשע!"

■ **כוכב המום בוי ג'ורג'**: „אני מעדיף כוס תה חם וטוב על כל יחסי־מין!"

■ **שר־הביטחון יצחק רבין**, בתגובה על הביקורת הצבורית על עלות פרוייקט הלביא: „אילו היה המצב הכלכלי, בעת שהוחלט על הלביא, דומה למצב השורר כיום, לא הייתי מריע בעדו!"

● **אנדריי גרומיקו**, נשיא ברית־המועצות, על המזכיר הכללי, מיכאיל גורבצ'וב: „לאיש הזה חיוך נחמד, אבל שיניים של ברזל!"

● **יצחק באשויים זינגר**, על גילו המתקדם: „אני חרש ב־40 אחוזים, עיוור ב־30 אחוזים, סנילי ב־60 אחוזים, אבל אני עדיין מסוגל להבחין בפנים יפות!"

● **פרופסור מורים לוי**, מנהל המחלקה לניתוחי־לב ב־בית־החולים ביילינסון, על יחסי־מין אחרי התקף־לב: „אין תחליף לחמצן, קפה וסכסוך!"

מאירה אלברשטיין הפתיעה השבוע את כל הנוכחים בפתיחתו של מלון טיבעוני חדש בצפון הארץ, בדמיונה המפתיע לאמה, הזמרת חווה אלברשטיין (משמאל). מאירה, מתולתלת, ממושקפת וחיננית, גילתה התלהבות לאוכל הטיבעוני בבית־המלון. מישפחת אלברשטיין באה לסוף־שבוע בלוויית הבמאי נדב לוויתן, חברה לחיים של חווה.

סל המחייה של סגן השר

ב יום השבת נסעו רותי ועדי אמוראי לשפת־הים, פרשו שמי־כה, הציבו כיסא מתקפל והפקירו את גופם לשמש התל־אביבית.

ממש לידם ישבה מישפחה ישראלית, אף היא חובבת־ים. פרשו שמיכה, שימשיה, שולחן וכיסאות מתקפלים, והתחילו לשוחח על המצב הכלכלי. „אנחנו כל־כך מיסכנים, וחברי־הכנסת חיים שם כמו מלכים!" קוננו בני־המישפחה, בעלי־השימשיה.

רותי אמוראי, אשתו של עדי אמוראי, ח"כ וסגן שר־האוצר, הביטה בהם וכעסה. „לנו אין שימשיה מפוארת, רק כיסא מתקפל, ואנחנו חיים ממש כמו שאר השכירים במשק," היא אומרת.

רותי ועדי אמוראי, שניהם בני 50, הם מה שנקרא „מישפחת חבר־כנסת ממוצעת". את דרכם המשותפת התחילו בקיבוץ מישגב־עם. ב־1957 נטשו את הקיבוץ ועברו לירושלים. עדי למד באוניברסיטה. רותי, מורה למלאכת־יד, לימדה בבית־ספר. כשנולדה בתם הבכורה, הדס, התחיל עדי לעבוד במישרד־הפנים.

ב־1963 עברו לתל־אביב. עדי התחיל לעבוד כמנהל שירותי־השיווק של פזכים וכיועץ־מס. אז נולדה בתם השניה, איילת.

לפני 16 שנים נבחר עדי אמוראי כחבר־כנסת. באותה תקופה נולדה בתם השלישית, נטע, והם עברו להתגורר בגבעתיים, ברחוב הכנסת, בדירה של שלושה וחצי חדרים, בבית שש דירות.

היום הם מתגוררים באותה הדירה, עם חדר־אורחים רחב־ידיים, גדוש בתמונות קיר, פסנתר, ספרים ותקליטים. במשך השנים גדלו בנותיהם, כדרך הטבע. הדס (27), הבת הבכורה, היא מרפאה־בעיסוק. לפני שבוע נישאה. איילת (21) השתחררה מהצבא לפני חצי שנה. כעת היא מתארחת בלונדון אצל ידידת־מישפחה. בשנת־הלימודים הקרובה תתחיל ללמוד תפאורת־תיאטרון באוניברסיטת תל־אביב. נטע, בת ה־16, היא תלמידת תיכון בבית־הספר תלמה ילין.

רותי אמוראי מרכזת את חוגי הקשישים במתנ"ס בגבעתיים, במישרה מלאה. את משכורתה היא מקבלת מעיריית גבעתיים: 450 אלף שקל לחודש.

משכורתו של עדי אמוראי, סגן שר־האוצר: 820 אלף שקל לחודש.

„אין ברירה, כולם יהיו חייבים לקצץ," אומר עדי בקול חמור, ומתכוון, מן הסתם, גם למישפחת אמוראי ול־1,270,000 שקליה החודשיים.

„גם אילו רציתי לצמצם, אין לי כבר איך," אומרת רותי. „אני מבשלת ואופה בעצמי. את חדר־המדרגות אנחנו מנקים בעצמנו. אין לי עוזרת. אנחנו אוכלים מאכלים פשוטים. על מה אפשר עוד לוותר? אנחנו הרי חיים בצניעות, אפילו בצימצום."

אמא ואבא ידאגו לכל

צ ניעות וצימצום הם, כמובן, מושגים יחסיים. אחר מסימני־הצימצום האמיתי הוא חישוב קפדני של כל אגורה.

סגן־השר עדי אמוראי ואשתו משתכרים שניהם, מפרנסים שלוש בנות מחבגרות, חיים, לדעתם, בצניעות ואפילו בצימצום ומודים שהחיים היו נוחים יותר אילו היה אפשר להתעלם מההוצאות הכספיות

רותי אמוראי אינה מנהלת דו־שיח דקדקני עם הכסף הנוטש את ארנקה. לעיתים קרובות אף אינה זוכרת כמה הוציאה, ולמה.

אולי משום־כך החיפוש אחר סעיפי הוצאה בני־כיווץ הוא מפרך כל־כך.

300 אלף שקלים נבלעים בקיבר־תיהם של בני מישפחת אמוראי. במשך כל ימות השבוע רק רותי ונטע אוכלות בבית. „בעיקר פירות וירקות ומוצרי־חלב, ומעט מאוד בשר," כך רותי. „נו, אז איך אפשר לוותר גם על זה?" היא שואלת בתמיהה.

עדי אמוראי אוכל לרוב בירושלים, ולכך יש תקציב אש"ל של סגן־שר, כך גם המכונית והדלק — על חשבון הממשלה.

המשך החיפוש אחר אפשרות של קיצוץ מוביל לנטע, בת ה־16. היא נערה יפה, האוהבת לרקוד, לבלות ולהתלבש על־פי צו־האופנה. וכל זה עולה כסף. „אני לא יכולה להתעלל בילדה, או להסתכסך איתה בגלל כמה אלפי שקלים. אם היא רוצה ללכת לשניים־שלושה סרטים בשבוע, בחר פש הגדול, אני נותנת לה כסף. יותר טוב שתצפה בסרט, מאשר תסתובב סתם ברחוב."

מתי בפעם האחרונה אמרה לה: „לא! בשביל זה אין לי כסף!"

רותי מהססת. אינה זוכרת. לבסוף: „אם אני מסרבת לתת לה כסף, זה נובע מטעמים חינוכיים. שתבין שלא כל מה שהיא רוצה, היא גם יכולה לקבל. הרי ברור שלא הגענו למצב שחסרים לנו 5000 שקלים לבילוי של הילדה."

חיסכון בסעיף־נטע הוא אפשרי, אך לא רצוי, ובינתיים גם לא נחוץ.

כך גם בסעיפים איילת והדס. איילת מתכוונת ללמוד באוניברסיטה מבלי להיטרד בבעיות קלות־ערך, כמו תשלום שכר־לימוד וכלכלה. אמא ואבא יראגו לכל, כמובן מאליו, כמעט מבלי לדעת שלא כל סטודנטית זוכה לכך.

הדס, הבכורה לבית אמוראי, אף היא אינה מקופחת. בסעיף ההוצאות היא מקוטלגת כ־100 אלף שקלים, שזה

הכנסות

משכורתו של עדי אמוראי — 820,000 שקל

משכורתה של רותי אמוראי — 450,000 שקל

סה"כ: 1,270,000 שקל

הוצאות

אוכל — 300,000 שקל

התקנת אביזרי גז — 220,000 "

רותי בבית אבות

נטע — 120,000 "

הדס — 100,000 "

אבונית — 100,000 "

איילת — 80,000 "

מתנות — 80,000 "

ביגוד — 70,000 "

חשבונות: — 50,000 "

גיס, חשמל

תובנית חסכון — 40,000 "

ספרים, תקליטים — 20,000 "

אחזקה — 20,000 "

סה"כ: 1,200,000 שקל

תחבורה: „סובארו" לאשה, מכונית־שרד לבעל

תשלום עבור־שכר־הדירה, גם הוצאה זו, כאלה של אחיותיה, אינה מועמדת לקיצוץ.

פחות בגדים

מכונית כלל אינה מועלית לדיון תקציבי. סובארו 1000, לשימושה של רותי, מלבד מכונית הוולבו הממשלתית של עדי, היא הוצאה הכרחית ובלתי־ניתנת לגזירה, מנקודת־ראות אמוראית. „אני לא זו־כרת כמה כסף ודלק המכונית הזו זוללת. החיים נוחים יותר אם מתעל־מים מההוצאות הכספיות," כך אומרת רותי בעליזות.

ואם כך, בחיוך שובב, מתקבלות ההוצאות הנכבדות, הרי כל אותן הוצאות קטנטנות, כמו קניית ספרים ותקליטים, זוכות ביחס אוהב.

אוכל: לרוב רק לשניים מחמשת בני־המשפחה ומעט מאוד בשר

רותי: „אנחנו אוהבים לקנות ספ־רים: שירה, היסטוריה, אמנות. פעם בחודש מישהו קונה ספר או תקליט, להנאת כל בני־הבית."

ואולי אפשר לקצץ בבילויים?

רותי: „אנחנו ממעטים לצפות בסר־טים, בהצגות, או לאכול במיסעדות. ולא בגלל מחסור בכסף, אלא מחסור בזמן. עדי טרוד בעבודתו מבוקר עד ערב, וכשהוא מגיע הביתה הוא מעדיף לנוח, ולא לבלות."

ומה עם נופש?

„בדרך־כלל אני מתלווה לעדי בנסיעותיו לחו"ל, וכך חוסכת את מחיר השהייה שם. השנה אינני יודעת מתי, אם בכלל, הוא יתפנה לנסוע, וממילא גם אני לא אוכל ליהנות מבילוי חופשה בחו"ל."

לבסוף, לאחר פישפוש חשבוני ארוך, החליטה רותי שאם אי־פעם תצטרך, היא תקצץ בסעיף הביגוד. גם היום היא תופרת בעצמה את בגדיה וביגדי־בנותיה, תחביב של שנים ארוכות. אלא שבשעת הדחק אפשר יהיה תמיד להפחית את מיספר הבגדים החדשים, הנתפרים בכל עונה.

ביגוד: רותי אמוראי תופרת את כל הבגדים למישפחה בעצמה

הוצאות הבית: נטע מטאטאה את חדר־המדרגות

שרה ליבוביץ

ארבעה לילות...ולילה חינם

פרסום יהודה

רשת מלונות שיף, רשת המלונות המובילה בישראל מזמינה אתכם לבלות חופשה מיוחדת ברמה בינלאומית במחיצתם של תיירים מכל העולם:

הקיץ כל האורחים – אחמ"ים (אנשים חשובים מאד)

- חדרים מפוארים וממוזגים □ רדיו □ טלויזיה
- מסעדות אירופאיות, מזרחיות וסיניות כשרות
- בריכות שחיה □ מועדוני בריאות □ מגרשי טניס
- ברים ודיסקוטקים □ פעילויות לילדים

■ **בקבוק יין** MONFORT לאנשי היין **מבית שטוק בכל חדר**

■ **פנקס שוברי הנחה למקומות בילוי ובידור בתל־אביב ובירושלים לתקופת המבצע:**

ביניהם: 25% הנחה ברשת המסעדות הסיניות "מרינה"
25% הנחה במסעדה המזרחית המפוארת "פרעה"
25% הנחה בהשכרת רכב בחברת "טריפטי"

■ **עתון ערב מדי יום בכל חדר**

■ **ילד בחדר ההורים – לינה בלבד חינם!**

זאת חופשת הקיץ המושלמת:
4 לילות בחשלום – ולילה 5 חינם!

הבטיחו לכם מקום בהקדם. להזמנות ופרטים נוספים, נא לצלצל:

מלון דיפלומט	ירושלים	★★★★★	טל. (02) 777777
מלון אריאל	ירושלים	★★★★	טל. (02) 719222
מלון דיפלומט	תל־אביב	★★★★★	טל. (03) 294422
מלון מרינה	תל־אביב	★★★★	טל. (03) 282244
מלון מרינה	בת־ים	★★★★	טל. (03) 596111

השנה אנחנו תיירים בישראל

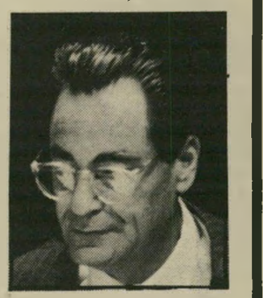
מבצע הקיץ לישראלים בלבד! בתוקף ל־3 חודשים עד 28.9.85

רשת מלונות שיף. רשת המלונות המובילה בישראל.

שיחה עם השטן

אני חובב־תיאטרון, ולכן אני ממעט לצפות בהצגות בארץ. אך כאשר מעלים הצגה על רודולף ישראל קסטנר, אין לי מנוס. הכרתי את קסטנר, היה לי חלק כלשהו בפרשה שלו בארץ, חשבתי וכתבתי הרבה על הפר־שה ועל האיש. הייתי מוכרח לראות את המחזה קסטנר ב־תיאטרון הקאמרי.

תאומי בקסטנר

הלכתי להצגה רגילה, אחרי שכל המכובדים כבר הלכו הביתה. האולם היה ביהודים קשישים, ושפת־הדיבור העיק־רית היתה הונגרית — מה שגש־מע לנו כמו „איגד־מיגן".

מאחוריי ישבה קבוצה של צעירות יפות. תמהתי מה עניינן בהצגה. הסתבר לי כי אחת מהן, אשה ניו־יורקית בשם אתי, שבאה ארצה לביקור, היתה ברכבת־ההצלה המפורסמת שאירגן קסטנר בחסות אדולף אייכמן. אביה היה עסקן ציוני בהונגריה, והיא היתה אז בת שנתיים. אחרי הרבה שנים, בארצות־הברית, נישאה לרופא בשם ג'ו, בן מישפחת יהידים של הוריה. ג'ו היה אף הוא באותה רכבת, כילד בן 7.

קסטנר אינו היסטוריה. הוא חלק מן ההוויה של דורנו. לכן הייתי סקרן לראות איזה רמות ילבש על הקרשים. „מה דעתך על ההצגה?" נשאלתי.

ובאמת, מה דעתי? אני מתחבט.

המחזאי הצעיר, מוטי לרנר, הצליח להעלות את הפרשה המסובכת בדייקנות מפליאה. כל העובדות החשובות ישנן בהצגה, וגם עיקר הטענות בעד קסטנר ונגדו. מבחינה זו הרי זאת מלאכת־מחשבת, וכבר בשל כך כדאי וחשוב לראותה.

הבימוי של איילן רונן והתפאורה התכליתית של רוני תורן עזרו להמחשת הפרשה. למעשה, זהו שיעור היסטורי מומחז.

בזה כוחו של המחזה, ובזה גם חולשתו. יש בו רוחב ואורך, אך אין בו עומק. אין בו עימות אמיתי של קסטנר עם עצמו. אין בו תוכן פילוסופי.

קסטנר היה איש מורכב מאוד. הוא היה פטריוט. הוא היה אגרצנטרי. הוא היה מהמר. הוא היה אדם רגיל־לכאורה, שההיס־טוריה העלתה אותו למרומים מסחררים של הכרעות טראגיות. הוא נשא־ונתן עם השטן, תחת שילטונו של השטן. הוא הציל יהודים ונוצל בידי משמיד־היהודים.

פעם ניסיתי, בשיחת־נפש עם האיש, להגיע אל מוקד אי־שיותו. מה הריץ אותו? מה אישר לו למלא את התפקיד ההיסטורי שמילאו? הגעתי רק עד לעמדות־ההגנה החיצוניות של אישיותו, ואז נותק המגע. הוא לקח את סודו אל הקבר. איש לא יידע לעולם.

אני עיתונאי, ואני חייב לתאר את המציאות, לפי מיטב הבנתי. אך למחזאי יש חופש הרבה יותר גדול. מחזאי יכול למלא את הדמות בתוכן, להעמיק את האישיות, ליצור דמות, להסביר את קסטנר כראות עיניו. מה באמת התחולל בליבו של האיש, לפני שהתייצב במישרד הגסטאפו? איך התלבט, בטרם נתן יד לאייכמן? האם נמשך המהמר שבו אל הסיכון, כמו עש אל הנר? האם הסתחרר מן הפיסגה שבה מצא את עצמו לפתע, לבדו עם השטן, כשהוא מחזיק בידיו את חייהם של מאות אלפים?

המחזאי אינו משיב על שאלות אלה, ועודך תאומי, המגלם את הדמות, מגרד רק את הקליפה. האיש על הבימה מופעל על־ידי המאורעות, הוא בובה של ההיסטוריה, לא פועל ומפעיל.

גם את יואל בראנד הכרתי היטב. התיידרתי עימו. אך דמותו אובדת במחזה. וחבל. גם האיש הקטן הזה, שההיסטוריה הטילה עליו שליחות כבירה, יכול היה להלהיב את דמיונו של סופר.

ולעומת זאת — אייכמן. מוטי לרנר הולך שבי אחרי המיתוס המקובל בארץ, ההופך את אייכמן לסופר־מן, מין מיפלצת כל־יכולה. כך בוודאי נראה לקסטנר ולחבריו, שהיו מופקרים לו לשבט ולחסד. אבל אייכמן היה רק בורג במכונה אדירה. הוא לא שלט בהשמדה, ולא במחנות־ההשמדה. כאשר אייכמן שבהצגה (אילן דר) מצווה על עוזריו לקשר אותו בטלפון עם הרייכס־פירר־אס־אס, זה מגוחך. המרחק בין אייכמן ובין היינריך הימלר היה כמרחק שבין (להבדיל) סגן־מישנה בצה"ל והרמטכ"ל.

יתכן שעמדה לפני לרנר הברירה בין הצגת שיעור היסטורי שלם ובין הוצאת קטע קטן מן הפרשה והארתו, כדי להעניק לגיבוריו ולפרשתם עומק וחיים. הוא הלך בדרך הראשונה.

חבל שגם לרנר מתחמק מן הבעיה העיקרית של הפרשה כולה — כפי שהתחמק ממנה הסניגור במישפט. כאשר הציע אייכמן לקסטנר „סחורה תמורת דם, דם תמורת סחורה" — למה הוא התכוון? מה היתה מטרתו כאשר שלח את בראנד לאיסטנבול, כדי להגיש את ההצעה? האם היתה זאת עוד תחבולה של אייכמן כדי להרגיע את יהודי הונגריה ולאפשר את הובלתם לאושוויץ בשקט? או שהיתה זאת הצעה רצינית, שנועדה לפתוח במגעים מדיניים עם בעלות־הברית? אם נכונה הגירסה הראשונה, הרי היה קסטנר משתף־פעולה עם אייכמן (לפחות באופן אובייקטיבי. באופן סובייקטיבי בוודאי נראו לו הדברים לגמרי אחרת.) אם נכונה הגירסה השניה, הרי היה קסטנר פטריוט גדול, שפתח פתח להפסקת ההשמדה ולהצלת רבבות רבות, ואילו מנהיגי הסוכנות, שהסגירו את יואל בראנד לידי הבריטים ומנעו את שיבתו, היו פושעים.

הסניגור טישטש את הברירה כמזיד, כי רצה לנצח במישפט (כלומר: לזכות את מרשו ולהרשיע את קסטנר) וגם להשחיר את פני מנהיגי הסוכנות, שהפכו ביניתיים מנהיגי המדינה. זה מובן, אם כי שמואל תמיר עשה זאת על־ידי ויתור מוחלט על כל יושר אינטלקטואלי. אך מדוע נגרר גם לרנר לתוך מלכודת זו? מדוע מחזיק גם הוא בחבל בשני הקצוות, כשהוא מעלה את שתי האפשרויות ומעמיד פנים כאילו אין סתירה ביניהן, אלא שהן משלימות זו את זו?

כאשר עמד תאומי־קסטנר על הבימה ואמר את המילים האחרונות, שבהן תיאר את רציחתו (לוא אני במקום המחזאי, הייתי שם את המילים בפי קריין), עלתה במוחי מחשבה: רצח קסטנר היה פשע כפול ומכופל. לולא הרצח, היה קסטנר חי בשעה שנלכד אדולף אייכמן. איזו סצינה היסטורית אבדה: העימות בין רודולף קסטנר ואדולף אייכמן בבית־העם בירו־שלים, הפגישה המחודשת בין השניים, כשהקערה הפוכה על פיה?

חרא ובן־זונה

במילים אלה גידף חבר־כנסת הנכבד, פסח גרופר, ארם שהוזמן לכנסת כדי להשמיע את הצעתו לרפורמה מסויימת („השקל הצמוד"), שמטרתה היא להביא לכך שחברות ועצמאיים ישלמו מס־אמת, כמו השכירים.

מובן שגרופר, נציג האיכרים הפרטיים הגדולים, מתנגד להצעה שתביא לגביית מס־אמת מבוחריו. זו זכותו. אך הסיגנון הוא חרפה לכנסת.

הצרפתים אומרים: „הסיגנון הוא האדם". אפשר גם לומר: „הסיגנון הוא הלא־אדם."

אחר האנשים המאפיינים את סיגנון הכנסת ה־11 הוא מיכה רייסר, הצעקן של חרות, שהגיע — הדבר כמעט לא־ייאמן — לתפקיד יו"ר ועדת־הכנסת: זהו תפקיד שהיה בעבר שמור לאחד

הח"כים היותר מכובדים, שהגינותו לא היתה שנוייה במחלוקת. כי ועדת־הכנסת היא הגוף האחראי לשמירת ההסדרים ההוגנים בכנית־המחוקקים.

האם יש הבדל בין גרופר ורייסר?

לפני כמה ימים כתב יהידי, חיים הגבי, מזכיר הסיעה המתקרמת בכנסת, את המיכתב הבא ליו"ר כנסת, שלמה הילל:

„מכובדי,

„הרשה נא לי להטרידך בנושא הקשור בישיבה מיוחדת של ועדת־הכנסת, שנועדה ל־16 ביולי, לדיון ב„פומביות או אי־פומביות של ישיבות ועדות־הכנסת" (ובזכות לעיין באורח חופשי בפרוטוקולים המתאימים).

„בהזמנה שקיבלנו נאמר, כי ישתתפו בישיבה זו גם „מיספר חברי־כנסת לשעבר, שיש להם עניין בנושא."

„הח"כ־לשעבר אורי אבנרי הביע רצונו להשתתף בישיבה זו. לכן פניתי למזכירות ועדת־הכנסת, כדי להסדיר לו הזמנה מתאימה. מזכירת הוועדה השיבה לי כי כבר הוחלט מי מבין הח"כים־לשעבר יוזמן, ונקבה בשמות האדונים הנס קלינגהופר, זרח ורהפטיג ויוחנן בארד. „שהם ותיקים ויש להם נסיון בנושא". אמרתי לה ש„גם לאבנרי יש ותק ונסיון בנושא", ואז העבירה את הטלפון ליו"ר הוועדה, ח"כ מיכה רייסר.

„נדהמתי מכך שהח"כ הנכבד לא נתן לי אפשרות לדבר, ובטון גס ותוקפני אמר: „אינני חייב לכם דבר. אל תשאל אותי שאלות. לא תקבל תשובה מלבד זו, שלא תגיד לנו את מי להזמין. אנחנו הזמנו את מי שנראה לנו ואין לך שום זכות לתת לנו עצות. אדוני, כשאתה תהיה יושב־ראש ועדה — אתה תחליט. תסלח לי. לא, לא. לא תדבר כאן ולא תשאל...'

„מילא.

„הדברים של ח"כ רייסר מדברים בעד עצמם, אבל הבעיה נותרה בעינה: מר אבנרי היה חבר־כנסת במשך עשר שנים, היה לו ויש לו עניין בנושא — גם כאיש־ציבור, גם כעיתונאי. בעת כהונתו בכנסת עסק הרבה בשאלת הפומביות של „ישיבות־הוועדות, ויש לו נסיון רב בשאלה זו.

„במה נופלת זכותו מזכותם של עמיתיו קלינגהופר, ורהפטיג ובארד?

„האם רק שינאתו העיוורת של ח"כ רייסר — שאין הוא טורח כלל להסתירה ולהסוותה — היא הקובעת?

„הרשה נא לי לבקש את התערבותך, כדי שזכותו של מר אבנרי לא תיפגע, וכדי שמיסגרת הדיון לא תצומצם."

על כך השיב הילל השבוע במיכתב הבא:

„שלום רב,

„אני מכיר היטב את מר אורי אבנרי, ומעריך את יכיעותיו ונסיונו בכל הקשור לעבודת הכנסת. אני מבין גם את התעניינותו כעיתונאי.

„יחד עם זאת אינני רואה אפשרות להתערב בהחלטת ועדת־הכנסת, שהיא, כוועדה קבועה של הכנסת, מוסמכת לקבוע את מי היא מזמינה לישיבותיה, כפי שנקבע בתקנון."

אנטי־דנוור

ישבנו בחברה מצומצמת וטיכסנו עצה איך לנצח את סנדלי־דנוור. מיטב־המוחות הופעלו, ולבסוף הגענו לפיתרון המושלם. וזהו: הצטייד בסנדלי־דנוור.

אל תגנוב אותו, כי זוהי עבירה פלילית. קנה סנדל בחו"ל, הבא אותו ארצה, צבע אותו בצבע המתאים. (ראג לקבל קבלה מן המוכר. המחיר יהיה פחות מ־100 דולר, ועל כן לא תצטרך להצהיר על כך במכס.)

כשהסנדל ברשותך, אתה חופשי, אתה יכול לחנות על כל מידרכה, בכל צומת, על כל אי־תנועה, וגם במקומות השמורים לדיפלומטים. החנה את המכונית ונעל את הגלגל בסנדל הצהוב.

תוכל לעמוד שם במשך כל הזמן הדרוש לך — שעות וגם ימים, כי זה טיבעו של מכוניות נעולות.

אם יתפסו אותך — והסיכויים לכך קלושים מאוד — תקבל לכל היותר דו"ח על חניה. חוץ מזה, לא עברת שום עבירה.

זעקה מרה

בשיא הוויכוח על סנדלי־דנוור התכנסה לישכת עורכי־הדין ופירסמה גינוי חריף של מכשיר־עינויים זה.

הייתי מרוצה, כי גם אני פירסמתי מאמר המגנה את הסנדלים של צ'ץ' וטדי. מאז שהתחלתי בגיל 14 לעבוד אצל עורכי־דין, אני רוחש כבוד עמוק למיקצוע המישפטי, ושמחתי מאוד להימצא בחברה כה מכובדת.

רק הירהור קטן אחד העיב משהו על שימחתי:

אינני זוכר שלישכת עורכי־הדין פירסמה אי־פעם גינוי דומה בכל עניין אחר. היא לא גינתה את ביזוי בתי־המישפט על־ידי המתנחלים, לא את מילחמת־הלבנון, לא את המתרחש בשטחים הכבושים, לא את המצב בבתי־הסוהר, לא את המכות במישטרה, לא ולא ולא ולא.

טוב שסוף־סוף התעוררה הלישכה מתרדמתה והשמיעה זעקה מרה, לפחות כאשר זה נוגע למכוניות של חבריה.

התואר של חרותה

סוף־סוף יש לי ויכוח עם עמיקם גורביץ.

הוויכוח פרץ בגלל הקצינה חרותה הראל. כלומר, אין לנו ויכוח על חרותה, שהיא לכל הדיעות אשה נחמדה וחיננית, אלא על התואר שלה.

חרותה נושאת במישטרה בתואר רב־פקד, המקביל לתואר רב־סרן בצה"ל. אני טוען שהיא רב־פקדת, ועמיקם שהיא רב־פקד.

אליבא דעמיקם, הקרוי גם „קול שדי" והיודע עברית מאין כמוהו, תואר הוא תואר, ואינו משתנה עם המין. אשה היא מפקח, פקד או ניצב במישטרה, כשם שהיא סגן, סרן או אלוף בצה"ל, או דוקטור ופרופסור באוניברסיטה.

ואני, שאיני מגיע לקרסוליו של עמיקם מבחינת כישוריי הבלשניים, ואיני ראוי לצקת מים על־ידיו, מתעקש הפעם וטוען כי אשה היא סמלת, מפקחת ופקדת, ואילו ניתן היה לאשה להגיע במישטרה השוביניסטית־גברית לדרגת ניצב, היא היתה ניצבת.

וכן גם בצה"ל: אני טוען שאשה היא טוראית, סגנית וסרנית, ואילו במנגנון שוביני כמו צה"ל יכלה אשה להגיע לדרגת אלוף (ולמה לא, לעזאזל?) היא היתה אלופה.

כשם שמשה ודויד, הממלאים בכנית־החולים תפקיד של אחות, אינם האחות משה והאחות דויד, אלא אחים, למרות שרוב הנושאים בתפקיד זה הם נשים.

זה נשמע כמו ויכוח בלשני, אך הוא חורג בהרבה מתחומי השפה. בשעתו, כאשר הכל כתבו על „שר־העבודה גולדה מאיר" הנהגתי בשבועון זה את התואר „שרת־העבודה", ובמשך הזמן זה התקבל.

מדוע זה חשוב? זה חשוב מפני שכאשר מדביקים לאשה תואר בלשון־זכר, אומרים בעצם שהתפקיד אינו מתאים לאשה, וכי אשה הנושאת בתואר זה היא בגדר חריגה. אולי משום כך אין אלופה בצה"ל ואין ניצבת במישטרה — למרות שאיני רואה שום סיבה שבעולם לכך שאשה לא תהיה מפקדת־מחוז במישטרה. אחרי הכל, עבודת־המישטרה אינה נעשית באמצעות אברי־המין.

חרותה

ואולי יכו פחות עצירים במחוז מישטרתי שבראשו עומדת מפ־קדת־אשה.

יתכן שכל זה קשור לאימרתו של שר־האוצר, יצחק מודעי, שהתלונן לא־מכבר על כך ש„...הבת לומדת באוניברסיטה כדי למצוא חתן, ואנו מסכסדים זאת." מי זה „אנחנו"? ממשלת־הגברים של ישראל. אומנם, היא עושה זאת בכספי־המיסים, ש־חלק ניכר מהם משולם על־ידי נשים עובדות. אך אם האשה הולכת לאוניברסיטה רק כדי למצוא חתן (בעוד שהגבר אינו רוצה למצוא כלה), זה ביזבוז כסף. הרי אין צורך ברופאות, בעורכות־דין, בשופטות, בפיסיקאיות, בפילוסופיות ובשרות.

מכיוון שאני פוסל גישה מטופשת זו מכל וכל, אני עומד על כך שחרותה הראל היא רב־פקדת.

יצחק מודעי:

„אין לי דיעה שלילית על עיתונאים צעירים!"

שר־אוצר הולך, שר־אוצר בא. דבר אחד נשאר – כולם מתנפלים על עודד שחר. שחר, הכתב הכלכלי של הט־לוויזיה, זכה בקיתונות־זעם מפיו של שר־האוצר הקודם, יגאל כהן־אורגד. בשלהי כהונתו. כהן־אורגד טען נגד שחר שהוא היטעה את הציבור על־ידי כך שסילף את המידע.

בשבוע שעבר רגז על שחר יצחק מודעי. מודעי, אף הטיח בפניו, בשעת רוגזה, ש־זה מה שקורה כשילד מדווח!" זה הרגיז אותי. עד כדי כך הרגיז אותי, עד שהחלטתי לברר עימו את הנושא.

● **מה יש לך לומר על „ילדים־עיתונאים"?**

שאני מקווה שהם יתבגרו.

● **האם אתה סבור שיש קשר בין גילו של העיתונאי לאיכותו?**

הניסיון מועיל. בכך איני מטיל ספק. אבל באותה התבטאות מפורסמת לא דיברתי על גילם של עיתונאים. אין לי דיעה שלילית על עיתונאים צעירים, ואם נפגעת — אני מצטער, אבל לא היתה לך סיבה. פשוט דיברתי על עיתונאים טובים ועיתונאים לא־טובים, בלי שמות.

● **מיהו עיתונאי טוב?**

עיתונאי טוב זהו עיתונאי המדווח בצמוד למציאות, ומוסיף את קיטעי־הפרשנות שלו בנפרד. כן, ברור שמותר לו לפרש, אך באופן שיהיה ברור לגמרי שזוהי פרשנות אישית שלו, ולא חלק אינטגרלי מהדיווח. דיווח צריך להיות מורכב מעובדות יבשות. ויש לפעמים דיווחים, אני אומר לך...

הנה, למשל, אתמול ריאיין אותי כתב של הטלוויזיה בביתי, ובנה תילי־תילים של תיאוריות על איזו פיסקה שכביכול אמרתי. אין לך מושג כמה הוא היה נבוך, כשהסתבר לו שבכלל לא אמרתי דברים כאלה, ושהוא התבסס על סילוף!

ואם נחזור להתבטאות שהרגיזה אותך: לכך בדיוק התכוונתי כשאמרתי „ילדים" על עיתונאים שאינם מדייקים.

● **דיברנו על עיתונאים. הבה נעבור לצד השני — אנשי־ציבור. תיסקודו של שר, למשל, קשור לגילו?**

שוב, באותה קונוטציה שדיברנו על עיתונאים: אם את מתכוונת, כמוני, לניסיון כשאת אומרת גיל — אז כן, בהחלט כן!

ג'ואן אדרי:

„המצב לא משפיע על היהלומים שאנו מוכרים!"

„יהלומים הם ידידיה הטובים ביותר של האשה," כך אומר השיר. ששרה מרילין מונרו בסרט. בימים אלה של דיכאון כלכלי שוחחתי על כך עם ג'ואן אדרי, רעייתו של יושב־ראש סיעת המערך בכנסת, רפי אדרי, העובדת כדיילת־מכירות במרכז־היהלומים של נתניה. בניגוד למצופה, היא אינה נשמעת מודאגת.

● **איך השפיע המצב הכלכלי על המכירות שלכם?**

עד כמה שזה יישמע מוזר, המצב הכלכלי לא משפיע על כמות המכירות. אנחנו מוכרים טוב מאוד.

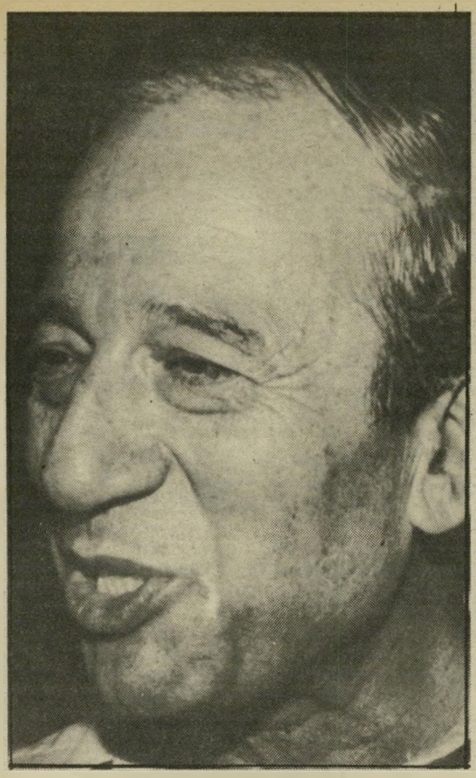
האמת היא, שאנחנו עובדים הרבה לייצוא, ומיספר התיירים המגיעים אלינו במאורגן, באוטובוסים, לא פחת. גם ההזמנות מבחוץ הולכות יופי. ידיה של כל אחת מהבחורות מלאות עבודה. המכירות כלל לא נפגעו.

● **את עצמך אוהבת יהלומים?**

לא במיוחד. אני מאוד צנועה בדברים אלה. אני עונדת תכשיטים, אבל צנוע. כך שמבחינה זו המצב הכלכלי לא השפיע עליי. זה השפיע מאוד על המשכורת שלי!

● **השפיע לרעה, כמובן.**

האי אם תראי את התלוש שלי — תקבלי שוק! אבל אני עובדת ומשקיעה, זה בשביל הכיף. מזל שאני יכולה להרשות את זה לעצמי. איך להסבירי? אני אוהבת לשחק!

אליעזר שמואלי:

„לא בוי ג'ורג' הוא שמעסיק אותי כרגע!"

הוא הגיע! אין ספק בכך – בוי ג'ורג' האגדתי, בעל ההופעה הבובתית, נחת בארצנו יחד עם להקתו, מועדון תרבות.

ברחבי־תבל הוא אליל, מושא להערצה וחיקוי. בארץ, הסתבר לי השבוע, אין בני־הנוער מפגרים אחר בני־גילם בארצות־הברית ובאנגליה.

הפרעתי לאליעזר שמואלי, מנכ"ל מישרד־החינוך, במהלך דיונים מכאיבים על קיצוצים, פיטורים ושאר צרות ותהיתי, בעזרתו על התופעה.

● **שמעת על בוי ג'ורג'?**

בוודאי!

● **מה אתה אומר על ההסנינג סביבו בארץ?**

אני לא מכיר בדיוק את הגורמים שבגנו אותו, ומה הוא מייצג. בוודאי שאני מודע לכך שבני־הנוער מעריצים אותו, אבל זה אינו חדש לי.

כשהייתי סטודנט בארצות־הברית, בשנות החמישים והשי־שים, נכחתי בגילויי־הערצה דומים לאלילים דאז, בטיים־סקוייר, מצד בני־הנוער האמריקאיים. אני מבין שיש כאן תרבות של חיקוי, אפילו התבטלות.

● **בכל זאת, קצת צורמת לי ההערצה של בני־הנוער המקומיים, על כל בעיותיהם — לבנון, כלכלה — כלפי מוסד־תרבות זר לחלוטין.**

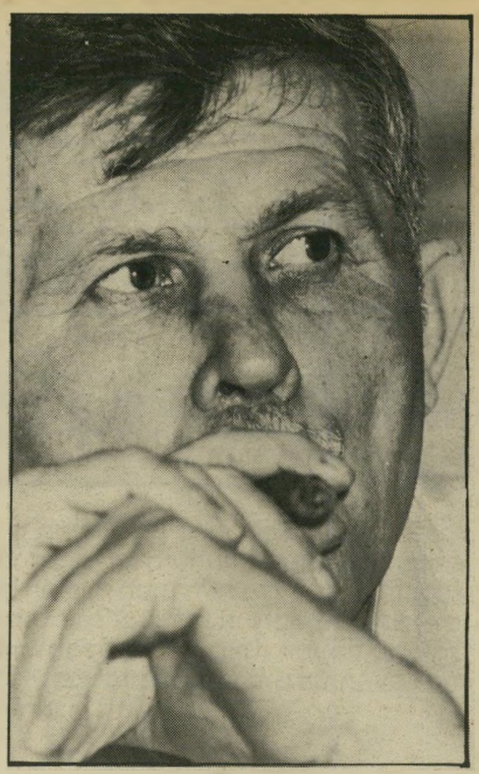
יש פה אולי תופעה של התפרקות מצד הנוער הישראלי, אם כי לדעתי לא צריך להסיק מסקנות על אופיו.

● **אולי נכשלנו בסיתוח תרבות ואלילים מקו־מיים?**

אני לא חושב. אני רואה תופעות של הערצה, הערצה גדולה מצד הנוער שלנו כלפי זמרים וזמרות מקומיים. קחי, לדוגמה, את אריק איינשטיין או חווה אלברשטיין — נוער לא נוהה אחריהם? אז הוא נוהה גם אחרי בוי ג'ורג'?

● **לטעמך האישי הוא קולע?**

האמת היא שהוא אינו מעסיק אותי כרגע. אותי לא תמצאי בהופעה. אני חושב שאוכל להסתדר בלעדיו, ואני מקווה שבוי ג'ורג' יסתדר בלעדיי!

פסח גרופר:

„אם אמרתי את זאת, אז זה היה במיזנון!"

אימרי־השפר של חבר־הכנסת פסח גרופר, „בן־זונה", „אפס" ו„חרא", צוטטו השבוע בהרחבה (ראה יומן אישי). נשוא־הכינויים הללו, אליעזר כהן, רואיין בכל אמצעי־התיקשורת. שאלתי את פסח גרופר אם הוא מצטער על מה שאמר.

אני מכחיש בתוקף את כל הסיפור הזה. ביום השלישי, שהוא היום שכאילו אמרתי את הדברים, לא החלפתי מילה אחת עם כהן. דיברתי איתו שבוע לפני כן בתל־אביב, ואז אמרתי לו שההצעה שלו היא בלתי־הגיונית, ושהוא עושה שטויות.

● **לא אמרת לו „בן־זונה" ושאר ברכות?**

בעימות רדיופוני שנערך ביני לבין העיתונאי מהארץ שכתב על זה, הוא בעצמו חזר בו מכך שאמרתי את הדברים לכהן בוועדה, וסיפר שהוא שמע אותי אומר את הדברים האלה לכמה מעמיתיי במיזנון־הכנסת.

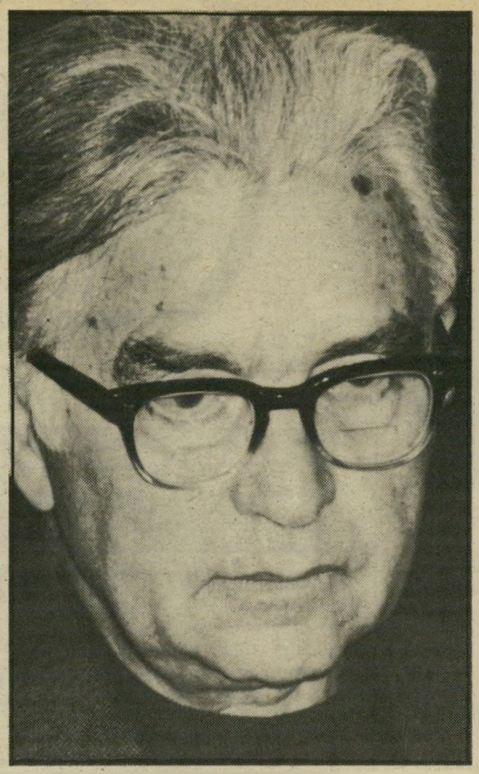
● **ולעמיתיך אמרת את זה?**

אני לא זוכר שאמרתי דבר כזה, וגם שאלתי את החברים שישבו איתי, ואף אחד מהם לא זוכר שאמרתי מילים כאלה. ובכלל, מה פיתאום עיתונאי מצותת לשיחות פרטיות שאני מנהל עם עמיתיי?

פניתי היום לעמוס שוקן מהארץ ואמרתי לו שטיפה של הגינות לא היתה מזיקה לעיתונאים שלו. זו בושה שעיתונאי הולך ומלביש עליי סיפור מלוכלך כזה, ועושה לי עוול נורא.

● **אם לא אמרת לאליעזר כהן את הדברים האלה, איך אתה מסביר את העובדה שהוא הגיב?**

כי הוא לא שפוי ולא ישר. אני באמת לא מבין למה הלבישו עליי את הסיפור הזה. כשאני עושה משהו, אני עומד מאחורי דבריי. אני לא פחדן.

בנימין הלוי:

„מה שה'יה לי להגיד, אמרתי כבר במישפט!"

במהומה האחרונה סביב אישיותו של ישראל קסטנר, עם הצגת המחזה עליו בתיאטרון הקאמרי (ראה יומן אישי), נשכח מי שחרץ, למעשה, את גורלו של קסטנר: השופט המחוזי (דאז) בנימין הלוי, שכתב בפסק־דינו כי „קסטנר מכר את נשמתו לשטן".

רצינו להיפגש איתו, לשמוע מה יש לו לומר על המישפט היום, 30 שנים אחרי.

ד"ר הלוי שלום, (כך עונה אשתו לטלפון). ד"ר הלוי לא בבית. הוא בבדיקת־עיניים קשה מאוד. אבל אני כבר יכולה להגיד לך שהוא לא יסכים לדבר איתך. הוא לא מוכן להתראיין. עכשיו, פיתאום, כולם מתעניינים בו. קסטנר, את רוצה לשאול על קסטנר, נכון? טוב, תנסי בערב, אבל הוא לא יסכים.

● **(בערב, קולו של הלוי עצמו):**

אשתי הרי כבר דיברה איתכם. אמרה שאני לא מוכן להת־ראיין.

● **למה?**

כל מה שהיה לי להגיד, אמרתי במישפט. יותר אין לי מה להגיד בנושא הזה.

מארק רייך:

„בבידור הישראלי הכל הולך על קשרים אישיים!"

מזה שנים מספרים התל־אביבים שפעם ביקרו בחיפה, אבל היה סגור. נראה שהסגור פועל גם לכיוון השני. מארק רייך, זמר־רוק וחבר להקת קילר הלוהטת, **טוען שתל־אביב סגורה לפני הלא־מקומיים בכל הקשור לקריירה בבידור.**

● **תסביר, בבקשה.**

להקת קילר הלוהטת קיימת כבר ארבע שנים ומופיעה בהצלחה גדולה בחיפה ובסביבתה. במשך השנים הללו רצינו להוציא תקליט, ופנינו לשתי חברות־התקליטים הגדולות בתל־אביב, אבל הן דחו אותנו, בכל פעם עם סיבה אחרת.

● **מה זה קשור להיותכם חיפאים — אולי השירים שלכם לא מצאו חן בעיניהם?**

הבעיה היא שהם נכהלו מהחומר שלנו. אנחנו שרים על מין, על אלימות, על סמים ועל מחאה.

● **חשבתי שכל להקות־הרוק הישראליות שרות על הכל באופן פושר. שיר־המחאה הכי חריף הוא מחכים למשיח של שלום חנוך.**

אצלנו זו מחאה אמיתית, אנחנו שורפים דגלים בהופעות, מכים חיילים.

● **ממש יוסי!**

תראי, אלה הם החיים. אנחנו, חברי הלהקה, היינו בלבנון במילחמה, נלחמנו, עלינו על מוקשים, ירו עלינו, חלק נפצעו. אנחנו לא היינו בענף־הווי־ובידור. אנחנו נלחמנו חזק, ואנחנו רוצים למחות חזק.

● **מה כל זה קשור לחיפה?**

לקח לנו ארבע שנים כדי להבין שבבידור הישראלי הכל הולך על קשרים אישיים וסימפאטיות אישיות. אם אתה לא חבר של, לא משמיעים אותך ברדיו, לא מראיינים אותך לעיתונים ולא מפרגנים לך. לאנשים מחוץ לתל־אביב אין כאן סיכוי.

● **ובכל זאת, יצא התקליט שלכם השבוע, ודווקא בתל־אביב.**

כן, יצא תקליט, ולא כל־כך מפיצים אותו בחנויות, כי על העטיפה יש צילום של תחת עם תחתונים מופשלים. ובשביל התל־אביביים, שרואים סירטי־פורנו בבית, העטיפה לא מספיק עדינה.

דניאלה שמי

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 6-5-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

עם ישראל „מת" מעייפות

נראה כי השעת 2–12 בצהריים הן „שעות משבר" בסדר יומו העירני של הישראלי העמוס, אחרת קשה להבין את התופעה המתרחשת מדי יום בשעות אלה בדיזנגוף סנטר בת"א. עשרות אנשים מציפים מדי יום את המקום ומבקשים לנוח בפינת המנוחה שהציבה חברת פרדייז במסגרת מבצע פרסום משותף עם רשת ג' בקול ישראל.

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת
ישראכרט | ויזה | DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD
שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף
03-227117/8

משרד פרסום קטן וסימפטי
בבעלות 2 מנצחים
ועם חושים קריאטיביים
מאד מוסיקליים
מחפש
איש שיווק
או
פרסומאי
המעונין לנגן כינור ראשון
על בסיס שותפות או אחוזים.
ספר במילים ותוסיף
כמה צלילים על עצמך
(מי, מה, איפה, מדוע ולמה)
מכתבים לת.ד. 2621 ר"ג
ציין על המעטפה "כינור ראשון"
– סודיות מובטחת –

עוד הערב תוכל להיות באחת מערים אלו... עם לופטהנזה, כמובן.

אמסטרדם, בון, באירויט, בריסל, ברלין, ברמן, ג'נבה, דיסלדורף, המבורג, הנובר, הוף, וינה, זלצבורג, טורינו, לונדון, מילנו, מינכן, מינסטר, נירנברג, זארבריקן, פריז, פרנקפורט, ציריך, קלן, שטוטגרט.

אינך צריך למהר. טיסות לופטהנזה ממריאות מנתב"ג בשעות אחה"צ. הבוקר פנוי לעסקים, להכנות ואפילו לארוחת צהרים נינוחה.
עוד סיבה מדוע יותר ויותר אנשים מעדיפים לופטהנזה.
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשר לסוכן הנסיעות (י.א.ט.א.) שלך או ישירות ללופטהנזה:
תל-אביב: טל. 03-653041 **חיפה:** טל. 04-522225

Lufthansa

מפתח לנעלי דנוור אין לנו! יש לנו:
- מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
- שירות לגילוי מיקרופונים מושתלים
- מגלי מתכת
- מזכירות אוטומטיות

רדיו דוקטור בע"מ
רחוב שלום עליכם 18
תל-אביב – טל' 286444

שולה
השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — בידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.
גם ציפורן טבעית סדוקה או שבורה מתוקנת אצלנו, ונהיית — כחדשה!
♦
תל-אביב, המלך ג'ורג' 89
טל. 284919—295318

תן טרמפ לחייל

שימלת פלא

השימלה בשתי גירסות

עכשיו תחזיקו טוב־טוב את הכיסאות שלכם. אולי אפילו תקחו איזה וליום קטן להרגעה. טוב, אני יודעת שזה לא הגיוני וזה לא יכול להיות, אבל אני מעולם לא הבטחתי לכם גן של שושנים. להיפך. יש לכם שלושה ניחושים מה אני לובשת ברגע זה. לא! לא קניתי שימלה חדשה. אני פשוט תפרתי שימלה בעצמי. כמה התעלפו? לקום, להרטיב את הראש, ולעשות חיפוש בבית. אולי יש חתיכת־בד, כי אנחנו הולכים ממש עכשיו לתפור לכל אחת מכן שימלה משגעת. המידות הן לאשה בגודל ממוצע, משהו כמו נניח 1.65 מטר גובה ומישקל בהתאם.

בבקשה: המיצרכים הדרושים: שתי חתיכות־בד מלבניות שוות — כל חתיכה באורך 2.30 מטר וברוחב של 33 סנטימטר — מחט, חוט וחברה היודעת לתפור קווים ישרים במכונת־תפירה.

משכיבים את שתי חתיכות־הבד האחת על השניה, כשהצד הימני אחד כלפי השני. מתחילים לתפור במרחק סנטימטר וחצי מהקצה, כדי להצמיד את שתי חתיכות־הבד. תופרים 85 סנטימטר, עושים הפסקה של 60 סנטימטר (זה פתח הצוואר) ושוב תופרים 85 סנטימטר. עכשיו יש לכם חתיכת־בד גדולה, שאתם יכולים ללבוש על הראש, וכל מה שצריך לעשות זה לתפור בצדדים ולהשאיר פתח לשרוולים. שוב הופכים את הבד על צדו השמאלי ומקפלים אותו כאילו שהוא כבר שימלה מוכנה. קיבלתם חתיכת בד בגובה של 1.15 מטר, פתוחה משני צדדיה. בכל צד עושים תפר־מחבר מהקצה התחתון ועד לגובה 85 סנטימטר. נשאר לכם פתח לשרוולים. עכשיו עושים קצת מכפלה וקצת שיפוצים של קצה — ויש שימלה מוכנה.

אגב, אם בדיוק אתם עומדים לנסוע לירושלים (ששם קר נורא בלילה), קחו איזה חולצה ישנה, שרק השרוולים שלה שווים, וחברו שרוולים, או אפילו צוואון ישן.

אם לי זה הצליח תוך פחות משעה — יש עתיד לעם היושב בציון. עובדה.

קצת אוכל

מחלבות יוטבתה יצאו לשוק עם מוצר חדש. שמנת בטעם תות, הנקרא יוטי. במישפחה שלנו, כל מוצר שיש בו אחוז שומן גבוה מתקבל בברכה. אנחנו מאמינים שאוכל דל־קלוריות הוא עונש לאנשים שפשעו בעבר.

כבר חודשיים שאנחנו אוכלים את היוטי לארוחת־הבוקר ולארוחת־ערב, והיה אפילו חשש שהוא יימאס עלינו. ואז, במיקרה, הגענו למיס־עדה הקומה השניה וראינו איזה יופי של מת־כונים הם עושים מהמוצר הזה. בלי בושה הלכתי, שאלתי ורשמתי עבורכם איך מכינים את הדברים שאהבנו.

קוקטייל מלונים — 6 מנות

3 מלונים קטנים, מיץ מלימון גדול, 2 כוסיות ליקר־תפוזים, 6 תותי־שדה או דובדבנים, 2 גביעי יוטי, 6 עלי נענע.

אופן־ההכנה: חוצים את המלונים לשניים ומוציאים את הגרעינים מכל חצי. בעזרת כף מיוחדת, העושה עיגולים (כף פאריסית), מוציאים את בשר המלון ומשאירים רק את הקליפה. מערבבים את כדורי המלון עם מיץ־הלימון, הליקר וגביעי היוטי. מחזירים את הכל לתוך קליפת המלון ומקשטים כל מנה בדובדבן ועלה נענע.

מרק פירות טוטי — 4־5 מנות:

4 גביעי יוטי, 200 גרם פירות (מישמש, אפרסקים, תפוחים, או כל מה שיש) כוסית ליקר קוראסאו, מיץ־לימון, כף סוכר.

אופן ההכנה: חותכים את הפירות לפרוסות דקות או לקוביות. מפוררים עליהן את הסוכר, הליקר ומיץ־הלימון. מערבבים ונותנים לזה לנוח במקרר כשעה. מוסיפים לפירות את היוטי ומגישים קר מאוד.

נ"ב: המתכון הראשון מוגש אצלנו בבית רק לאורחים. המתכון השני מוגש לבני הבית, וממנו נודע לנו שאחרי טיפה של ליקר, הילדים נרדמים יותר מהר. תנסו בחופש הגדול!

בלי מישקל

גם אני תורמת את חלקי לבולמוס ההרזיה, על־ידי קריאת חומר כתוב בנושא זה. ככה נפלה לידי השבוע חוברת שיצאה לאור על־ידי המרצה לייצור ושיווק ירקות, והיו בה הרבה תפריטים דל־קלוריות. קראתי ועברתי הלאה, ובסוף הגעתי לדף ששם הופיעה טבלה מאוד מדעית בעניין היחס בין גובהו של אדם לבין מישקלו הרצוי. אני אגיד לכם, הטבלה הזאת סידרה לי את מצב־הרוח לשבועיים הבאים. לפי חות. הסתבר, שלבן־אדם בגובה שלי (1.73 מטר) לא צריך להיות מישקל בכלל, או אולי הוא יכול לשקול כמה שהוא רוצה. בבקשה, הסתכלו לבד ותראו שאני לא שייכת לשום טבלת־מישקל, ומהיום והלאה חיי יהיו פטורים מראגה.

גובה	משקל בק"ג	
בס"מ	גברים	נ
145	47—57	52.
150	49—60	55.
155	52—63	58.
160	55—67	62.
165	57—70	65.
170	60—73	69.
175	63—77	
180	67—82	
185	70—86	

רגע של מבוכה, דקה של גאווה

עוד פתיחה אחת מתוך שרשרת הפתיחות החגיגיות בעיר תל־אביב. הפעם זאת הפתיחה החגיגית של קפה וינה בטיילת. שוב אורות נוצצים ושוב סנדוויצ'ים עם דג מלוח, גבינות טובות, עגבניות ממולאות, סלטים, הרבה יין וה־פעם גם שטרודל וינאי. והמוזמנים, כמובן, הם המוזמנים של כל הפתיחות בעיר. שתיים־שלוש דוגמניות־צמרת, ספר־צמרת אחד, זמר־צמרת וגם זמרת, עורך־דין אחד מטורר־הרכילות, מנהל־חברה או שניים, חבר־כנסת תורן, למטרות קישוט, וכמה עיתונאים. מה שאמרתי: פתיחה כמו כל הפתיחות. אולי קצת שונה, כי הביאו לשם במיוחד שני זמרי־אופרה מווינה, שינעימו את הערב לקהל הפותחים והסועדים.

כולם יושבים, אוכלים, ונהנים ומחייכים האחד לשני, מנופפים בידיים אלגנטיות ואומרים „היי", ורק העיתונאים נראים כל הזמן מודאגים. כי בתוך הלב פנימה הם יודעים שלא הזמינו אותם בגלל העיניים היפות שלהם, אלא מפני שמצפים מהם לכתוב מילה או שתיים על האירוע.

אבל, עם היד על הלב, אין מה לכתוב. נכון, היה יפה. היה חגיגי. היה אוכל טעים. אז מה? לא היו החודש עוד 15 כאלה בדיוק?

זמרי־האופרה גומרים לשיר וחלק מהאורחים מתחיל לצאת (בטח יש עוד איזה פתיחה באיזה מקום). כמה שולחנות מתפנים, ואז פיתאום קבצן אחד, זקן ומלוכלך, נגר בטיילת — אני מכירה אותו — מתפלח פנימה ומתיישב לו ליד שולחן חגיגי, ועיניו נשואות אל שולחן־האוכל. רגע של מבוכה מצד כמה מהמוזמנים, ואפילו קול של גיחוך מצד גברת אחת מאוד אלגנטית. אבל לפני שמישהו בכלל מבין מה קורה, ניגש אל הקבצן אחד מעובדי המיסעדה, מגיש לו צלחת ומראה לו מאיפה לקחת אוכל. התנועות של הזקן קצת מגושמות, אבל הוא הולך מהר לפני שמישהו יתחרט. תוך דקה הוא חוזר לשולחן כשבידו צלחת עמוסת כל־טוב. האיש העובד במיסעדה (לפי המדים) רואה שהקבצן הזקן שכח לקחת לעצמו סכו"ם. הוא מביא לו סכו"ם, ואני שומעת אותו אומר „בתיאבון!" בקול כזה אבהי.

תל־אביב 1985, אינפלציה, שביתות, אלימות. חוסר־נימוס, ודקה אחת של גאווה. הלוואי שיילך להם, לקפה הזה, בגלל הבחור הזה, שיש לו נשמה.

פינת הקמצן

(מן הקל אל הכבד)

חינם לגמרי

ברשת חנויות רים מחלקים עכשיו לקהל הרחב, חינם אין כסף, חוברת שכולה בנושא השינה. זאת אומרת, אם נגמרו לכם כבר כל הבעיות בזמן שאתם ערים, וכל מה שמטריד אתכם זה מה קורה בזמן השינה — אז תיקפצו לרים, תיקנו או לא תיקנו מיזרן ותקבלו בחינם את חוברת־השינה.

מעיון בחוברת נודע לי, למשל, שאם בני זוג ישנים כשהם פונים זה אל זה, זה סימן שהם לא

אצלם הכל בסדר — לא מאמינים

מאמינים האחד לשני. להיפך, יש להם צרות. לעומת זאת, הזוג הישן גב אל גב, הרי שאצלו הכל בסדר בחיים. לא כתוב כלום על אלה שישנים האחד על השניה או להיפך.

בין כותבי הרשימות בחוברת־השינה: הר"ר זאבי דביר, מהנרס ביר־רפואי, הפרופסור הארפר, מהמעבדה לחקר השינה, ד"ר ורניק, מנהל המחלקה לטיפול ויעוץ מיני ועוד ועוד.

30% הנחה

יש גם הנחה של 30% על מסקרה מתוצרת רבלון. להשיג בכל הפרפומריות.

50% הנחה

מי שמתעקש על דניש פלוס (כמוני) ואין לו כסף לקנות שם (כמוני), זה הזמן בשבילו לרוץ לאחת מחנויותיהם. 50% הנחה על 50 מוצרים, עד סוף המלאי. אני רצתי ובחרתי לי שני רברים מאוד מצחיקים, ואז הסתבר שדווקא השניים האלה לא במכירה. זה קורה. על השניים המצחיקים האלה — בשבוע הבא.

אגב, מה תעשו בכל הכסף שחסכתי לכם השבוע?

תודה

הילדה הקטנה שביקשה לאמץ קוקר ספניאל, לפני שבועיים, הודיעה לי שהכל בסדר והכלב החדש (שעדיין אין לו שם) כבר נמצא אצלה בבית, לשימחת כל בני־המישפחה. היא מבקשת מאוד להודות לכל האנשים הטובים שטילפנו אליה הביתה ובמיוחד לגברת רינה אריאלי, מאגודת אס־או־אס להצלת בעלי־חיים, ש־נתנה את הכלב השחור והיפה.

איך להגיע לגיל 41 מבלי להזדקן ★ איך להגיע לערד מבלי לצאת מתל־אביב ★ איך הגיע החכם המשופם לליבה של הזמיר

אגדת האביר והזמיר

בתל־אביב גרה נסיכה קטנה־קטנה, אבל בעלת קול עצום והופעה בימתית מהממת. כשהיא היתה מנענעת את השיער הארוך־ארוך שלה על הבימה, הקהל פשוט היה יוצא מכליו. הזמרת היפה היתה כל־כך שקועה במוסיקה ובהקלטות, עד כי שכחה להופיע במסיבות כשחתיך תורן תלוי על זרועה, וזה נתן לסריסי־הארמון הרבה חומר טיפשי לרכילות.

הסריסים, שלא ידעו איך להסביר את העניין, אמרו שהזמרת הקטנה מע־ריפה את חברתן של נסיכות אחרות. וזה רק מראה עד כמה אפשר לסמוך על הרכילות של סריסים מטומטמים.

הזמרת הקטנה הצליחה יפה, וה־מופע שלה דרך המשי הצליח מאוד והגיע ל־120 הצגות. לכבוד ההצגה ה־120 ערכו לה ידידיה מסיבה במיסעדה של **דודו אלהרר**, פונדק הירוע בעיר בשם מרתף ראשון.

שלמה ניצן ונאווה כורש העדיפו לשבת בחוץ, על המדרגות. הרחק מן ההמון. מאחוריהם הבימאי צדי צרפתי, שגם הוא נמלט החוצה מן ההמולה והתבודד באוויר הצח עם ידידה.

יהודית רביץ כהרגלה, הירבתה לנשק ולחבק את ידידיה, ואף הרעיפה מחמאות. בתצלום היא נראית עם אמרגניתה, טמירה ירדני, המחייכת – ובצדק. היא מרוויחה יפה מהמופע.

למסיבה באו כל אנשי־החצר, כל אחד עם בן או בת זוג צמוד, שתו משקאות יקרים, זללו כיבוד שהוגש ביד רחבה מתוך קערות־אבטיח וליח־

אמה רביץ אמה של ה־זמרת, היא ציירת, המתגוררת בבאר־שבע.

ששו אחד לשני: „אי־אי־אי, מיסכנה!" הם חשבו שבסוף הערב תלך הזמרת המצליחה הביתה לבד, לישון לבד במיטה הרכה שלה.

אבל בחוץ, על המדרגות, ישב לו אביר בעל שפם גדול ובעל מישקפיים והמון־המון שכל, חריף ושנון. האביר מנהל כבר שבוע רומן לוהט עם הזמיר, ולחבריו סיפר כי מאז הרומן שלו עם **סנינה בריק** היפה מסקסטה — רומן שהסתיים מפני שהאביר לא רצה להתחתן — הוא עוד לא היה כל־כך מאוהב.

כדי למנוע מהעיתונאים החטטנים לחטט גם ברומן הקטן שלו, הקפידו האביר והזמיר שלא להיראות יחד במ־שך כל הערב. ולא רק זה, אלא שב־טכסיס־אבירים מתוחכם ניסה האביר־המאהב להטעות את הסובבים וללטף, כאילו בהיסח־הדעת, את **נאווה בר־רש**, גרושתו של המחזאי **חנוך לוין** — אבל זו נסיכה מסיפור אחר.

זה סוף הסיפור, ילדים, ותישנו הי־טב. מה? אתם רוצים לדעת למי לשלוח פרחים ומיברקי ברכה, לכבוד הרומן הלוהט? תנסו לכתובות של **שלמה ניצן** ו**יהודית רביץ**.

גם לאשכנזים

ניסים גרמה יצא על הבימה בריקוד תימני סוער. בן־זוגו למחול לא היה אלא המפיק ואיש־הרדיו הוותיק **יענקל'ה אגמון**, שניזרתו המעוגלת־משהו לא הפריעה לו כלל בפיזוזיו.

אם אתה זמר־קאסטות רגיל, סביר להניח שאת המסיבה לרגל התקליט החדש שלך יקשטו חשובים כמו בעל המכולת של הוריך והעורך של מקומון נידח. אבל אם אתה חבר של **יענקל'ה אגמון**, סביר להניח שהמסיבה לכבוד התקליט החדש שלך תהיה הפיצוץ של החודש — וזה בדיוק מה שקרה לזמר הסימפאטי **ניסים גרמה**, ששירו אני הוא מלך־הקאסטות של התחנה המרכזית כבר נמכר בעשרות אלפי עותקים.

החגיגה לכבוד התקליט החדש שהוציא גרמה, נערכה בהמרתף העל־יון של בית ליסין, המנוהל על־ידי אגמון. למרתף הענק נדחסו 300 אור־חים, ביניהם הזמרים **ג'קי מקייטן** ו־**אהרון עמרם**, השחקן **גבי עמרני**, **אילי גורליצקי**, שישב ופיטפט עם **גילה אלמגור**, מנכ"ל הד־ארצי **אצי שטרן** וסמנכ"לו, **יאיר ניצני**, השחקנים **אייל גפן** ו**מנחם עיני**, שבא מצונן עם חום גבוה ועור רבים.

בין נגיסה אחת לשניה, מתוך ערי־מות־הכיבוד הארירות, צפו האורחים בתוכנית מגוונת, שכללה שירים בתי־מנית מפי **ישראל קיסר** — בליווי תיזמורת, כמובן — פיליטון מפי **אבי קורן** וריקודים תימניים, שעליהם ניצח גרמה עצמו.

בדיוק בחצות הופיעו חמישה מל־צרים לבושים בתילבושות מסורתיות, כשהם נושאים בידיהם טסי־נחושת גדולים, ועליהם מלוואח ועוגות־בצק תימניות.

כשזרחה השמש, התנודדו אחרוני האורחים החוצה, כשינקלה אגמון מפ־קח על סידור האולם.

ישראל קיסר לחץ בחמימות את ידו של יוסי ביילין, שהביא למ־סיבה איגרת מיוחדת משימעון פרס. שבה התנצל ראש־הממשלה על שלא יכול היה לבוא לחאפלה. בעיצומה של המסיבה העליזה עלה קיסר לבימה ו־שר שיר מסורתי בשפה התימנית, בליווי תיזמורת.

תל־אביב, פרבר של ערד

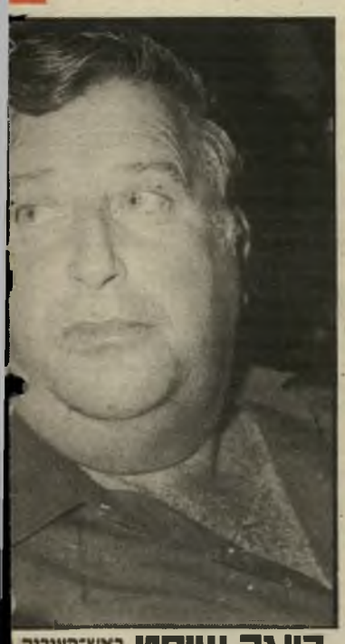
לא מצאו פרנסי־העיר בכל רחבי־ערד מכשיר המתאים לגילוף האבן הקשה. הישועה נמצאה לבסוף במיפעלו של יצרן מצבות מקריית־שאול, שבסדנתו נמצא המכשיר המיוחל.

מה יש בתל־אביב חוץ מאוויר מצחין, רווי עשן־מכוניות? אקשן לילי בלתי־פוסק, בארים וביליוים. ומה יש בערד, חוץ מאוויר צח ויבש? שיעמום אטומי. כך לפחות היה המצב, עד שהמציאו פרנסי־ערד את הפסטיבל הנושא את שם עירם.

למסיבה לכבוד הפסטיבל, שבו ישתתפו, לדיברי המארגנים, רק אמנים ישראלים, הוזמנו אמנים, בימאים וח־שובים אחרים. אבל התעוררה בעיה. הקהל הישראלי הרגיל אולי יסכים לנסוע עד ערד, אבל לא החשובים, המפורסמים והמפונקים. עבורם, תוכ־ננה המסיבה של פסטיבל־ערד במוע־דון שמיים, על חוף־הים של תל־אביב, כמובן.

מסמר המסיבה היו כמה עשרות קילוגרמים של דגים טריים, שהובאו למועדון הישר מסירתו של דייג חרוץ. לא, לא מהים של ערד — שם אין ים — אלא מהים של יפו. הדגים המיס־כנים הועלו מייד על האסכלה והוגשו לנוכחים עם פיתות חמות.

אבל הפרס הראשון בפסטיבל יבוא מערד. יהיו אלה שלושה פסלים שגול־פו מאבן־ערד. בגלל קושיה של האבן,

ביגה שוחט ראש־העיריה היה הרוח הח־צע הארוחה, כשמעריץ טפח על כת־

ברוך הבא לגיל העמידה

בועז שרעבי הזמר ששב לאחרונה מ־ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות, כאשר נכנס למטבח גן השיקמים כדי לרחרח בסירים, ופגש שם את הטבח ג'ורג' אבדולוב. הטבח העליז הוא ממוצא דרום־אמריקאי, ומאותו המוצא בדיוק הם גם המעדנים שהוא נוהג לבשל.

פארלי בן־רובי ונטלי ורדי, המלצריות, הולבשו בחיתולים, ועל צווארן תלו מוצצים של תינוקות. מלצרית אחרת מלטה מהמסיבה, אחרי שאחד האמנים ניסה להחדיר את ידו אל תוך חיתולית.

הנרי בראטר המלחין ששירו מאדאם לה רואה עשה חיל במיצ־עדים, בירך את אשרת ושתה לחיין מכוס בירה.

קובי אשרת נראה ביום הולדתו נמרץ ושזוף. בתצלום למטה נק־לטה הזמרת אילנית, כשהיא תופסת פופקורן.

קשה מאד להפחיד את הגבר הישראלי המצוי.

אבל יש דבר אחד שבכל זאת גורם ליפה הישראלי פיק־בירכיים אמיתי: גיל הארבעים. זה התקופה הנוראה, שבה הוא מגלה יותר ויותר שערות על המסרק, כשכרסו מתחילה להשתפל וכשנערות צעירות, שאיתן אתה מנסה להתחיל, מספרות לחברות שלהן שהוא חמוד („ממש כמו אבא שלי").

על **קובי אשרת**, משום מה, פסח הגורל האכזרי הזה. במסיבה לכבוד יום הולדת ה־40 של עושה־הלהיטים ה־מיליונר (הללויה ואולה אולה) הגי־שו לאורחים בייגלה ומיץ פטל, כדי להדגיש שחתן־השימחה עדיין במלוא אונו. המלצריות הולבשו בחיתולים סימליים, ואשרת הנף 40 פעם באוויר, כשהוא ישוב בכיסא־תינוקות.

גם עשיר, גם מצליח וגם נראה צעיר. פשוט להתפוצץ. נראה אותו עוד עשר שנים.

אלה אלתרמן בימאית הפסטיבל, לא ביז־זה זמן בשיחות־נימוסין. היא התרכזה בחיסול של הדגים הטעימים שהונחו לפניה.

גדל־הגוף של ערד ה במסיבה. באמ־ו, הסתובב אליו.

מיכאל רותם

סריג־הקיץ האופנתיים עשויים מחוטי כותנה ומשי – בעבודות־יד, דמויות עבודת־יד וסריגת־מכונה

כתף חשופה בקיץ זה דבר טוב ונוח, בחולצת־סריג לבנה של ליז. העשויה מחוטי כותנה ומשי במכונה, אך בסיגנון עבודת־יד. הגיזרה עטלפית, רחבה ומעוטרת בפיסות־עור.

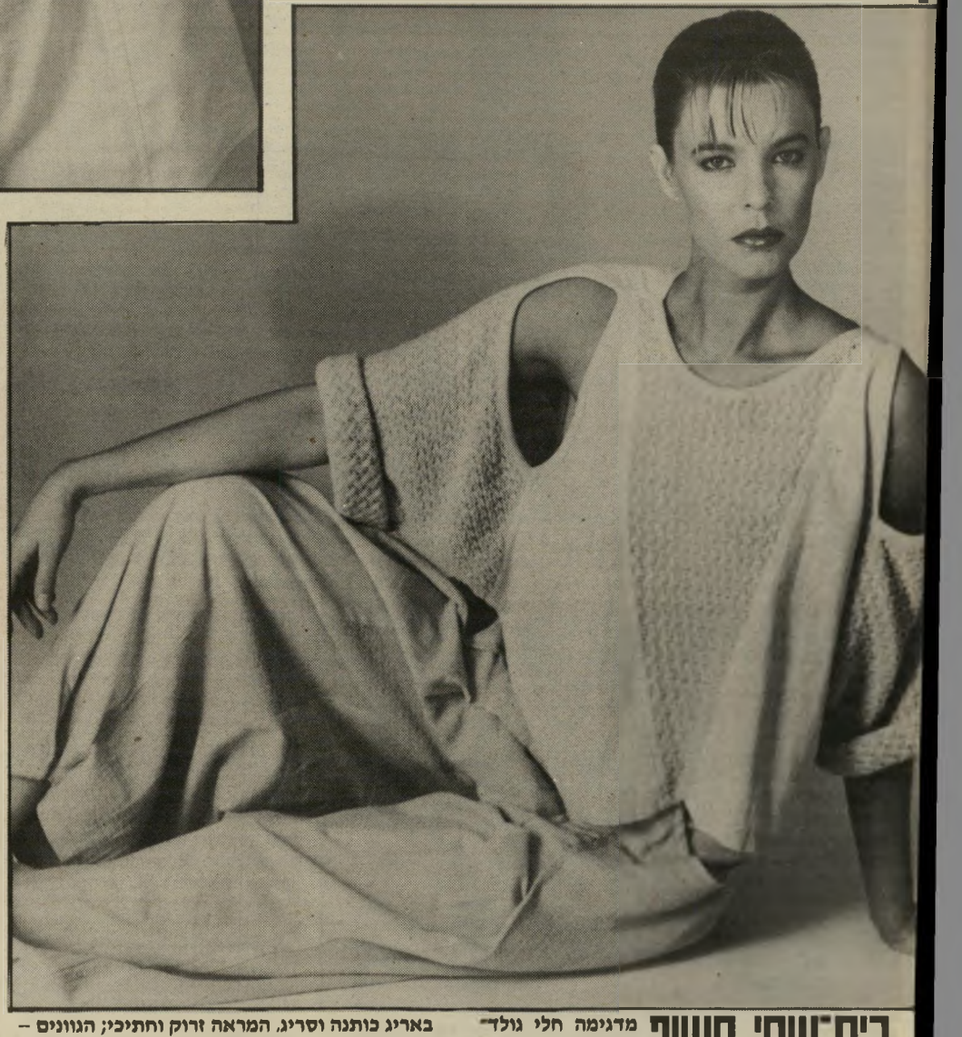
משנה לשנה עולה חינם של הסריגים, וכן עולה מיספר החברות המחליטות שיש לתת לסריגים מקום של כבוד בקולקציית־הקיץ. פעם חשבו שסריג הוא זקן, חורפי ובלתי־מחניף. היום יודעים שהוא צעיר, סכסי ועשוי מחומרים המתאימים גם לימות־השרב.

בשוק־האופנה קיימים שלושה סוגי סריגים — עבודת־יד, עבודת־מכונה, הנראית כעבודת־יד, וסריג־מכונה, הנמכר לפי מטרים, ואותו

זרוע חשופה מדגימה דגם סינטיה, בחולצת־סריג של גבי מודל. חולצה מחוררת, שרוול שלושה־רבעים, מתאימה בעיקר לשזופות, כשהמוטו בקיץ זה הוא סריג צעיר ואופנתי.

סרוג זה יפה

ביח"שחי חשוף מדגימה חלי גולדברג, בחולצה בעיצוב של איציק וטנוסקי מפיצי. החולצה משולבת באריג כותנה וסריג, המראה זרוק וחתיכי; הגוונים – לבן על לבן, טון סור טון; בכביסה אין בעיות, מים פושרים, תולים על קולב והחולצה נראית שוב חדשה.

גוזרים כפי שגוזרים שימלת־אריג, כשהתוצאה היא שימלת־סריג אופנתית וקיצית.

הפתעה בכל צד. לסרגניות הישובות וסורגות במו ידיהן, ושחלקן מעסיקות סרגניות־מומחיות, נוסף הקיץ כוכבת חדשה, ושמה מירי שטיינברכר. סריגיה, המצויים כיום במשכית ובחנויות נוספות, הם לא רק מהממים ביופים ובגיזרתם, אלא גם ברעיונותיהם המפתיעים — על כל דגם צריך להסתכל מלפנים ומאחור, כי בכל צד מחכה הפתעה.

מירי, רווקה בתחילת שנות השלושים שלה, גבוהת־קומה, בעלת שיער קצוץ ואדמוני, עיניים חומות וגדולות וגוף חטוב, לבושה תמיד בסריגים מקוריים, מעשה־ידיה. עד לפני שנה סרגה לחברותיה ולעצמה בלבד. אך כשראתה שההזמנות גדלות והמחמאות אינן פוסקות, החליטה לפרוש מעבודתה כמזכירה בכירה ולשבת ולסרוג ברצינות. היא הפכה את כישרונה וידיה הטובות לעסק של ממש.

מירי קנתה חוטים משובחים מכותנה ומשי והתחילה במלאכה.

מסבירה מירי: „כשאני רואה את חומר־הגלם, אני חושבת איזה דגם עשוי להיות מעניין ולהתאים לו, ואז

פראק סרוג מחורר, בלבן. החלק הקיד־מי קצר, מאחור ארוך־ארוך ומגיע עד מתחת לברך, הכתפיים מודגשות בכריות ובגב פתח משולש. ניתן ללבוש עם חזיה ובלעדיה. בתצלום: עם חצאית שחורה צרה מאריג. אך אפשר מדי פעם לשלב גם חצאית סרוגה, לבנה וצרה.

אביזרים סרוגים ואופנתיים מכינה, במו ידיה, מירי שטיינברכר. סרט סרוג לשיער, בגוונים קיציים של ירוק וטורקיז. המשמש גם כסרט לצוואר, או חגורת־מותניים.

אני יוצרת את הגיזרה ומחליטה על הטכסטורה המתאימה של הסריג. אני מעצבת לפי תחושה ואינטואיציה. אני סורגת בעוביים שונים ובצפיפות משתנה ובחטיבות שלמות, כדי שה־גימורים יהיו מושלמים ואמנותיים.

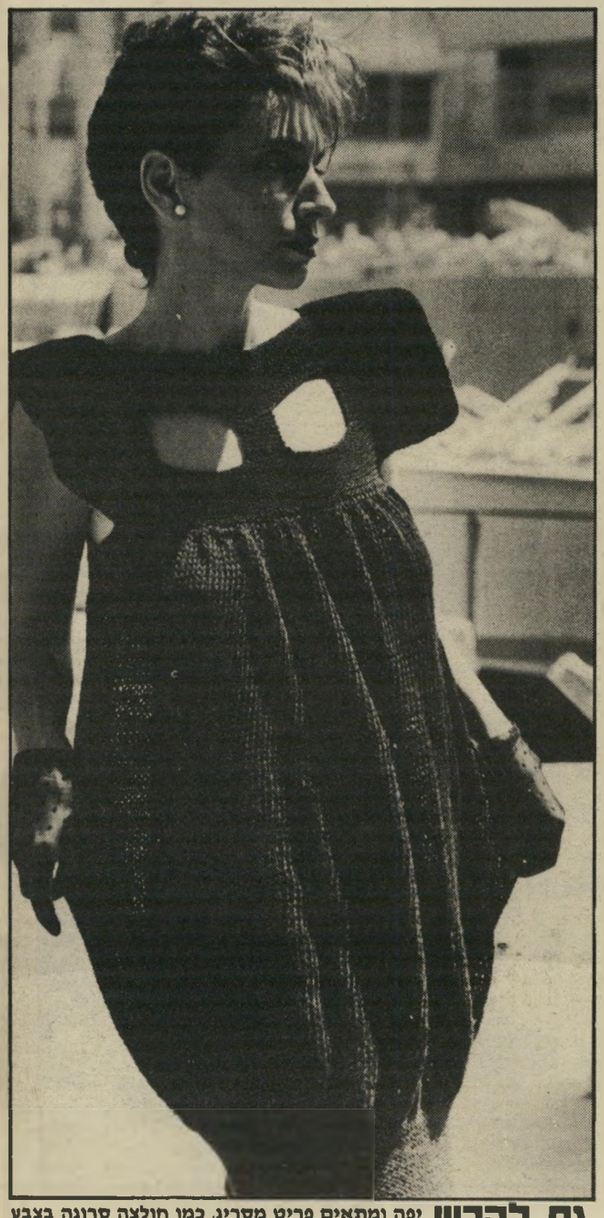
בלה לפי ההלכה. את הסריגים אפשר ללבוש בכל עת ולכל אירוע, כשהדגם משתנה בעזרת אביזרים שונים. הצבעים שבהם עובדת מירי הם שחור, לבן וגוונים טיבעיים של שמנת, חום, קרם ושילובים של כחול וירוק בטונים המשלימים את הגוון.

קווי הסריגים הם נקיים ובסיגנון קלאסי, עם סממן אופנתי, ולכן אפ־שר ללבוש אותם במשך כמה עונות ועדיין להיות באופנה.

השלאגר הקיצי של מירי הם סריגים בסיגנון הפראק — קצר מלפנים וארוך מאחור. מי שרוצה להיות סופר־מודרנית יכולה ללבוש אותם להיפך, כך שהחלק הארוך מלפנים והקצר מאחור.

אגב, בסריגים שציבעם לבן אפשר גם לקיים טקס־התנה, והאמת היא

(המשך בעמוד 28)

מלפנים ומאחור מירי הסרגנית מ־דגמנת את יצירתה, חליפת־סריג שלמה: חצאית צרה, המסתיימת בצורה א־סימטרית באורך הקרסול וחולצת־טוניקה ארוכה בגוון הבז', מחוט בוהק. מלפנים איכ"ז מחמיא ומאחור משולשים. המחירים: מ־100 אלף שקל.

גם להרין יפה ומתאים פריט מסריג, כמו חולצה סרוגה בצבע שחור, בגיזרת צ'רלסטון, באורך כמעט עד הברך. מלפנים נמצאים שני פתחים לאיוורור והכתף מודגשת על־ידי כריות.

עדנה פיינרו מראיינת את מאתיו מודין וניקולאס קייג' גיבורי הסרט „בירדי", שהיכה גלים בעולם והמגיע בימים אלה להקרנה בארץ

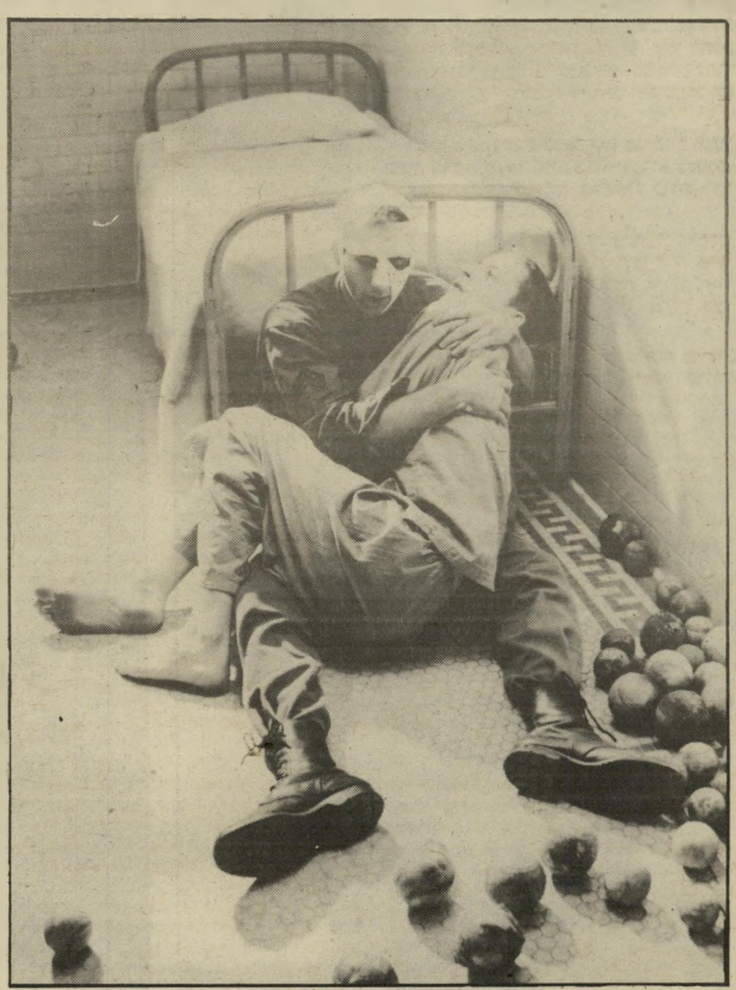
ציפורי בירדי

מאתיו מודין כגיבור הסרט „בירדי" של הבימאי אלן פארקר
שיווי־מישקל גופני, נפשי ורוחני

בשנה קולנועית משמימה, שרוב סרטיה תאומים, הבקיעו שני אפרוחים את ביצתם והצמיחו כנפיים חזקות. הם למדו לעוף כל אחד בתורו וכל אחד בסיגנונו, אך כשנפגשו יחד בבירדי (פרס מיוחד של פסטיבל קאן '85') לא היה ספק בעניין: מאתיו מודין וניקולאס קייג', כל אחד בן עשרים ומשהו, יהיו יורשיהם של רוברט דה־נירו וג'ק ניקולסון.

העיתונות המריחה תגליות, מרימה את שני האפרוחים מעפר האלמוניות, מאלפת אותם, מעייפת אותם, מתרפקת עליהם ולעיתים גם מפילה אותם לקרקע בנחיתת־אונס. התיזמון לפגישתי עם מודין וקייג' היה, על כן, באחד מאותם רגעי־חסד אופוריים, שלא יישכחו לעולם

ניקולאס קייג' (בתפקיד אל) ומאתיו מודין (בתפקיד בירדי)
בחור ממזמז שדיים של אשה

— לא על ידי ובוראי לא על־ידי שני צעירים אלה, שרכזו לראשונה בחייהם, בנעלי־התעמלות אמריקאיות למהדרין, בפסטיבל הסנובי ביותר בעולם. ואיך היתה דריכתם? אם הבימאי שלהם, אלן (אכספרס של חצות, החומה) פארקר, חוזר כל שנה לקאן בהצהרה שיש לו שיא של סרטים ללא פרסים, הרי בשנה זו קיבל את הפרס המיוחד של חברי־השופטים, לא מעט בגלל הופעתם של שני אלה.

הוא ידע זאת, הם ידעו זאת, העיתונאים ידעו זאת. ביום השלישי לשהותם בפסטיבל. בשעה חמש אחרי־הצהריים, כבר היו שתויים מרוב עיי־פות. 48 שעות רצופות של ראיונות: טלוויזיה בבוקר, עיתונות צרפתית אחרי־צהריים, רכיל־איות בריטיות בערב.

כמה זמן יוכל ניקולאס קייג' להסתיר את שמו האמיתי — קופולה? מאז השתמש בו פעם אחת בסירטו הראשון, עם הבימאית איימי אקר־לינג, החליט בן־אחיו של פרנסיס פורד המפורסם להתנתק לחלוטין מחסות שם־המישפחה קופו־לה, ואפילו פארקר לא ידע זאת עד תום ההס־רטה. אלא שבינתיים, תחת השם קייג', עשה דברים שהוכיחו את כישרונו בלי כל הזדקקות לסנדקות של דורו המפורסם: הוא היה וינסנט דוואייר, אחיו של ריצ'ארד גיר, הגאנגסטר במו־עדון הכותנה, ובארץ אפשר עדיין לזהותו ב־ראסטי ג'יימס. הלהיט הבלתי־מתוכנן של בית־לסין.

על הקריירה שלו אפשר להמר, בהתחשב בהתמסרותו הטוטאלית: למען תפקיד אל ב־בירדי עקר לעצמו שתי שיניים. הוא רצה לחוש את הנכות, ולא רק לשחק אותה.

אשר למתאיו מודין — מלון ניו־האמפשייר שבכיכובו עדיין ממלא את אולמו של קולנוע פריז בתל־אביב. בשנה שעברה הוא היה שותף לפרס־זוניציה עם עוד חמישה צעירים, שכולם שיחקו בסירטו הנפלא של אלטמן, סטרימרס — מישהו דואג לקריירה שלו?

כן. זהו סטנלי קובריק, שבסירטו החדש מופיע מודין, ובוב אלטמן, שהזמין אותו לעוד סרט.

איך מצליח צעיר כמוך לעורר אהדה בשני סירטי וייט־נאם דווקא?

מודין: כנראה שהאמריקאים לא רוצים להש־כיח את הכיעור הנורא של המילחמה הזו. למע־שה, צייד הצבאים, דמעות של שתיקה, והשי־בה הביתה היו שלושת הסרטים שלקחו את המילחמה הזאת ברצינות באמת — לעומת רמבו ושליחות בעורף האוייב, שרצו לכתוב את ההיסטוריה מחדש כדי לפצות את אותם הגי־בורים, שלא זכו לתהילה של ממש בשובם הבי־תה, וכונו, לא פעם, בשם רוצחים. כאילו רצו לטהר אותם. האמריקאים אומרים: „בואו ונעשה מהם גיבורים טובים, ונוכל ללכת לניקראגווה." להתנצל לפני הגיבורים המקופחים, על העוול שנעשה להם, זה טוב, אבל לסלף את ההיסטוריה, זה רע מאוד.

היו שראו ביחסי־הידידות שביניכם נגע הומו־סכסואלי. מודים בכך?

קייג': נדמה לי שיש הבדל תהומי בין האנ־גלים לאמריקאים. האנגלים מוכנים לקבל את

(המשך בעמוד 35)

בירדי: סיפורו של סרט

בירדי: אתה אוהב יונים?
אל: מה יז לאהוב בהן?
בירדי: הן עפות.
אל: הן עפות! אז מה?
בירדי: זה מספיק.

בירדי סירטו האחרון של הבימאי אלן פארקר, הוא סיפור על ידידות בין שני נערים משכונת־עוני בפי־לדלפיה. האחד מהם בירדי, כפי שמרמז כינויו (בתרגום לעברית: „ציפורי") מתאווה לעוף. התאווה הו־פכת לאובססיה. אחרי שהוא נפצע בוייט־נאם. הוא מסרב לרדת ל־אדמה וממשיך לעוף באוויר. בנתקו כל מגע עם המציאות.

רופא־נפש בבית־חולים צבאי מנסה בעזרתו של אל – גם הוא נכה אותה המילחמה. המסתתר מאחורי מסיכת־תחבושת. המכסה את צלקת הניתוח הפלסטי ששיחזר את פניו – לדובב את בירדי ולשקם אותו.

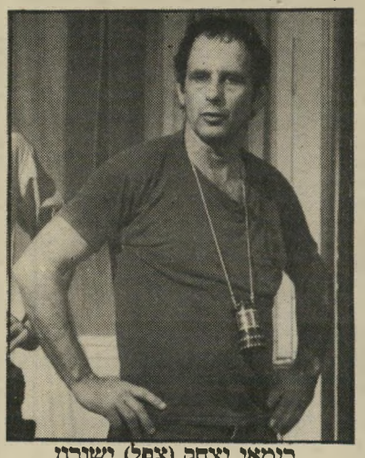
הפקות

הקרן – ז"ל?
הקרן – סקנדאל!

בקרן אין כסף ולקולנוע אין עתיד

התיקווה האחרונה של הקולנוע הישראלי הצעיר היתה הקרן לעידוד סירטי־איכות. במשך חמש שנות קיומה היא עזרה להביא לעולם סרטים כמו נועה בת 17, צלילה חוזרת, העיט, מאחורי הסורגים ועוד. מאז הצטמקה התמיכה המתקבלת ממרכז־הסרט במישרד־המיסחר־וה־תעשיה והפכה סימלית, והיום עומדת בספק הישועה האחת והיחידה למי שלא עשה אסקימו לימון או המתיחה הגדולה.

מסתבר שהסכום שאושר לקרן זו, בשנת התקציב השוטפת, קטן בהרבה מן הסכומים שקיבלה בעבר. איש לא לחש על כך מאומה,

בימאי יצחק (צסל) ישורון
קורבן מס' 1

אולי מחשש לעינא בישא. חוץ מזה, כרגיל, תורגם התקציב היסודי ממונחים דולאריים לשקלים — והכסף, שצריך לעבור בכל שלושה חודשים לקרן, עוכב כך, שתחת להיכנס בתחילת הריבעון, הוא הגיע בסופו. בערכים ממשיים פירוש הדבר קיצוץ של יותר משליש.

שקיעה במדמנת הקומדיות. אז מה קורה עכשיו? לא נעים. הבטיחו כסף ליצחק („צסל") ישורון, כדי שיחל בהפקת סירטו החדש על בני־נוער. כאשר הכין צסל את ההפקה, על סמך ההבטחה, והיה מוכן לצאת לדרך, הסתבר לו פיתאום שהבטחה יש, אבל כסף אין.

אשר לשימעון דותן — אצלו הכל תוכנן לתחילת צילומים בימים אלה (חיוך הגדי, לפי הרומן של דויד גרוסמן) — המצב דומה.

נכון שהכסף, אשר צריך להגיע מן הקרן, לא היה מספיק אפילו למחצית ההפקה. אבל המשקיעים הפרטיים, המצטרפים אליה, רואים בו את המזומן שבלעדיו אין מתחילים את העבודה. על היתר הם כבר יתנו שטרות.

בלי הקרן לעידוד סירטי־איכות, יש סיכוי סביר שהקולנוע הישראלי ישקע שוב במדמנת הקומדיות לבני־נוערים וסירטי־הבורקס למי־ניהם, עם מצלמה נסתרת פה ושם, לשם גיוון. אכן, עתיד מרגין.

ומה עושים כל המכובדים? בקרן נאנחים: „ככה זה בשעת־מצוקה." במכון הישראלי לקולנוע, שאחד התפקידים האחרונים שעוד נותרו לו הוא הפעלת הקרן מבחינה אדמיניס־טרטיבית, מבטיחים להרים טלפונים. אבל בינתיים, שום צילצול לא נענה מן העבר השני. בוודאי בזק אשמה בכל הפרשה. ובכלל, מה יש לדבר עכשיו על קולנוע? אם בימים הטובים צריך היה ללחוץ עד זוב־דם כדי לסחוט לעזרתו טיפת־ממון, מי יתן דעתו עליו בשעות קשות אלה?

לסיכום: שימעון דותן, איש חיוך הגדי, יהיה, כנראה האחרון שהקרן תממש כלפיו את הבטחותיה בשלב זה, בכל זאת.

אשר ליצחק ישורון, לא נותר לו אלא לחכות. כמה זמן? לא ידוע.

מה שבטוח, שיש הבטחה.

פסטיבלים

היימאט בא לחיפה

16 שעות של היסטוריה גרמנית

הבשורה הראשונה שאפשר לבשר עליה מפיו של יוסי אורן, איש סינמטק־חיפה, לגבי פסטי־בל חיפה (ה־30 בספטמבר עד השלושה באוק־טובר 1985) היא הצגת סרט־הטלוויזיה היימאט. בואו של הבימאי, אדגר רייס, עדיין מוטל בספק. גם אם לא יהיה שום דבר אחר בפסטיבל־חיפה מלבד האיימאט, הרי שכבר מובטח מיליוין של שעות־ההקרנה במשך יומיים מתוך שלושה וחצי ימי־האירוע. שכן, סידרה טלוויזיו־נית יוצאת־דופן זו מורכבת מ־11 חלקים, ובסך הכל אורכה 15 שעות ו־40 דקות.

גודרון לנדגרבה ויורג ריבטר ב„היימאט"
כפר קטן בגרמניה

המפתיע בסידרה זו — שהמריאה הרבה מעבר לכל מה שמצפים מסידרה טלוויזיונית והפכה, בשנה שעברה, לאירוע הקולנועי המרכזי בפסטיבל־ונציה — היא הצלחתה לרתק במשך כל שעותיה לא רק משוגעים לקולנוע; כי אם גם קהל רגיל, שאינו מורגל בדיאטות־ישיבה ארו־כות כאלה.

טרם הוקרנה בוונציה, הוקרנה הסידרה של הבימאי אדגר רייס בכמה פסטיבלים בגרמניה, בכל פעם במשך שמונה שעות, ערב אחרי ערב, עם ארוחת־ערב קלה באמצעה. ההצגה הפכה לחינגה והבימאי הנרהם, שמעולם לא זכה לפני כן ליותר מאשר תשומת־לב פושרת ביותר, התחיל להיות מוצף בהזמנות מכל מיני פסטי־בלים בעולם.

קבוצה של אנשי־רוח, סופרים ומבקרים פנתה להנהלת פסטיבל־ונציה והפצירה בה להקרין את הסרט במיסגרת הפסטיבל, מתוך ביטחון שזה המקום הראוי לו. הפסטיבל לא נענה בקלות, ולבסוף ניאות להקרין אותה באולם מאולתר, בשעת־בוקר מוקדמת יחסית (תשע בבוקר), בארבעה המשכים. בן־לילה נוצר מעין מועדון של נבחרים, של אותם שראו את היימאט. מי שטרם ראו אותו נותרו מחוץ למועדון ונדחקו בכניסה אליו. הנהלת־הפסטיבל שתפסה את גודל התופעה הוסיפה הקרנה חוזרת של החלק הראשון, וכך התאפשר למארחים להידחק לתוך הרכבת, באיחור אומנם! היימאט פשוט גנב את ההצגה מפסטיבל שלם.

הסידרה מתמקדת בכפר קטן בגרמניה ובתר־שביו, החל ב־1919 וכלה ב־1982. היא מספרת, למעשה, את ההיסטוריה הגרמנית כולה, דרך עיניהם של בני־הכפר.

אשר לשם, היימאט — על־פי המילון החדש של קאסל פירושה: בית, מקום־הולדת, או ארץ־מולדת. הבימאי מגדיר זאת קצת אחרת: היי־מאט הוא העולם המרוחק אך המוכר, שבו הזיכרונות והדמיונות הופכים לאחד.

לפי שעה, מדובר על הצגת הסידרה בחיפה, אך ייתכן גם שתוצג לאחר מכן, בשתי הקרנות מיוחדות, בסינמטק תל־אביב.

תדריך

חובה לראות

תל־אביב: העד, קאוס, דמעות של שתיקה, אמדאוס, לחיי אהבותינו, המעבר להודו.

ירושלים: העד, אמדאוס, קריאת־הער־רב, אהבת־החיים.

חיפה: דמעות של שתיקה, העד, אמ־דאוס.

★★★ **העד** (אורלי, ארצות־הברית. מוצג גם במיטשל ירושלים, מוריה בחיפה): מיפגש של שני עולמות שאינם יכולים להתמזג — כוח־הזרוע ופציפיזם עקרוני, על רקע של פרשת־שחיתות במישטרה. האריסון פורד משחק מאצ'ו מסוג אחר, בבימוי מעודן של פיטר (גאליפולי) ויר.

★★★★ **אמדאוס** (לב. ארצות־הברית, מוצג גם בסמדר ירושלים ובעממי חיפה): מאריי אברהם, בתפקיד האוסקר של השנה, כאוייבו הבינוני של מוצארט הגאון וזיקוקין די־נור של הבימאי מילוש פורמן, שעשו את הסרט לאלוף־האוסקרים של השנה.

עדנה פיינרו

משפחתי

מלפפון לילד

מילחמת הילדים (דרייב־אין, תל־אביב, ספרד) – **מלפפון גדול ומימי מאוד לימי הקיץ. יתכן מאוד שזאת העונה להציג סירטי־ילדים, כדי שתהיה כתובת לשלוח את הזאטוטים המנדנדים, המשתעממים ללא מיסגרת. אולם מי שעשה את הסרט הזה בוודאי חושב שמנת־המישכל של הלקוחות שלו היא כמה דרגות מתחת לאפס, ועל כן לא חשוב מה יוגש להם – הם יאכלו הכל בתיאבון.**

זהו סיפור על קבוצת־ילדים הלומדת בבית־ספר פרטי, במרכז של עיר כלשהי בספרד. מנהל־המוסד הוא זקן חביב ומפוזר, המניח לתלמידים זכות הבעה חופשית. הדבר קוסם לקטנים ומעצבן מאוד את המורים. הראשונים פוצחים בשירי־רינה בכל פעם שהם רואים אותו, ואילו המלמדים המרובעים רוטנים בזעם גלוי, מתחת לשפם או מאחורי המישקפיים.

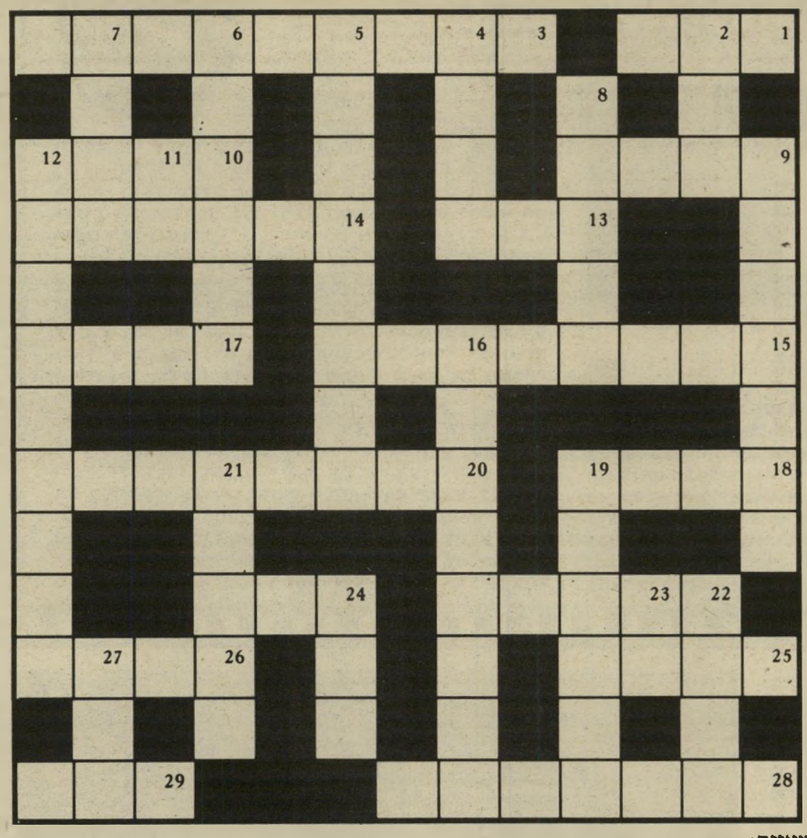
יום אחד מסתבר, שבית־הספר נקלע לצרות כלכליות, כי המנהל אינו גובה כסף מהורי תלמידים במצוקה. קבלן עשיר ורשע, שניצל את ההזדמנות וקנה את המיגרש, מתכונן להרוס את בית־הספר, להקים במקומו אוסף קופסות־בטון למגורים ולשים קץ למוסד החינוכי הכי־חמוד בסביבה. כאשר המנהל מרים ידיים בחוסר־ישע, מחליטים התלמידים ליטול יוזמה, יחד עם הכלב המסור של המנהל, המנהיג אותם, והם מכריזים מילחמת־חורמה על בעלי הממון. אחרי פגיעות ברכוש, בגוף ועבירות פליליות אחרות, הראויות לתקופות־מאסר ארוכות, ניצל בית־הספר ברגע האחרון.

טרוריסטים קטנים – מוסר מפוקפק

מבלי להתייחס לאספקטים המוסריים המפוקפקים מאוד – הילדים חוטפים את הקבלן ומתעללים בו – הסרט הזה הוא בין החובבניים והמגוחכים ביותר שניתן להעלות על הדעת. השחקנים הבוגרים נבוכים ואינם יודעים מה לעשות בידיהם וברגליהם, והילדים שייכים לסוג החיינניים המיקצועיים מפס־טיבלי־הילדים למיניהם, מעין מיפלצות קטנות וחייכניות. בכל כמה דקות פוצחים הכל בזמר ובריקוד. ללא שום סיבה נראית לעין. הכל נראה כאילו תלמיד כיתה ג' עשה סרט במצלמה ביתית והדביק לו פיזמונים שהוקלטו מראש.

תשבצופן העולם הזה 2499

מאוזן:

1. חורבן? לא אצלנו (3)
3. חמוץ או מתוק? (4, 2, 3)
9. נחש בחוש (4)
10. ביום חמישי חוזר, ער אז גם לא מטלפן (4)
13. בסכום, היה טוב ונעים (3)
14. תשוקה לבדור, זה ענין פרוידיסטי (6)
15. רדו לקליה, מזה לא תשמינו (2, 6)
17. ייעשו חילופין בכנסת (4)
18. לאוניברסיטה למצוא בעל (4)
20. איש ממערה נתגלה בלב ירושלים (3, 5)
22. עבודה יש כאן? נו, מילא! (5)
24. בשר במאה־שערים (3)
25. המצב חמור, כנראה עד כדי אימה (4)
26. לתת גיבוי לעובד־האדמה (4)
28. הפר לא מוכן לסלוח על העלבון (4,3)
29. ירק בתוך המסלקה (3).

מאונך:

2. רצוי גשם במידה (3)
4. היה במכביה עוד בימי יהושע (4)
5. כאן כלם רוצים לחיות, וזה המעלה (5, 3)
6. אין בלם? אני לא תופס את זה (4,2)
7. בקרוב יגיע הזמן לזכרונות (4)
8. נגמר עוד לפני שהספיק לחזור בדרך האבק ובשרב (5)
9. במושבה מפקר הוא אלוהים (7)
11. העולמות של עגנון (2)
12. שב מדרכו ברחוב הבנקים (4, 5)
16. תסרוקת רעשנית (מ) (4, 4)
19. יצא בסדר מפרשה אחרת (2, 4)
21. מתלים לכנורות באניה (5)
22. פול ויזנפרוינד חשב תמיד כמוני (4)
23. שיח אויבים (2)
24. סיגריה של פילוסוף (3)
27. שער הנצחון? (3).

אביגאיל ינאי

פתרון תשבצופן 2497

סרוג זה יפה

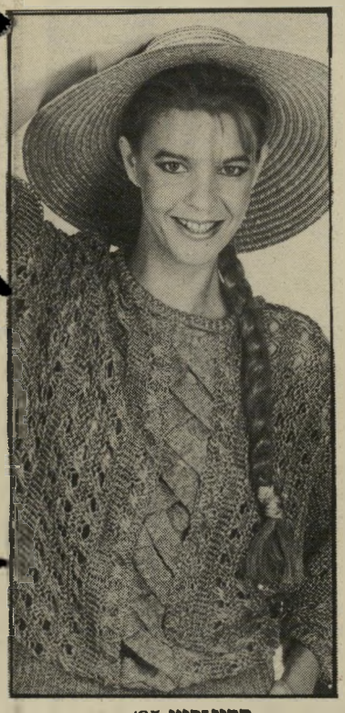
(המשך מעמוד 25)

שכל אחת הלובשת אותם נראית כמו כלה. צריך רק להוסיף הינומה וסנדלי־עקב לבנים, והרי כלה כהלכה.

ניקי פשוט וקל. מעצב־ה־אופנה רפי יעקבזון לא ניחן בכישרון־סריגה, אבל בקולקציה שלו נמצאים סריגים יפהפיים ואופנתיים. לשם כך הוא קונה כמה גלילים של בד־סריג בצבעים ובמירקמים שונים, שוטח אותם על הגיזרה הרצויה, והתוצאה אינה מאחרת לבוא.

בקיץ זה עיצב שימלת־סטרפלס מסריג באורך הקרסול ומעליו, ולימים קרירים יותר — מעיל־סריג, ששרוולו קצר וכתפיו מודגשות. את המעיל אפשר לנצל, כמובן, בנפרד וללבוש אותו על כל פריט אחר.

גם איציק וטינסקי מפיצי הוא מאמין ותיק ונלהב של סריגים מרכנים, שאותם הוא משלב בבדי־

סריג־קיץ 85'
ליודעות לסרוג, אין בעיה

כותנה. התוצאה היא אופנתית, קיצית וצעירה. חולצה רחבה, ששרוליה עטלפיים וכתפיה חשופות והניקוי פשוט וקל — משרים במים פושרים ומכבסים ביד.

מירשם הסבתי וקל. לחברת ליז מכונות־חכמות, הסורגות במראה סריג כחולצת־סריג עשויה מחוטי כותנה ומשי. בחזית החולצה מושחלים סירטי־עור בגוון טיבעי, עם קישוטי־עלים כתוספת. הגיזרה עטלפית ובכתפיים מצויים פתחים.

בגבי מודל עיצבו סוודרים קיציים ומחוררים, עשויים מחוטי כותנה, משי בוהק או בשילובים שונים. הלהיט הקיצי התורן היא חולצה ששרווליה באורך שלושת־רבעי ובצדדים פתחים לאיוורור וגם סתם כך, כשביל היופי.

בדורינא, לעומת זאת, שילבו חוררים נוספים בסריג־מכונה שציבעו לבן, ופסי־סאטן בצהוב ושחור, שנתפרו על הסוודר בצורה בלתי־סימטרית.

ולבסוף: ליודעות לסרוג אין בעיה. בשוק־ההדרכה קיימות חוברות עם הסברים מדוייקים כיצד לסרוג, מאיזה חומר ואיזו גזרה. אשר לחסרות־הכישרון — להלן מירשם חסכוני וקל לחולצונת סרוגה, מעשה־ידייך להתפאר:

קחו שתי מסרגות, סירגו בחוט כותנה או משי, שורה ימין, שורה שמאל, עד שתיווצר פיסה באורך 70 סנטימטר וברוחב 35 סנטימטר, קישרו מסביב לחזה, כווצו מלפנים, במרכז, בעזרת סיכה תואמת, או קישרו בחוט־הסריגה עצמו — והרי לכן חולצת־חזיה אופנתית וקיצית.

זיוה תלם ZIVA TELEM
זיוה תלם מזמינה אותך
לחדר התצוגה בביתה בהרצליה פיתוח
חדש בארץ:
תצוגת דגמי עור נפלאים תוצרת „אופנת עור זיוה תלם"
★ צבעים מרהיבים גם לקיץ
★ דגמים מקוריים
★ ניתן להזמין בכל הגדלים ובכל הגוונים
השקיעי בבגדי־עור ולא תתחרטי!!
אביזרים: מחרוזות, תיקים, חגורות
תואם לבגדי־עור וכמו כן תואם לבגדי הקיץ של:
♦ תמרה יובל ♦ ציפי חן
♦ „ורוד" ♦ חוה לוי
♦ רפי יעקובזון ♦ „פיצי"
♦ M/N
אל תחמיצי את התצוגה!
המכירה תתקיים ביום שישי 26.7.85
וביום שבת 27.7.85
בין השעות 14–10 19–16
דוד המלך 10, הרצליה פיתוח
להתראות זיוה

מתיחת פנים ללא ניתוח
בעזרת תרגילי התעמלות – יוגה לשרירי הפנים
טלפון בבית – 03-479777

ארבעה לילות... ולילה חינם
מבצע הקיץ 4+1
מלון דיפלומט ירושלים ***** טל. (02) 777777
מלון אריאל ירושלים **** טל. (02) 719222
מלון דיפלומט תל־אביב ***** טל. (03) 294422
מלון מרינה תל־אביב **** טל. (03) 282244
מלון מרינה בת־ים **** טל. (03) 596111
רשת מלונות שיף
רשת המלונות המובילה בישראל

מוחמד בסיוני, מיופה־הכוח המצרי בישראל, מספר על מישפחתו בקאהיר, על אשתו שנולדה בסוריה, על חוויותיו במילחמת יום־הכיפורים, על נסיונו בישראל ועל הדרך לחמם את השלום הקר ולהחזיר את השגריר

„אני בא ממישפחה דתית. לא פנאטית, כמובן. אבי היה באשה, שהוא תואר של מעמד, והוא היה שופט"

„במילחמת ששת הימים ניספח צבאי בסוריה, והייתי בחזית רמת־הגולן. הייתי גם בטהראן, בזמן המהפכה"

„אני מקיים את כל מיצווח הדת, מתפלל חמש פעמים ביום במיסגד קטן שיש לנו בשגרירות"

„על נסיעתו של סאדאת לירושלים שמעתי בפעם הראשונה ברדיו כשבילתי חופשה"

ראיינה ענת סרגוסטי

„נגואה, אשתי, נולדה בחלב שבסוריה, והיא מכירה כמה מישפחות יהודיות שגרו בעיר הזאת"

„אני לא מדבר עברית. לצערי לא היה לי זמן ללמוד. אשתי, לעומת זאת, מדברת כמעט באופן חופשי"

„אני דתי אך – אינני קנאי!"

ראיון עם מוחמד בסיוני, שתוארו הרישמי הוא „מיופה־הכוח המצרי ב־ישראל", נערך בשני חלקים. החלק הראשון, הרישמי, נערך במישרדו שבשגרירות מצריים ברחוב בזל בתל־אביב. מיופה־הכוח, הממלא למעשה את כל תפקידיו של שגריר, היה לבוש בחליפה בצבע תכלת ובעניבה כהה. באחד השלבים של הראיון רצה להוריד מעליו את המיקטורן. הוא שלח יד זריזה לכפתור אדום שמאחורי שולחן הכתיבה שלו ולחץ עליו. מייד נפתחה הדלת ובחדר התייצב אחד מעובדי השגרירות, נטל את המיקטורן מידיו של מיופה־הכוח, ותלה אותו על קולב בחדר.

בסיוני ישב מאחורי שולחן מישרדי רחב. מאחוריו, על הקיר, תלויה תמונה של הנשיא מובארק, ולידו ניצב הדגל המצרי על כן מעץ, העומד על הריצפה. על הקיר שמולו, משני צידי הדלת, תלויות במיסגרת שתי מפות טופוגרפיות, האחת של ארץ־ישראל, כולל מידבר סיני, ללא סימון גבולות בינלאומיים, והשנייה מפה של צפון הארץ ודרם־לבנון, כולל איזור ביירות. אין בחדר מפה של מצריים. „המפה נמצאת אצלי בלב," הסביר בסיוני, על קיר אחר בחדר יש תבליט מבריק של מיבנה כיפת־הסלע.

בסיוני התכונן לראיון מראש. מייד בתחילה הוא הניח לפניו על השולחן צרור־ניירות, עליהם היו כתובות כל התשובות לשאלות האפשריות. כל התשובות נגעו לעניינים מדיניים, בנושאי הקשרים בין מצריים וישראל ובנושאים חמים, כמו טאבה והגל האיסלאמי הקנאי במצריים. הוא ביקש לשמוע את כל השאלות מראש, לפני שיתחיל לענות עליהן, ובכך כמעט הכתיב את השאלות עוד בתחילת הראיון.

גם בהמשך, אם ניסיתי לשאול שאלות שסטו מן החומר הכתוב, חזר בסיוני שוב על הניסוחים הרישמיים, בלא לזוז ימינה או שמאלה.

הראיון נערך באנגלית, ובמהלכו ישב בח־דר גם אחד מעוזריו, הדובר עברית רהוטה, שעזר לו לתרגם מונחים שונים מערבית לאנגלית או לעברית.

מיופה־הכוח הוא האישיות המצרית הבכירה ביותר בארץ, מאז החזירה קאהיר את סעד מורתדא, השגריר, למצריים. מור־תדא הרווק היה חביב־התיקשורת, ורכי־

(המשך מעמוד 29)

לויות רבות נקשרו בשמו. הוא היה פעיל מאוד בחברה הישראלית, והיה דמות מבוקשת בכל האירועים והמסיבות, לאו דווקא כאישיות רישמית. תמונותיו הירבו להופיע בעיתונות הישראלית, בעיקר בטורי־החברה. בסיוני זהיר ומאופק יותר. הוא מופיע לאירועים רישמיים, אך את חיי־החברה שלו אינו מרבה לחשוף לפני התיקשורת. במשך שנות שהותו בארץ הצליח לקבץ סביבו כמה חברים ישראליים, אך כשהוא נשאל לזהותם אינו שש למסור את שמותיהם, כמו אינו רוצה לפגוע באחרים. למרות זאת, מאז עזב את הארץ סמואל לואיס, לשעבר שגריר ארצות־הברית בישראל, הופך בסיוני לאט־אט לאישיות הדיפלומטית החשובה ביותר.

השבוע הוא עורך את החגיגה השנתית לציון 33 שנים למהפכה המצרית. גם השנה, כמו בכל שנה, זה אחד האירועים החשובים, בעיקר מבחינת הרכב האורחים. יום המהפכה חל ב־23 ביולי. בשנה שעברה התבקש, ונעתר, להקדים את המסיבה ביום אחד, משום שב־23 ביולי נערכו בארץ הבחירות לכנסת ה־11. בשנה שעברה נכחו במסיבה 2,300 אורחים, מחוגים שונים בארץ, ומן הקהילה הדיפלומטית. גם השנה, כמו בשנים קודמות, הכין בסיוני את רשימת האורחים בעצמו. אל האירוע הוזמנו פוליטיקאים מכל המיפלגות. הוא לא יכול, כמובן, להזמין את כל 120 חברי־הכנסת, אך הקפיד להזמין נציגים מכל סיעה. חוץ מכהנא, כמובן.

בסיוני נזהר מאוד בהתבטאויות שלו כלפי פוליטיקאים ישראליים ואינו מביע את דעתו עליהם.

הוא הצטרף לשירות הדיפלומטי המצרי לפני חמש שנים, כשפרש משירותו הצבאי בדרגת תת־אלוף, ואת תפקידו הדיפלומטי הראשון הוא עושה בישראל. הוא בא לארץ לבדו. אשתו, נגואה, הצטרפה אליו רק אחרי שנה. הוא אב לשני ילדים: בן, חאתם, המסיים בקרוב את לימודי הרפואה שלו, ובת, חנן, הלומדת גם היא רפואה באוניברסיטה בקאהיר.

בסיוני בילה 28 שנים בצבא המצרי, שבמהלכן שירת תקופה ארוכה בסיני. „אני מכיר את נואיבה לפני הכיבוש הישראלי, כששירתי בסיני, בזמן הכיבוש הישראלי, כשהיה שם מושב ישראלי ואחרי הכיבוש, כשהוחזרה למצריים," הוא מכריז. במילחמת יום־הכיפורים שימש כנספח צבאי מצרי בסוריה, והיה האיש שתיאם את פתיחת המיתקפה על ישראל בין מצריים וסוריה.

אחר־כך שירת תקופה מסויימת כנספח בשגרירות מצריים בטהראן, עד שזו נסגרה כשאיראן ניתקה את יחסיה עם מצריים, בעיקבות חתימת חוזה־השלום עם ישראל. בסיוני חזה מקרוב במהפכה האיסלאמית־החומייניסטית באיראן.

בשגרירות המצרית בתל־אביב יש רק עובדים זרים, חלקם בוגרי החוג לעברית באוניברסיטת קאהיר. כאן הם מתרגלים את מה שלמדו שם ומשפרים את שליטתם בשפה. בסיוני טוען שהעבודה קשה מדי לנשים.

לפי סיגנונו של הנשיא חוסני מובארק, עובד גם בסיוני שעות רבות ביממה. הוא מתחיל את יום־העבודה שלו בשעות הבוקר המוקדמות מאוד (קם בחמש בבוקר, לדבריו) ועובד עד שעות־הלילה המאוחרות. הוא עובר בכל יום על כל העיתונים בערבית ובאנגלית, ומקבל תירגום של קטעים ומאמרים רלוונטיים מן העיתונות העברית.

מוחמד ונגואה בסיוני מתגוררים בשתי דירות. האחת בכיכר המדינה בתל־אביב והשניה, הרישמית יותר, בהרצליה־פיתוח.

החלק השני של הראיון נערך בבית שבהרצליה־פיתוח, בחברת נגואה, אשתו היפה. הוא היה לבוש אז בחליפה לבנה והיה קצת יותר נינוח. בראיון הרישמי לא הירבה לחייך, בכל אופן לא כאשר דיבר על העניינים המדיניים. הוא התייחס לכל ברצינות מדהימה ולא התלוצץ על הנושאים החשובים. בבית היה יותר נינוח, וכשחייך צחקו גם עיניו. אז גם נעתר והסכים לחשוף טפח מחייו הפרטיים, אך בזהירות ובאיפוק.

נגואה בסיוני מעורה קצת יותר ממנו בחברה הישראלית. היא אף טרחה ללמוד עברית. הגברת בסיוני התחברה מאוד עם רותי שיטרית, אשתו של חבר־הכנסת מאיר שיטרית מחרות. נגואה אינה עובדת, היא מרבה לנסוע לקאהיר, לבקר את ילדיה ואת מישפחתה. את הבגדים שהיא לובשת לאירועים חגיגיים ורישמיים היא קונה לדבריה, בכל מקום, גם בקאהיר וגם בתל־אביב. היא אומרת בצחוק, שהיא קונה כל בגד שמוצא חן בעיניה. „ולא חשוב מה מקורו".

גם השנה, כמו בשנה שעברה, היא הזמינה את השימלה לאירוע השנתי של יום־המהפכה אצל אחת החברות הטובות שלה בארץ, שושנה בן־צור, שהיא מתכננת־אופנה. נגואה מקפידה תמיד בלבושה, מופיעה בכל מקום כשהיא מאופרת ומסורקת בקפידה ונראית זוהרת וחייכנית.

חברים קרובים יודעים לספר שנגואה בשלנית מצויינת, אך היא ממעיטה בערכה וטוענת שאינה מרבה לבשל. היא משאירה את המלאכה הזו לטבח הרישמי של בית־השגריר.

הזוג אוכל בעיקר אוכל מצרי מסורתי, אבל גם כך הם אומרים שהאוכל הישראלי המיזרחי דומה מאוד למצרי, מכיוון שה־מיטבח הישראלי מורכב ממקורות שונים, גם ממצריים. נגואה עורכת בעצמה את הקניות לבית. הבעל אינו עוזר לה ואינו מבקר בסופרמרקט השכונתי.

בסיוני הצהיר לא פעם שהזמרות הישראליות האהובות עליו הן עופרה חזה ואילנית. אך על הדברים האלה הוא אינו שש לספר, הוא מעדיף להתרכז בדברים הרישמיים, שהם יותר חשובים, לדעתו.

בשגרירות המצרית הוא האיש הבכיר, וכך גם מתייחסים אליו. שם מכנים אותו לפעמים „בסיוני־ביי". ביי היה בעבר תואר־

בסיוני במסיבה דיפלומטית עם עזר וייצמן*
„הוא היה הישראלי הראשון שפגשתי שלא במילחמה!"

* משמאל: האלוף אהוד ברק, ראש אמ"ן

אצולה, שהעיד על בעליו כי הוא בן מעמד גבוה. כל התארים בוטלו באופן רישמי במהפכת 1952.

סמוך לחדרו יושב יוסף, מזכירו האישי,

„נניח שספינה זרה באה למים הטריטוריאליים שלכם בלי רשיון. מה תהיה התגובה של חיל־הים שלכם, של המישטרה? אני חושב שאחם הייתם עושים אותו הדבר"

שהגיע לארץ רק לפני חודש והעברית עדיין אינה שגורה בפיו. כמו אחרים בשגרירות, גם הוא בוגר החוג לעברית. הוא טוען שביכולתו להבין את הנאמר ברדיו ובטל־וויזיה בעברית, אך שפת הדיבור של יום־יום עדיין קשה עליו. הוא שמח מאוד לתרגל שיחה, כדי לשפר את אוצר־המילים שלו.

רק מיופה־הכוח, מוחמד בסיוני, עדיין אינו מדבר עברית. מפעם לפעם, במהלך הראיון, שילב כמה מילים בודדות בעברית. אשתו טוענת שהוא מבין מעט, אך אינו יכול לדבר.

■ ■ ■

● אחרי חמש שנים באריץ, אתה זוכר את היום הראשון שלך שם?

אני זוכר אותו מצויין. באתי עם כמאל חסן עלי, שהיה אז שר־הביטחון המצרי, בטיסה מיוחדת לישראל. אני הייתי כבר עם כל המיזוודות, כבר מוניתי לתפקיד הרישמי והתכוונתי להשאר פה.

הישראלי הראשון שהכרתי בחיי היה עזר וייצמן, שהיה גם הוא שר־הביטחון, ובא לפגוש אותנו בנמל־התעופה. אני זוכר שעלי הציג אותי לפני וייצמן, וזו היתה הפעם הראשונה שפגשתי ג'נטלמן ישראלי.

● ומה עשית באותו יום?

זה היה יום עמוס מאוד. באנו עם מישלחת רישמית מקאהיר ולא היה לי זמן לחשוב על הדברים האישיים. כל הצוות המצרי התגורר אז במלון הילטון בתל־אביב, שם גם פתחנו את השגרירות בהתחלה.

היינו מאוד עסוקים. אני מאוד התרגשתי מכל התהליך הדיפלומטי של יחסים עם מדינה שאיתה נלחמנו במשך 34 שנים. בימים ההם היתה התרגשות כללית. כל אחד רצה לבוא ולראות את המצרים ואת הדגל המצרי, שהתנופף בקומה ה־12 של המלון. היינו שם שנה עד שהכנו בניין חדש.

● אתה זוכר איפה שמעת בפעם הראשונה על בוונתו של הנשיא אל־סאדאת לבוא לירושלים?

כן. היינו או, אשתי ואני, בחופשה באסוואן שבדרום. אני חושב שבפעם הראשונה שמענו על כך בטלוויזיה או ברדיו. אני הייתי או קצין בצבא.

● אתה בעצם די־חדש בשרות הדיפלומטי המצרי.

אחרי שסיימתי את בית־הספר התיכון, הלכתי ללמוד באקדמיה הצבאית. ב־1956 הייתי קצין בצבא המצרי, והשתתפתי במילחמה. גם ב־1967 הייתי קצין בכיר, והשתתפתי בקרבות באיזור אבו־עגילה.

אחר־כך נשלחתי לסוריה, כנספח צבאי, ושם הייתי כשפרצה מילחמת 1973. הייתי בחזית ברמת־הגולן. משם הועברתי לטהראן, גם כן כנספח צבאי, והייתי שם כשהתחוללה המהפכה האיסלאמית.

אז עזבתי את השירות הצבאי בדרגת תת־אלוף והצטרפתי לשירות הדיפלומטי.

● אתה נמצא בישראל כל־כך הרבה שנים, איך זה שעדיין לא למדת עברית?

אין לי זמן. אני עובד המון שעות ביום ולא התפניתי ללמוד. אין לי אפילו זמן לצאת לחופש, ולא עשיתי זאת כבר שלוש וחצי שנים. אבל נגואה, אשתי, למדה עברית, ביחד עם חברה ישראלית, והיא מדברת טוב מאוד.

● איפה הכרת את אשתך?

בקאהיר, במצריים. היא בעצם נולדה בעיר חלב שבסוריה, ואפילו הכירה שם כמה מישפחות יהודיות, כמו המישפחה של אברהם גינדי. כשהיתה בת 15, חזרה מישפחתה למצריים.

● אתה מבלה הרבה במסיבות דיפלומטיות ובקוקטיילים רישמיים. יש לך זמן גם לבילויים פרטיים?

האמת היא, שאין לי זמן. אני לא מספיק ללכת לראות סרטים, אבל לפעמים אני צופה בסרטים בווידיאו בבית. נגואה הולכת לעיתים לבית־קולנוע. אני הולך רק במיקרים שמזמינים אותנו להצגות־בכורה, וגם אז זה חלק מן התפקיד הרישמי.

● וחוץ מבילויים, היה לך אי־פעם זמן לטייל בארץ, לראות מקומות?

בוודאי. ביקרתי בכל המקומות המעניינים בישראל, ויש לי חברים מן הצפון ועד אילת שבדרום — יהודים, נוצרים, מוסלמים, דרוזים ובדווים. גם חברים מן הגדה המערבית ומרצועת־עזה.

● שמתי לב שבמסיבות דיפלומטיות אינך שותה אלכוהול. אתה דתי?

אני בא ממישפחה דתית. לא פנאטית, כמובן. אבא שלי היה שופט ונקרא באשה, שהיה אז תואר־אצולה.

אני הבן הצעיר במישפחה. יש לי אח אחד, ד"ר פואד בסיוני, שהוא דיקן הפטרול קולג' במצ'ריים, אח אחד שהוא מורה בתיכון בקאהיר, ו־אחות. אח אחר, המבוגר ביותר, נפטר כבר.

עוד בבית היינו דתיים. ב־1975 נסעתי למכה ומאז אני חאג'. אני מתפלל חמש פעמים ביום בבית, או במיסגד קטן שיש לנו בשגרירות, אני גם צם ברמאדן ומקיים את כל המיצוות, אבל אני לא דתי קנאי.

אני לא שותה אלכוהול משתי סיבות: קודם כל, משום שאני חאג', וזה אסור לפי מיצווה האיסלאם. חוץ מזה, אני מאוד לא אוהב את הטעם ואת הריח של המשקאות האלכוהוליים.

● בימים האחרונים יש במצריים גל־מעצרים של אנשי־דת, מי הם?

האנשים האלה ניסו לנצל את אווירת הדמוקרטיה ולעבור על החוק. אני רוצה להבהיר שיש הבדל בין שימוש בכוח, בנשק, לבין הדרך החוקית. הדרך הראשונה אינה חוקית, והיא אסורה. אפשר להעביר רעיונות בדרך דמוקרטית. בחוקה המצרית, בפרק השני, נאמר שדת

„אחרי החלטה ישראלית להעביר את סאבה לבורות בין־לאומית, תהיה פגישה בין הנשיא מובארק לראש־הממשלה פרס, ובפגישה זו אנחנו נכריז על החזרת השגריר לישראל"

האיסלאם היא דת המדינה. החברה המצרית היא אחת מהחברות האיסלאמיות המכבדות את החוק האיסלאמי. לא יכול להיות שאיש אחד או קבוצה קטנה של אנשים יכפו את עצמם על הרוב, ויכריחו את הרוב לקבל את הרעיונות שלהם. אפשר להעביר רעיונות בדרכים חוקיות.

● האם זו אותה קבוצת אנשים שרצחה את הנשיא סאדאת?

את שואלת אם הקבוצה הזאת מסוכנת למישטר? הקבוצה הזאת לא יכולה לגרום נזק רציני למישטר. אנחנו לא צריכים לתת לה מישקל־יתר, ומצד שני אסור לנו להתעלם מהם. זה מיעוט מאוד קטן, שהרוב מתנגד לרעיונות שלהם.

● האם הם קשורים לגל החומיינימי?

לא, זה דבר אחר. החומיינימטים הם שיעים. במצריים אין שיעים.

■ ■ ■

● מצריים החזירה בזמנו את שגרירה מישראל וטענה שהוא ישוב למקומו מייד כשישראל תיסוג מלבנון. הנסיגה בוצעה כבר לפני כמה שבועות, והשגריר טרם חזר. מדוע?

מצריים רואה את הנסיגה הישראלית מלבנון כצעד חשוב לשיפור־היחסים, וגם את החלטת ממשלת־ישראל לשפר את היחיים בגדה המערבית וברצועת־עזה. אבל דרושים עוד צעדים.

אני רוצה להבהיר, שישראל שלחה למצריים מישלחת בראשות הגנרל מנחם עינן, כדי לדבר על היחסים עם מצריים. הוסכם לשים את כל הבעיות בסל אחד, כמו עיסקת חבילה: בעיית טאבה,

מוחמד רנגראה בסיורי בחגיגה מישפחתית
„כל זמן שארגיש שאני משרת את מדינתי, אעשה זאת בכל מקום בעולם!"

השגריר המצרי, המיסחר, התיירות, הכנסיה הקופטית בירושלים המיזרחית.

המישלחת חזרה לישראל ודיווחה לממשלה. קראתי בעיתון שהם מרוצים מן המשא־ומתן עם מצריים, והם בטוחים שמצריים רוצה מאוד לשפר את היחסים.

עכשיו הכדור הוא במיגרש של ממשלת־ישראל. הבעיה היא להעביר את טאבה לבוררות בין־לאומית.

● יש סיכוי שאתה תהיה השגריר המצרי הבא בישראל?

כל השמות שהופיעו בעיתונים ביחס לזהותו של השגריר הן בגדר שמועות. קודם כל צריך לשפר את היחסים. השם אינו חשוב, חשוב עקרון שיפור־היחסים, כי כל שגריר משרת את מדינתו. אני רואה את עצמי כחייל בצבא. אני נכון

„אני זוכר היטב את היום הראשון שלי בארץ. הישראל הראשון שהכרתי בחיי, חוץ מאשר במילחמות, היה עזר וייצמן, שחיכה לנו בנמל־התעופה"

לעשות כל דבר שהמדינה תבקש ממני. כל מה שמנהיגיי ירצו, וכל זמן שארגיש שאני משרת את מדינתי, אעשה זאת בכל מקום בעולם.

● מדוע נושא טאבה הוא בל־יכך מכריע?

אנחנו חושבים שטאבה היא מפתח לשיפור־היחסים עם מצריים ומפתח־לשלום.

אני זוכר את טאבה. אני שירתי כקצין בסיני, אני מכיר את המידבר בעל־פה. אני זוכר גם את טאבה, ומכיר אנשים ששירתו באיזור. לכן אני יודע שטאבה היא מצרית.

אני רוצה לומר, שמאז כינון ממשלת האחדות הלאומית חלה התחממות במה שקוראים „השלום הקר". ראש־הממשלה פרס עושה כמיטב יכולתו כדי לקדם את השלום. וכשמצריים מצאה שיש רצון כן ואמיתי מצד ממשלת־ישראל, היא התחילה בדיאלוג מחודש.

אחרי שישראל תסכים להעביר את עניין טאבה לבוררות, תהיה פגישה בין הנשיא מובארכ לבין ראש־הממשלה פרס. בפגישה זו אנחנו נכריז על החזרת השגריר, וישראל תכריז על העברת טאבה לבוררות. אני מוכן לפתור את כל הבעיות בסל אחד.

אלה לא תנאים חדשים. המישלחת הישראלית, שהיתה בקאהיר, יכולה לומר שאנחנו כנים ורוצים באמת לפתור את הבעיות.

● בזמן האחרון יש הרבה מאוד פיר־סומים בארץ על מיקרים של יאבטות ישראליות שהמצרים מתנכלים להן ליד אילת. מה קורה שם?

אני תוהה מדוע אתם עושים מכמה מיקרים קטנים משהו גדול. אתם יודעים שבכל יום עוברים הרבה אנשים את הגבול, כשהם נוסעים למצריים, והרבה ספינות מפליגות לאיזור בלי שום תקלות.

אם יש תקלה אחת או שתיים, ואלפים עוברים בלי תקריות, פירוש הדבר שיש משהו לא בסדר עם אותן ספינות, מפני שאין בעיה עם האחרות.

אני רוצה להבהיר, שהמישטרה שלנו באיזור עושה רק את תפקידה, ומנסה לשמור על החוק והסדר. מהצד שלנו אנחנו עושים כמיטב יכולתנו למען בעלי־הספינות, שייהנו מהשלום באיזור. אבל הם חייבים לכבד את הריבונות המצרית על הטריטוריה שלנו.

אני רוצה לשאול שאלה — יש בה גם התשובה שלך: נניח שספינה זרה באה למים הטריטוריאליים שלכם, למשל באיזור שבין אשדוד ותל־אביב, בלי רשיון. מה תהיה התגובה של

„המנהיגות של אש"ף עכשיו, ואני מחכות למנהיגות הרשמית, מאוד מחונה והגיונית ומאוד רוצה לפתור את הבעיה הפלסטינית"

חיל־הים שלכם, של המישטרה? אני חושב שאתם תעשו אותו הדבר.

שאלה אחרת: אם בדווי עובר את הגבול בין מצריים וישראל בדרך לא־חוקית, מה תעשה המישטרה?

אנחנו רוצים שהכל יהיה שקט באיזור, כדי ליהנות מהשלום בלי פרובוקציות, כמו שקרה בשבוע שעבר בפסטיבל־הבירה. אין מקום בישראל לעשות פסטיבל־בירה, רק במקום שהוא שנוי־במחלוקת בין מצריים וישראל? וכל זה בזמן שמצריים עושה כמיטב יכולתה כדי לשפר את היחסים?

אני חושב שזה היה צעד פרובוקטיבי, ושני הצדדים צריכים לעשות כמיטב יכולתם כדי לשפר את המצב.

■ ■ ■

● השבוע התפרסמו שמותיהם של הפלסטינים שישתתפו במישלחת הירדנית־פלסטינית לשיחות עם אר־צות־הברית. לא שמענו את דעתה של מצריים בנושא, מדוע?

אנחנו לא אומרים דבר, כי אש"ף הוא הנציג היחידי של העם הפלסטיני, ושום פלסטיני אינו יכול להצטרף לשיחות ולפתור את בעיית־הפלסטינים בלי אישור של אש"ף.

אני רוצה להבטיח שהמנהיגות של אש"ף עכשיו — ואני מתכוון למנהיגות הרישמית — מאוד מתונה והגיונית, ומאוד רוצה לפתור את הבעיה הפלסטינית.

● חלק מן המנהיגים הישראליים פסלו את הרכב המישלחת.

אני רוצה להבהיר כמה עובדות. קודם כל, שולחן המשא־ומתן הוא המקום היחידי שאליו באים כל הצדדים הלוחמים כדי לנסות להגיע לפיתרון, וזה לא יכול להיעשות בלי אש"ף, כנציג הפלסטינים.

בלי ישראל, כצד עיקרי וכמשתתף חשוב, אנחנו לא יכולים למצוא פיתרון, ובלי ארצות־הברית, כידידה של כל הצדדים באיזור, יהיה קשה להגיע להסכם. אלה העובדות, ואנחנו חייבים לקחת את כל זה בחשבון.

● מצריים מתכוונת לקחת חלק במגעים?

בוודאי. מצריים וירדן. אם הם יזדקקו לנו, אנחנו נשמח לעזור. אבל ירדן היא צד עיקרי.

● ומה עם סוריה?

זה יהיה לנו ענג אם סוריה תרצה להצטרף, כי היא מדינה ערבית ונמצאת במילחמה עם ישראל. רמת־הגולן עדיין כבושה, ואנחנו נשמח אם סוריה תצטרף, ונעשה כמיטב יכולתנו לעודד אותם.

● מה מצב היחסים בין מצריים ומדינות־ערב?

אם נסתכל על היחסים בזמן האחרון, נמצא התקדמות ושיפור לעומת מה שהיה קודם. כמובן שזה לא הגיע למה שאנחנו מקווים, אבל זה מתקדם כל הזמן. אנחו רואים שירדן חידשה את הקשרים הדיפלומטיים, ויש התקדמות ביחסים עם עיראק ועם אלג'יריה.

כעיקרון, חזרת מצריים לליגה הערבית אינה רק בעיה מצרית, אלא בעיה כלל־ערבית.

● אתה חושב שפגישת הנשיא מובארכ עם יאסר ערפאת הזועילה לעניין?

הדיאלוג בין מצריים לאש"ף נמשך, הוא לא נפסק מעולם. הוא לא התחיל בפגישה בין ערפאת למובארכ. השיחות והמגעים נמשכים. אנחנו מכוח העזור לעניין הפלסטיני, וידוע בהיסטוריה שאנחנו כנים בנסיון למצוא פיתרון לבעיה.

■ ■ ■

● עברת גם עם הנשיא סאדאת וגם עם הנשיא מובארכ. מה ההבדל ביניהם?

האסטרטגיה נשארה כפי שהיתה. כששואלים את מובארכ: „אתה נאצר או סאדאת?" הוא אומר: „אני מובארכ, ואני רוצה להבטיח שהמדיניות של מצריים עכשיו ובעתיד היא אותה המדיניות." אולי הטקטיקה והדרכים לפיתרון הבעיות השתנו, והוא דן בבעיות בדרכו שלו — אבל באותה הפוליטיקה ובאותה המדיניות.

● גם מצריים, כמו ישראל, נאבקת בבעיות כלכליות. אתה חושב שהיא יכולה לפתור את בעיותיה בעצמה?

הבעיה הכלכלית במצריים לא התחילה עכשיו. אחת הסיבות שגרמו למהפכה ב־1952 היתה הבעיה הכלכלית. גורם מכריע הוא העובדה שבמצריים יש אוכלוסיה גדולה — 48 מיליון איש. כל 23 שניות נולד תינוק. המחסור פוגע במגורים, במזון, בחינוך, בכל דבר. לכן הבעיה הכלכלית היתה המטרה העיקרית של הנשיא מובארכ. הוא הכין תוכנית לחמש שנים, עד 1986, ואני חושב שהתוכנית תעזור לכלכלה המצרית.

יש דברים חשובים — כסף ופיתוח. את הכסף אנחנו מנסים למצוא במקורות עצמיים — ההכנסות מתעלת־סואץ, מן הנפט, מתיירות ומכספי־אזרחים העובדים בחו"ל.

אנחנו משתמשים גם בעזרה מבחוץ, בתנאי שזה לא יפגע בריבונות שלנו ובעצמאות שלנו.

„בעניין התקלות עם היאבטות באילת, אני תוהה מדוע אתם עושים מכמה מיקרים קטנים משהו גדול. בכל יום מפליגות באיזור הרבה ספינות ואין תקלות, ואם יש תקלה עם אחת או שתיים, ועם אלפים אין, סימן שמשהו לא בסדר עם אותן ספינות"

בעניין הפיתות, אנחנו מקווים להקטין את היבוא ולהגדיל את היצוא.

● מצריים אינה מרוצה מהחלטת ממשלת־ישראל על בינוי איזור־סחר־חופשי באילת. מדוע?

ממשלת־ישראל החליטה לחוקק חוק, שלפיו יהיה סחר חופשי באילת, ושהחוק לא יחול על טאבה.

למחרת היום נדהמנו לשמוע שהוחלט לתת לכל האנשים בטאבה אותם התנאים כמו באילת. זה כמו לתת משהו ביד אחת ולקחת אותו בשניה. זה מאוד לא מצא חן בעיני מצריים.

הבמיונים בחדר־העבודה בבית
„ישראל היא עולם קטן. ביקרתי בכל המקומות"

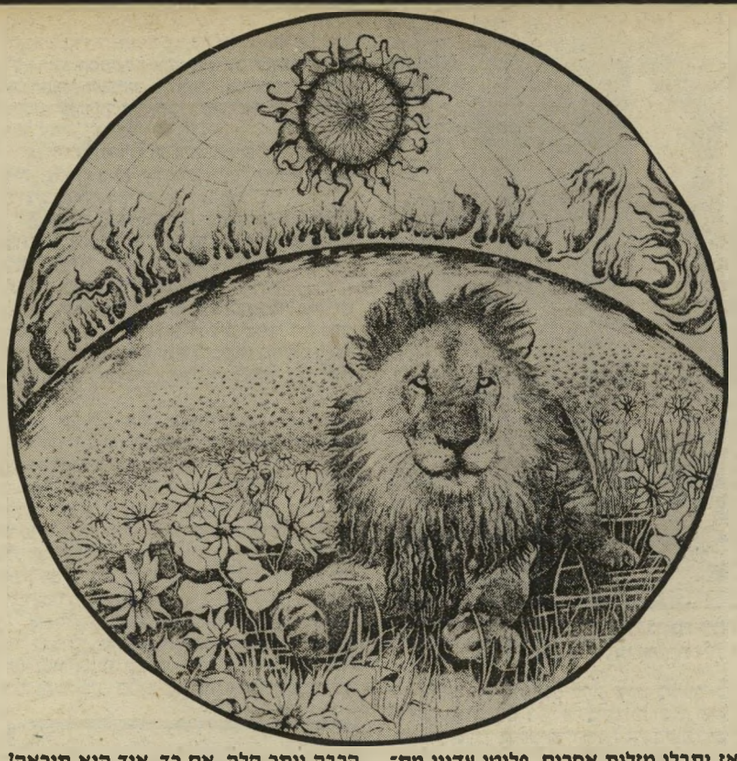

מרים בנימיני

מזל החודש:

אריה

הצרות יחלפו בנובמבר

אם תיפגש בימים אלה במיקרה עם בן מזל אריה, תצטרך לחזור להביט בו כדי להיות בטוח שזהו אכן אותו האריה מפעם. השנתיים שעברו על האריות השפיעו עליהם בצורה כל־כך חריפה, עד כי נדמה שכל שימחת־החיים, האופטימיות והמרץ, ה־מאפיינים אותם מתמיד, כאילו עזבו אותם.

השינויים שעברו האריות היו כמעט בכל התחומים. קריירה, חברה, מישפחה, כספים, בריאות ורומנטיקה. שום דבר לא נשאר כפי שהיה קודם. עכשיו, כשיום־ההולדת שלהם קרב, מתעוררת התיקווה שהשנה הבאה תהיה קלה יותר. שני הכוכבים שבתאי ופלוטו, שהם מקור כל הצרות, עדיין לא שינו מקום, ולכן אי־אפשר להבטיח שהחודשים הקרובים יהיו יותר קלים.

כוכב שבתאי – הוא מומחה ליצירת בעיות, הגבלות, תנאים קשים ודיכאונות – משנה בקרוב את מיקומו, ואז יוכלו האריות סוף־סוף לנשום לרווחה וליהנות מתקופה קלה וטובה יותר. אנחנו נוכל שוב ליהנות משימחת־החיים, ההתלהבות, ההופעה ה־מרשימה וההסברים הארוכים והמפורטים, שהם חלק בלתי־נפרד מאישיותם של בני מזל אריה.

מתי הכל יקרה? לא לפני מחצית נובמבר. בתאריך זה יעבור כוכב שבתאי למזל קשת, אז יסבלו מזלות אחרים. פלוטו עדיין מס־תובב בשטח ויוצר זווית של 90 מעלות, שהיא זווית דיסהרמונית. זה לא גורם דווקא לדיכאון, אך כי בהשפעתו מתנתקים מאנ־שים אהובים או מבצעים שינויים הרי־גורל. מאוחר יותר יתברר שכל זה נעשה כדי לבנות חדש תחת הישן. מה שהתבשל מתחת לפני השטח תקופה ארוכה, צף ועלה – וטוב שזה קרה, שכן זו האפשרות הטובה ביותר לשכוח את העבר ולהקדיש את הזמן לבניית עתיד טוב יותר.

כפי שאמרנו, עד נובמבר 1985 יסבלו בעיקר האריות, שנולדו בעשרת הימים ה־אחרונות של מזל אריה. אבל גם האחרים יחושו את האווירה המיוחדת הנוצרת בעת שסטורן שולח קרינה קשה למזל. 1986 תהיה הרבה יותר קלה. אם כך, איך היא תיראה?

קאריירה

לחצים, עיכובים, מיכשולים ואבני־נגף, שהושמו בכוונה או בשוגג – כל אלה עצרו ולא אפשרו לאריות להתקדם ולעלות בקצב הרצוי להם. בגמר התקופה, במחצית נובמ־בר, שוב יחושו שהעניינים זזים בכיוון חיובי. ההפרעות והעיכובים כבר לא יהוו חלק בלתי־נפרד מהקריירה. ומה שחשוב יותר: האריות ירגישו שהם שולטים במצב. עכשיו הכל יתנהל לרצונם, כשהם משליטים את רצונם בהחלטיות ובנחישות, נמצאים בעמ־דה סמכותית ועולים על הדרך המובילה אותם להגשים את שאיפותיהם בתחום ה־מיקצועי.

אנשי־עסקים ואותם שעבודתם קשורה בכספים, יהנו מהכנסות יותר גדולות, מעיס־קות מכניסות, ויזכו באמונם של אנשים שהשפעתם, שמם וכספם יעזרו לפתוח דל־תות, היו סגורות עד עכשיו.

בספים

למרות ששנת 1986 עומדת להיות טובה יותר, בשטח הכספי נראה שלא יהיה קל. כל מה שיושג יהיה רק בעזרת עבודה קשה ומאמצים רבים. אם כי, כפי שהוזכר, דווקא אנשי־עסקים יעשו חיל, שאר האריות יצ־טרכו ללמוד להצטמצם, ולוותר על חלק מהמותרות שנדמה שבלעדיהם אי־אפשר. אם זה נשמע מפחיד ומדכא, אפשר להתנחם בכך שבסך־הכל לא היה רע, והמסקנה היא שאפשר יהיה להסתדר גם ברמת־החוצאות קצת יותר נמוכה.

מגורים

רבים מבני המזל ישנו את מקום־המגו־רים. אולי זו תהיה אחת הסיבות ללחץ הכלכלי שנראה במפה. עכשיו אפשר יהיה לעבור לסביבה שיש בה יותר פרטיות ול־מקום שיש בו יותר מרחב. בתחילה יהיה קשה להתרגל, מכיוון שהמעם השינוי נושא אופי בלתי־מוכר וזר, אולם עם הזמן זה יוכיח את עצמו ויהיה משביע־רצון.

ומה שבינו לבינה

אי־אפשר לומר ששנת 1985 היתה שוממה וחסרת־חיים מהבחינה הרומנטית. מינואר ועד עכשיו היו שפע של הזדמנויות להתחיל בקשרים חדשים. הבעיה היא, שרוב הקש־רים, שהתחילו בהתלהבות עצומה, נגמרו באכזבה ובפרידה. בולטת יותר מבחינה זו היתה התקופה שבין יוני למחצית אוקטובר – משהו לא הסתדר, ובוודאי לא ענה על הציפיה שהיתה קודם לכן.

בין אוקטובר 1985 לפברואר 1986 – זו ההזדמנות החשובה ביותר. תקופה זו תהיה מלאת־חיים, אריות שהיו בודדים ועצובים ימצאו את עצמם מחוזרים על־ידי בני המין השני. מבחינה חברתית יהיה יותר שמח ועליז. מה שחשוב, בין כל המיפגשים ה־חברתיים יימצא או תימצא בן או בת הזוג.

רווקים מושבעים יוכלו להינשא, וגם או־תם שהיססו זמן רב, יגיעו סוף־סוף להחלטה ויקלו בכך על עצמם ועל בני־זוגם.

נדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

בין אוקטובר 1985 לפברואר 1986 – זו ההזדמנות החשובה ביותר. תקופה זו תהיה מלאת־חיים, אריות שהיו בודדים ועצובים ימצאו את עצמם מחוזרים על־ידי בני המין השני. מבחינה חברתית יהיה יותר שמח ועליז. מה שחשוב, בין כל המיפגשים ה־חברתיים יימצא או תימצא בן או בת הזוג.

רווקים מושבעים יוכלו להינשא, וגם או־תם שהיססו זמן רב, יגיעו סוף־סוף להחלטה ויקלו בכך על עצמם ועל בני־זוגם.

מאזניים

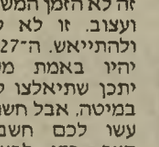
23 בספטמבר – 22 באוקטובר

הצד החברתי מודגש. זה לא הזמן להסתגר בבית. חייי־חברה יוסיפו מאוד מכל הבחי־נות. במסיבות ובילויים חברתיים תפגשו את האנשים היכולים לעזור להתקדמותכם בקריי־רה, ואין ספק שבני המין השני יהיו מאוד עירניים להופעתכם ה־משחק. אנשים שיגיעו מחו"ל, יגרמו לכם להפ־תעה משמחת. התנ־הגות זהירה שיש בה משהו דיפלומטי מתוחכם, יביאו לחידוש קשר שנפסק. ב־29 וב־30 שמרו על הבית.

* * *

משהו עומד להשתנות בחודש הקרוב. נכון שב־25 וב־26, שוב יעלו הבעיות והלחצים, שעצוב. זו לא סיבה להוריד את הראש ולהתייאש. ה־27 וה־28 יהיו באמת מעייפים, יתכן שתיאלצו להשאר במיטה, אבל חשוב שת־עשו לכם חשבון־נפש קצר, כדי לבצע את השינויים ההכרחיים. ה־מתבקשים בדרך־הת־יים שלכם. בשורות לא טובות יגיעו לאוזניכם בקשר לאנשים שאלי־הם אתם קשורים. הגיע הזמן לסלוח לא־נשים שעימם הסתכסכתם – לא תצטערו.

* * *

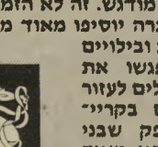

טלה

21 במרס – 20 באפריל

עיקר הריכוז מופנה בימים אלה לעניינים מיקצועיים ומעשיים. כעת תוכלו לקדם שאיפות ישנות ולהשיג מטרה שנראתה רחוקה ובלתי־מושגת. יש לדבר עם הממונים. או עם כל מי שיש לו השפעה על גורלכם. בזהירות ובע־דינות. הפעם טוב לוותר קצת על העקרונות ה־נוקשים, ולהיות יותר גמישים. נסיעה ב־29 וב־30 תביא לתוצאות טובות יותר מכפי שציפיתם. ה־25 וה־26 אינם נוחים. וצפוי עימות עם אדם קרוב.

* * *

שור

21 באפריל – 20 במאי

עניינים כספיים עומדים בראש דאגותיכם ברגע זה. האמת היא, שתקופה זו אסור להחמיץ. מבלי לנצלה כראוי. כל אפשרות שתוצע לכם או כל רעיון שיעלה בראשכם. עשו־יים להביא לשיפור עצום במצבכם הכלכלי. זה הזמן לפעול. לקחת יוזמה. להעז לעשות את הבלתי־מקובל. ובעיקר לפעול במהירות. בת־חום הרומנטי צריך לש־מור על טונים נמוכים. רצוי לא לעשות שום דבר – ולתת לעניינים להתפתח מעצמם.

* * *

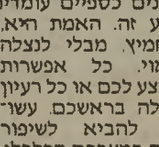

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

מצב־הרוח עדיין כבד, אם כי פה ושם כבר אפשר לראות ניצנים של שינוי באווירה ובהרגשה הכללית. ה־25 וה־26 בחודש הם קשים ומדכאים. צפו־יות בעיות־בריאות לב־ני־משפחה קשישים, ו־גם אתם תצטרכו לש־מור על עצמכם ולא ל־בזבז כוחות. ה־28 וה־29 מבטיחים הנאה בת־חום הרומנטי. שימו לב לבני תאומים וקשת. ה־29 וה־30 יהיו ימים רגישים בתחום העבודה. השתדלו לבצע המוטל עליכם.

* * *

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

הזמן הכוחות ותשומת־הלב שהענקתם לא־חרים בתקופה האחרונה – החלישו והתישו אתכם. כרגע מתקבל הרושם שכל מה שאתם רוצים – זה רק להת־רחק מכולם ולהיות לבדם. מצב הכוכבים מראה על מצב גופני לא כל־כך טוב. חשוב שתק־פידו על שינה ומנוחה. ותיגשו לרופא בשעת ה־צורך. יתכן שהגיע הזמן לחשוב על תזונה נכונה. הצורה בה הזנחתם את עצמכם, עלולה להביא בעיות. בעבודה מעוניינים בטובתכם.

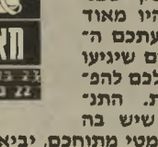

דלי

20 בינואר – 18 בפברואר

המאפיינים את החיים המשפחתיים בשנה ה־אחרונה. אבל, לאחר מכן תתחיל תקופה יו־תר נוחה. תצטרכו לש־תף פעולה עם בני־הזוג, ללכת לקראתם ולהת־חשב בהצעותיהם. בת־חום־העבודה לא יהיה קל ב־29 וב־30 בחודש, אבל על קושי מסוג זה אתם יכולים להתגבר בקלות. בתחום הרומנטי צפויה הצלחה – לא יסרבו לכם.

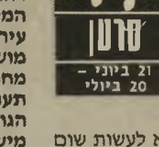
* * *

עקרב

22 באוקטובר – 22 בנובמבר

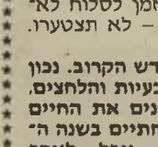
אין דבר שבו הייתם רוצים יותר. מאשר מנוחה. אתם מותשים מרוב עבודה והגיע הזמן לנוח. לא יהיה קל למצוא זמן למנוחה. העבודות חייבות להע־שות, ודווקא כעת מת־ברר, שהשאירו לכם למלא את מקומם של אחרים, שיצאו לחופשה. גם אחרי שעות־העבודה לא עוזבים אתכם. ע־ליכם לשרת אורחים שבאים במפתיע, ואינ־כם מתפנים לעצמכם. הבריאות אינה טובה, וכדאי לשים לב לכל מה שמפריע בתחום זה.

בתולה

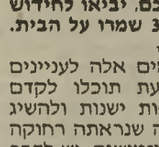
22 באוגוסט – 22 בספטמבר

המתח, הרגשת האכזבה ואי־השקט לא עוזבים אתכם, ואתם מתחילים לאבד את הסבלנות. חולמים על ארצות רחוקות, על נסיעות ועל תוכניות מרחיקות לכת לשינוי. מה־28 בחודש אפשר יהיה לפעול לכיוון שי־ביא לשינוי המקווה. צפויה נסיעה מעניינת בקרוב, שיחת־טלפון מ־חו"ל תשמח אתכם – ובכלל, משהו ישתנה בתוככם ומסביבכם. בשטח הכספי צפוי שיפור, ואתם תוכלו לעשות משהו בעניין.

דגים

19 בפברואר – 20 במרס

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

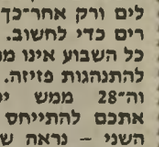

טלה

21 במרס – 20 באפריל

אותם שנולדו בתחילת המזל ירגישו בשינוי לטובה. מדובר על ההרגשה הכללית וגם על האווירה המקיפה את־כם. ה־24 וה־25 בחודש דורשים התנהגות זהי־רה, ביחוד מהטליים הנמהרים. שקודם פוע־לים ורק אחר־כך נעצ־רים כדי לחשוב. בכלל כל השבוע אינו מתאים להתנהגות פזיזה. ה־27 וה־28 ממש יכריחו אתכם להתייחס למין השני – נראה שצפויות הפתעות בתחום הרומנטי. צפו לביקור או לפגישה מיוחדת.

* * *

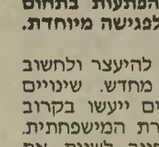
שור

21 באפריל – 20 במאי

בימים אלה אתם צריכים להיעצר ולחשוב איך לארגן את הבית מחדש. שינויים קיצוניים ייעשו בקרוב במיסגרת המישפחתית. וזה יחייב לשנות את צורת־החיים ולהקדיש זמן לדברים שהוזנחו בשנה האחרונה. ה־25 וה־26 לא יהיו קלים, בעיקר בגלל הצורך ל־היפרד מבן־זוג, לזמן מה או לתמיד. ה־28 אינו קל. ההרגשה מכבידה ואי־שקט בלתי־מוסבר יביא למצב־רוח קשה. מה־29 יזוז משהו בתחום הרומנטי.

* * *

עד ה־28 בחודש תצטרכו להיות יותר זהירים בכל מה שקשור לנסיעות, טיולים והתרחקות ממקום־ה־מגורים הקבוע. לאחר מכן תתחיל תקופה שבה תוכלו לקחת חופ־שה מהעבודה, ולארגן לכם נסיעה בארץ או מחוצה לה. תיהנו מפגי־שות ומחודשות עם אנשים, שעימם יהיה לכם נעים ומעניין. בתחום הרומנטי אתם מצליחים. נצלו את התקופה כדי לפתוח בקשר חדש או להחזיר יחסים מוקדמים.

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

טביעה של שיניים (משמאל) מהווה את הראיה העיקרית לפיענוח רצח הפעילה הקומוניסטית מאשה אפרתי

לא בכל יום מזמינים השוטרים בבית־המעצר את אחד העצירים לארוחת־בוקר מעוררת תיאבון. שמואל ברוקס, שהיה עצור בחשד כי רצח את מאשה אפרתי מירושלים, זכה לכבוד כזה.

הוא לא שאל הרבה שאלות, אכל בתיאבון מן הסלט ופרס לעצמו פרוסת־לחם נוספת. אולם כאשר התכוון להחזיר לפיו את משולש־הגבינה שממנו כבר נגס, התנפלו עליו השוטרים וחטפו את הגבינה מפיו.

רק אז הבין העציר את הסיבה להזמנה הנדיבה.

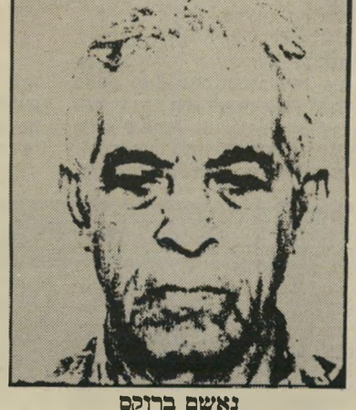
ב־21 באוקטובר בשנה שעברה נמצאה גופתה של מאשה אפרתי בתוך שלולית־דם בדירתה בירושלים. זה התגלה ביום הראשון בבוקר, כאשר לא הגיעה לעבודתה בקופת־החולים. הד"ר בצלאל בלוך, הפאתולוג הנודע, בדק את הגופה במקום הרצח, ומצא כי נדקרה דקירות־סכין רבות בכל חלקי־גופה. הוא גם גילה על גבה סימני־נשיכה.

מערכת תותבת

משטרה לא היה קצה של חוט להתחיל בו את החקירה. מאשה עלתה ארצה לפני שנים רבות מרוסיה. היא היתה נשואה, התגרשה מבעלה ומאז חיה בגפה ועבדה בקופת־חולים. מלבד זה, היתה גם פעילה מאוד במיפלגה הקומוניסטית בירושלים.

חוקרי המישטרה החלו את חקירתם בכיוונים פוליטיים. הם חשדו כי מישהו התנכל לאשה בגלל דיעותיה המיפלגתיות, או בגלל סיכסוכים פנימיים בתוך המיפלגה. אולם כאשר החלה המישטרה לחקור יותר את חייה הפרטיים של הגברת הקשישה, התברר כי היא ניהלה חיי־אהבה סוערים עם אנשים רבים ומגוונים.

חקירת המישטרה עברה מן המישור הפוליטי

נאשם ברוקס
חריץ־הגבינה נחטף מהפה

אל המישור הרומנטי. שכנים סיפרו למישטרה על גברים שונים שהיו באים לביתה של הנרצחת ומבלים איתה את הלילה. חברותיה של המנוחה גילו למישטרה כי לשם השגת גברים חדשים היתה מאשה משתמשת בשירותי מדורי־המודעות בעיתונים. היא היתה מפרסמת מודעות־שידוכין שונות, וכך הכירה הרבה גברים.

השוטרים ערכו חיפוש נרחב בדירתה של המנוחה, ואז התברר להם כי היא היתה מטורפת לנקיון. כל פריט בדירה בהיכ בנקיונו. חרסי־נות־המיטבח היו כראי וריצפת־הדירה היתה ללא רבב.

אולם, למרות כל הנקיון, מצאו השוטרים בכל זאת טביעת אצבע על חרסינת־המיטבח.

עשרות גברים ממכריה של מאשה נעצרו ונחקרו, אך שוחררו מכיוון שהוכיחו אליבי. ביניהם היה גם שמואל ברוקס, מכונאי ילידי תורכיה, המתגורר בקריית־ים, ליד חיפה. הוא הודה כי קיים קישרי־ידידות עם הנרצחת, שאותה הכיר דרך מודעה בעיתון, אולם סיפר כי יחסיהם נשחקו במשך הזמן, והסתיימו ללא סיבה מיוחדת יותר מחצי שנה לפני מותה. הוא הסביר כי לא היה לו כל מניע לרצוח את האשה, וכי את סוף השבוע שבו נרצחה בילה בביתו שליד חיפה.

הוא שוחרר, כמו גברים רבים אחרים, שהיו בקשרים רומנטיים עם הנרצחת.

כאשר נדמה היה כי החקירה הגיעה למבוי סתום, התברר למישטרה כי המפתח לפיענוח הרצח יהיה כנראה בטביעות־השיניים שנמצאו על גבה של המנוחה. הם החלו בודקים טביעות־שיניים של גברים שונים, שנחקרו כבר בעבר. המישטרה גילתה כי טביעת־האצבע שנמצאה על קיר החרסינה במיטבח שייכת לברוקס, תושב קריית־ים.

או פנתה המישטרה שוב לברוקס וביקשה ממנו לתת להם מיטבע משיניו, כדי להשוותו לסימנים שנמצאו על גופה של המנוחה, ולתת הסבר לטביעת־אצבעו שנמצאה בדירתה. ברוקס לא התקשה לתת הסבר לטביעת־האצבע. לדבריו, היה בן־בית בדירתה של מאשה בתקופת־החיזור שלו, ואז גם השאיר כנראה את טביעת־אצבעו על הקיר. אולם כאשר ביקשו ממנו השוטרים לתת מינשך משיניו, סירב בכל תוקף.

סירובו זה העלה את חשדם של החוקרים, והם עצרו אותו מחדש. מכיוון שעל־פי החוק אי־אפשר לחייב חשוד לתת למישטרה מידגם כלשהו מגופו, היכול להפלילו, לא יכלו השוטרים לקבל את מינשך שיניו של ברוקס. אולם הם גילו כי מערכת שיניו העליונות אינה עשויה שיניים טיבעיות, אלא תותבות, שניתן להסירן מגופו. מכיוון שאלה לא היו חלק בלתי־נפרד מגופו, פנו החוקרים לבית־המישפט וקיבלו צו יוצא־דופן המורה לתת למישטרה את השיניים התותבות לבדיקה.

הד"ר יונה סלע, מבית־הספר לרפואת־שיניים באוניברסיטת־ירושלים, בדק את השיניים העל־יונות הללו וניסה להשוותן לסימנים שנמצאו על הגופה. אולם הוא נתקל בקושי. בלי טביעת־השיניים התחתונות היה כמעט בלתי־אפשרי להשוות את הסימנים.

על כן החליטו השוטרים להתחכם לעציר. הם הזמינו אותו לארוחת־בוקר נדיבה בבית־המעצר, ושמו על השולחן שני סוגים של גבינה, גבינה צהובה קשה וגבינה משולשת רכה. מייד אחרי שנגס העציר בגבינות הללו, משכו אותן החוקרים מפיו, ובשימחה רבה הסבירו לו כי כעת יש בידם דוגמה ממינשך־שיניו.

שרידי־הגבינה הועברו לבית־הספר לרפואת שיניים, ושם עשה מהם הד"ר סלע דגם גבס, והשווה אותו לסימני־הנשיכה שעל הגופה. הוא מצא כי הסימנים תואמים. על סמך טביעת־האצבע וטביעות־השיניים הגיש התובע, שימעון דולן, כתב־אישום ברצח נגד ברוקס.

גבס וניירהעתקה

תביעה הביאה עדויות מדעיות בדבר טביעת־האצבע, שהנאשם לא הכחיש כלל.

הוא רק טען כי טביעה זו, שנמצאה בדירה, היא ישנה מאוד ולא הוטבעה ביום הרצח. לשם כך הביאה התביעה את עדויות חברותיה של הנרצחת, שסיפרו על שיגעונה לנקיון, ועל כך שהיא ממרקת את ביתה בכל שבוע, ולא יתכן שטביעות־אצבע נותרו על החרסינה יותר שבוע.

התביעה לא הסתפקה בכך והביאה גם עדות מדעית, כי טביעת־אצבע אינה שורדת, ומיטשטשת לגמרי אחרי חודשיים־שלושה.

המחלקה לזיהוי פלילי במישטרת־ירושלים עשתה גם ניסוי מיוחד במינו. מאחר שהחוקרים ידעו את גירסתו של הנאשם ברבר מועד הטבעת טביעות־האצבע, הם לקחו למעברה אריח־חרסינה מקיר־המטבח ואת דלת־המירפסת בדירתה של הנרצחת, הטביעו עליהם טביעות־אצבע, ובדקו אותן שוב אחרי שלושה חודשים.

הם גילו כי טביעות־הנסיון היו מטושטשות מאוד, בעוד שהטביעה של ברוקס היתה טריה ובהירה ביום שנמצאה.

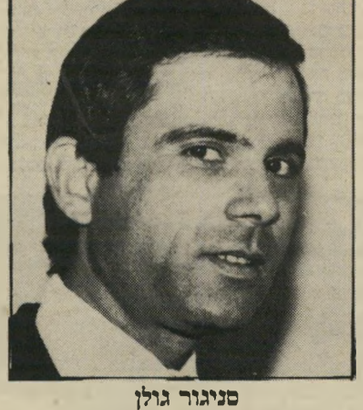
הסניגור, עורך־הדין יאיר גולן, עשה גם הוא עבודה יסודית ביותר. הוא בדק סיפרות מיקצועית והביאה לפני בית־המישפט. בסיפרות נאמר, כי טביעת־אצבע יכול שתשאר כמות שהיא על חרסינה במשך שנה ויותר. הוא עירער את בדיקות המחלקה לזיהוי־פלילי, וטען כי מאחר שהן נעשו בתנאים שונים לחלוטין מאלה שהיו במיטבחה של הנרצחת, אין להן כל ערך.

בעוד שטביעת־אצבע מתקבלת על־ידי בית־המישפט מזה שנים כערות מוחלטת לזיהויו של אדם, היה עיקר המחלוקת בתיק מופנה לעבר מיטבע־השיניים. הד"ר סלע הביא לבית־המישפט מקרן ושקופיות, והקרין לפני השופטים את דגם־המיטבע שעשה בעזרת השיניים התותבות של החשוד ודגם הגבס של שיניו התחתונות, שנלקח ממנו בעורמה. את השיניים הטביע הרופא על נייר לבן, דרך נייר העתקה מיוחד. על הנייר הלבן נותרו סימני המיפגש בין שני טורי השיניים. הוא הראה לשופטים כי סימנים אלה תואמים בסבירות גבוהה את הכתמים הכחולים שמצא על גבה של הנרצחת.

בית־המישפט היה מוקסם מערות ראשונית וחדשנית זאת. אבל הסניגור חקר את הד"ר בלוך בעניין זה והראה לבית־המישפט כי מדע זיהוי על־פי מינשך־שיניים הוא עדיין בחיתוליו, ואין להתייחס אליו כאל טביעת־אצבע.

הסניגור עשה את עבודתו היטב, והתביעה החליטה, אחרי שסיימה כבר את ראיותיה, כי כראי שתביא עוד מומחה מיוחד מארצות־הברית. שיתמוך בעדותו של הד"ר סלע. לכך התנגד הסניגור בתוקף. הוא אמר כי עבר זמנה של התביעה, וכי אם לא היתה משוכנעת בראיות המומחה שהביאה מטעמה, היה עליה להביא את המומחה השני בעוד מועד, ולא לרחוץ את השמעתו.

בית־המישפט קיבל את טענותיו של הסניגור וסירב לאפשר לתביעה להביא את העד מארצות־הברית.

סניגור גולן
האם זוהי ראיה מספיקה?

המצב כפי שהוא משתקף כרגע בתיק מאשר כי לפי כל העדויות, גם־על פי עדויות חברותיה של הנרצחת, לא היה לברוקס כל מניע להרוג את מאשה. החברות העידו כי הידידות בין ברוקס לנרצחת הסתיימה מעצמה, בערך כחצי־שנה לפני מותה, כפי שהוא סיפר, וכי לא היתה לו כל סיבה לכעוס עליה.

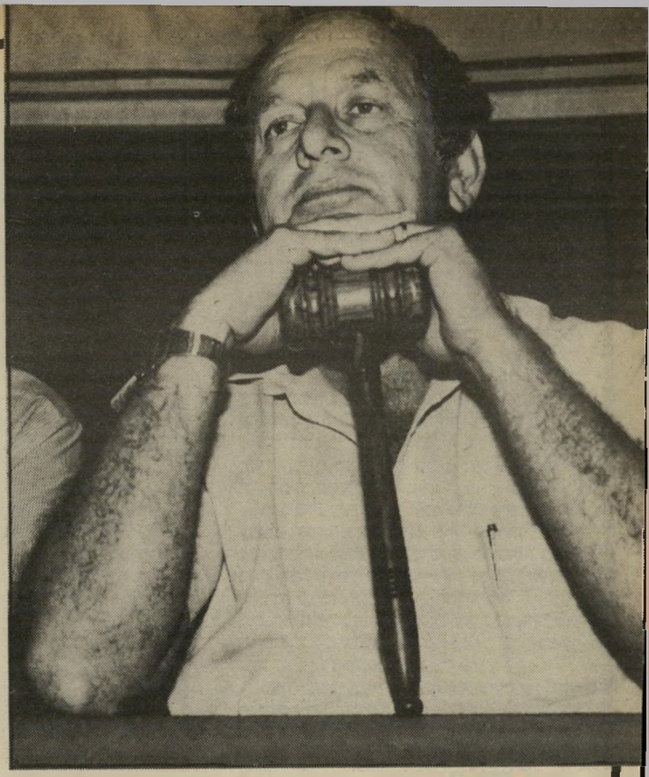
זמן המוות לא נקבע בדייקנות. הפאתולוג קבע כי מאשה נרצחה בתוך אותו סוף שבוע, אבל לא קבע אם היה זה ביום השישי או בשבת. הנאשם טוען כי את כל אותו זמן בילה בביתו.

הוא אומנם לא נראה על־ידי איש בירושלים באותו סוף־שבוע, אולם שכניו בחיפה העידו כי כל אותו זמן היו תריסי ביתו מוגפים, דלתו סגורה, והם לא ראו אותו במשך כל אותו סוף־שבוע.

נראה כי המישפט כולו תלוי כרגע בטביעות־השיניים שעל הגופה.

השיניים המפלילות

אילנה אלון

דן תיכון הוא עסקן אפור. אשתו, לודמילה, היא אשה פעלתנית, המושכת תשומת־לב בכל מקום. היא עמלה למענו בלי הרף

לודמילה

דאשה גבוהת־הקומה, בעלת השיער הבלונדי האסוף לאחור, נכנסה לחנות המפוארת בשדירה ה־חמישית בניו־יורק. היא פנתה אל המוכרת באנגלית רהוטה.

זו היססה רק לרגע, ואז השיבה לה ברוסית.

זה קורה ללודמילה (ברוסית: „אהובת העם") כל הזמן. כשהיא נכנסת למלון הירושלמי בצעדים נמרצים, בשימלה לבנה, אין לאיש ספק לגבי מוצאה — אמא־רוסיה. עיניה ה־תכולות הגדולות מאופרות בכחול תואם, שפתיה מצויירות בשלמות באדום עז. עגילים ומחרוזת משלימים את המראה המלוטש של בובת־חרסינה יפה. אך לודמילה רחוקה מאוד מלהיות בובת־חרסינה.

לודמילה היא דמות במדיניות הישראלית. כאשר היא נכנסת למיזנון הכנסת, בחברת בעלה דן תיכון, מופנים המבטים אליה, לא אליו. לשונות רעות אף מלחשות שהיא הישות הדומיננטית בזוג תיכון — הכוח הרוחף מאחור את בעלה, הח"כ הליברלי בעל ההופעה האפורה.

היא עצמה מכחישת זאת בנאמנות נשית תקיפה. „לדן תיכון," היא מס־בירה, בקוראה לבעלה בשמו המלא, „אין עיתונות מספקת. הוא לא מדליף, ויש עיתונאים שפשוט בוחרים להת־עלם ממנו."

בעיני לודמילה, זהו הליקוי היחידי של דן תיכון. „הוא מתעמק, כחבר וערת־הכספים של הכנסת, שעות על גבי־שעות, בלימוד יסודי של בעיות כלכליות. הוא נמנה עם אלה הפותחים את מישכן־הכנסת מדי בוקר. לזה אין הד בציבור. לאחרים, העובדים פחות ממנו, יש זמן רב לתיקשורת. לא, אין לי תלונות. אני מבינה איך פועלת המערכת. עיתונאי חייב לפרגן ל־שיטה זאת החביבה במיוחד על מודעי, עיצבנה את תיכון, והוא נטש את הבימה בדרך החוצה, כשלודמילה דולקת בעיקבותיו, ועשרות זוגות עיניים סקרניות אחריהם.

אחרי הסתודדות קצרה בין בני־הזוג תיכון, כשלודמילה היתה, כמובן, הדוברת הראשית, חוסל המשבר. תיכון־הבעל חזר וניהל את הישיבה, ואילו הלשונות הרעות במיפלגה הפיצו כי „לודמילה הורתה לו לחזור..."

לודמילה עצמה אינה מבינה מניין נובעת התמונה המעוותת של „יחסי־הכוחות במישפחת־תיכון.

„אלה שטויות! פשוט, דן היה מאוד חולה בזמן שהתנהלו הבחירות לכנסת. החלטתי לשמור זאת בסוד, כי הרי ידוע מה קורה לפוליטיקאי שמפיצים עליו שהוא חולה — מחסלים אותו על המקום!

„לכן לא רציתי שיידעו על מצבו של דן, אך הייתי מודאגת בגללו. הוא איבד הרבה ממישקלו, אחרי תקופה של אישפוז בבית־חולים.

„כשהוא התרגז על מודעי, רצתי אחריו, כי פחדתי שבמצבו הוא יתרגש ויקח את הדברים יותר מדי ללב. מה פיתאום — אני אמרתי לו מה לע־שות?"

מקורותיו ולטפחם. דן תיכון מעולם לא פנה לעיתונאי בעקיפין, ולא רק אחריו, כדי לקבל כיסוי. יש לו יותר מדי כבוד עצמי, ובהקשר הזה זה לא טוב. גם אני מעולם לא הזמנתי עיתונאי הביתה, אפילו שכמה מידידי הם עיתונאים, כדי שיראיינו, דרך־אגב, את בעלי. ההפסד הוא של דן תיכון. אני יודעת!"

„אני מדברת, הוא מחליט!"

אך לודמילה אינה עומדת מן ה־צד. לגמרי לא. למשל: בישיבת־המרכז במיפלגה הליברלית, לפני כשנה, עת החלו לדון על ליכוד־הליכוד או פירוקו, נלחש שמה של לודמילה מפה לאוזן, כדמות שמשכה בחוטים מאחורי הקלעים. רק בזכותה (או בעטיה — תלוי בזהות המרכלים), אומרים, נמנע פיצוצה של הישיבה.

דן תיכון, שניהל את הישיבה, הפסיקה לפתע, כתוצאה מלחץ מאסיבי של פיתקי־הוראות מידי יצחק מודעי.

אשת הח"כ: מעיל פרווה, שיער אסוף לאחור

כללית, אין היא מבינה מניין צמח המיתוס אודות היותה הדומיננטית שבין בני־הזוג תיכון. היא מבהירה בשטף, בציבעוניות ובסמכותיות, איך נוצר הרושם הזה, למרות ש„דן תיכון הוא איש חזק!"

לודמילה, בכוח־שיכנועה המופלג: „כל אלה המספרים שלודמילה כך

שלוש פעמים לודמילה: מחובקת עם פסח גרופר, מברכת עסקנים בוועידה, מתלחשת עם פעיל

ולודמילה כך. חייבים לדעת שאולי אני מדברת הרבה, אבל בסוף, מי שמחליט, זה דן תיכון. אני יודעת כי אומרים גם שאני עושה לדן תיכון יחסי־ציבור. מה פיתאום יחסי־ציבור? אני עוזרת לו, עד כמה שניתן, ומנסה להשפיע. אם זה לטובתו — אני שמחה.

„אני משוחחת עם אנשים רבים, אבל זה לא כדי לבנות לבעלי יחסי־ציבור. פשוט — איך להגיד? — איני צוברת לי אויבים. אני טיפוס שטוב לו. אם כי אינני סלחנית. בכלל לא. בעלי הרבה יותר סלחן.

„אם אחד מיריביו עשה לו עוול משווע, ונוצר מצב שהוא יעמוד עם הגב לתהום, וכל מה שדן צריך לעשות זה להושיט רגל ולדחוף אותו — הוא לא יעשה את זה. זאת לא תכונה טובה לפוליטיקאי!"

הכל סביב תיכון

לתכן שדן תיכון אינו דמות ציבורית מרכזית, אולם בעיני אשתו הוא המרכז שסביבו היא חגה. אחרי שיחה בת ארבע שעות ניתן להבין כיצד, אולי מבלי להתכוון, היא עושה למענו יחסי־ציבור יקרים מפז, וכיצד נוצרו כל אותם סיפורים ציבעוניים סביב דמותה ופועלה למען בעלה.

למשל, את אשר התרחש לפני חודש בוועידה המסובכת של הליברלים. היא מספרת שרבים אינם מבינים עד עצם היום הזה מה קרה. היא כוללת בכך גם רבים, שמיקצועם מחייבם להתמצא בנעשה — פוליטיקאים ועיתונאים. לה, לעומת זאת, אין בעיה להבין את הבלאגן שהתמשך לאורך 20 שעות. „כל הוויכוח נסב סביב דן תיכון!" היא ספק־מסבירה, ספק־קובעת.

„אלה שלא רצו בליכוד־הליכוד הצביעו בעד, ואלה שרצו בליכוד־הליכוד — הצביעו נגדו..." וכל זה בגלל דן תיכון, בעלה. „בעצם, לא היה הבדל בין ההצעות של יצחק מודעי מזה ושל משה ניסים מזה. אם כי אני מבינה כי לא רבים טרחו לעיין בהן." מה היה, אם כך, על פי הבנתה? „הקבוצה של אברהם שריר, משה ניסים וגידעון פת לא הסכימה, משום־מה. לשריין לדן תיכון מקום בוועדת־ה־12, שהיתה צריכה לקום אחרי הוועידה. מודעי, לעומתם, הבין כי לדן תיכון מגיע: אחרי הכל, הוא מחזיק ב־8% מפעילי־המרכז — אז איך לא יהיה לו ייצוג בוועדה?"

וועדת ה־12 תהיה המוסד החשוב ביותר במיפלגה הליברלית. היא צריכה לדון בעתיד הליכוד עם חרות. היא מבטלת, מעצם יעודה, את שאר מוסדות המיפלגה — הנשיאות, ההנהלה וכדומה — ומכאן חשיבותה הקריטית והפיכתה לשדה־קרב נוסף בין הפלגים הליברלים השונים.

גם במחנהו המובס של שריר יש הגורסים כי „הכל בגלל דן תיכון" — אך בנימה כעוסה, כמובן. התיאוריה הרווחת במחנה זה: מודעי ניצח בהפרש קולות זעום — כ־20 קולות — בזכות קולותיהם של צירי דן תיכון.

יש מי שניסח זאת בצורה ניבזית יותר: עתידו של ליכוד־הליכוד נקבע על־ידי קולותיהם של 20 ערבים!

צירי של דן תיכון הם ערבים וררוזים מהצפון — 57 במיספר.

כיצד משך מודעי לעברו את תיכון, שנמנה בעבר עם מחנה שנמחק מהמפה הפוליטית — מחנה שמנה בתוכו את מנחם סכיידור ודרור זייגרמן, שכשלו להיכנס לכנסת ה־11?

שמועה נפוצה מאור במיפלגה, ש־לודמילה אינה מתייחסת אליה, נוגעת לנושא: מישרת סגן־שר הוצעה כפיצוי לפסח („פייסי") גרופר, עת איבד את כיסא־השר עם הקמת הקואליציה ה־רחבה. אבל הדבר לא הסתדר, בגלל הבעיות הפנימיות בתנועת־החרות, שלא יכלה להחליט מי יהיה סגן שר־הביטחון מטעמה. גם מינוי סגן־השר הליברלי התעכב. גרופר כעס ועבר ממחנהו של מודעי למחנהו של שריר. עכשיו הוא ירד מן הפרק, יחד עימו.

זה נותן למודעי את האפשרות להבטיח את המישרה לאיש חדש — ומי מתאים יותר מאשר דן תיכון, שעבר ממחנה שריר והביא לו את הקולות הדרושים לניצחונו בוועידה?

אך לודמילה מבטלת את כל העניין בהינף־יד.

„דן תיכון יהיה סגן־שר?" היא אומרת בעלבון ובתרעומת. „אז אני אומרת שדן תיכון לא יהיה סגן של אף אחד: גם לא שר בלי תיק! את השאר — ביקורת קטלנית לא־פחות — היא מבקשת שלא לצטט, ומנסחת מחדש תגובה מהוקצעת למדי: „אולי הציעו לו. אני לא יודעת. אני לא יכולה לדבר בשמו. מי אני שאחליט בשמו — מה יהיה ומה לא יהיה?"

ההחלטיות שהיא מגלה והבקיאות הרבה ברזי־הפוליטיקה, במצב הכלכלי ובנפשות הפועלות בתחומים אלה, נראים מוזרים על רקע הצהרתה הבאה: „נכנסתי לפוליטיקה רק בגלל דן: פשוט רציתי להיות כמה שיותר יחד עימו. כך התגלגלתי דווקא לליברלים. לי עצמי אין שום שאיפות אישיות.

ב־1957 עלתה עם הוריה ארצה. המעבר לא היה קל. היא ממישפחה תרבותית, מיוחסת. דודה היה מנהל גימנסיה תרבות בפולין.

אביה, מהנדס־עצים, לא יכול היה לעבוד במיקצועו בארץ ולאפשר לבתו את אותה רמת־חיים, שלה הורגלה. לכן נשלחה להתחנך אצל קרובים בבלגיה, ושם זכתה בחינוך של בת־טובים אמיתית, על־פי הספר. היא סיירה ברחבי העולם — שנתיים באפריקה, שלוש שנים באירופה. אלה העניקו לה את הגינונים האירופיים, וגם את ההתמצאות הרחבה בתחומים רבים.

גם כיום ניתן למנות אח"מים במישפחתה. סגן ראש־ממשלת בלגיה, ג'אן גול, הוא בן־דודה. היא שולטת ברוסית, בפולנית, בצרפתית, בעברית וקצת בפלמית ובהולנדית.

ב־1961 הגיעה לודמילה הבלונדית לביקור בבית־הוריה בקדיית־חיים, שם הכירה שיטחית גם את דן תיכון.

„קדיית־חיים זה כמו פייטוך פליים," היא נזכרת בהומור, „כולם מכירים את כולם!"

כעבור שנה חזרה שוב ארצה, פגשה שוב בדן, אך הפעם לא רצתה לעזוב אותו. רובר על חתונה. אך דן, ייקה באופיו, החליט שלא להתחתן לפני גיל 27, וכך היה.

לודמילה שירתה שנה בנח"ל. כמ־עט שירתה גם בלהקת־הנח"ל — היא רקדה ושרה, ומאיר הרניק ז"ל הקליט אותה לצורך העניין ואף התלהב, אך דן טירפד את תוכניתה.

הנח"ל הפסיד כוכבת, הליברלים — הרוויחו.

ב־1963 התחתנו לודמילה ודן. מ־כיוון שהומנים היו קשים, נאלץ דן להתפשר על מישרה שחייבה את מישפחתו לעקור לירושלים. המישרה — יו"ר איגוד הסוחרים — היתה אפורה למדי, אך תיכון האמביציוזי, על־פי עדותה הנלהבת, הצליח להפכה לעמ־דת־כוח.

מדי שבוע הופיעה אימרה מפיו בעיתונות. הוא נכנס בצעדים איטיים מאוד לעסקנות כ־ליטית, קיבל מישרה גבוהה במישרד־התעשיה־והמיסחר, ובהדרגה צבר כוח כה רב, עד כי המעבר לקריירה פוליטית היה טיבעי לחלוטין עבורו ועבור האשה־שאיתו באש־ובמים.

מניין צבר את הכוח הפוליטי הזה? מדוע צבר אותו דווקא בקרב ערבים ודרוזים? אין לכך כל הסבר מיוחד, אומרת לודמילה. לגמרי במיקרה הגי־עה אליו פנייה מדרוזי אחד, שטופלה על־ידי תיכון בצורה משביעת רצון. הלה הביא את חבריו, וכך נוצר קשר של שנים, שיצר לוייאליות מוחלטת מצד קבוצה זאת לתיכון. כך נוצרה קבוצת־תיכון וכך נקבע כוחם של דן ולודמילה תיכון במפה המיפלגתית.

גידעון פת ודויר שיפמן המנוח הכניסו את דן תיכון למיפלגה. מאז התחזק כוחו ואני איתו!" עד כדי כך פשוט, בלי סיבוכים, הירהורים שניים, חרטות, היא פועלת במיסגרת פוליטית.

„אני האשה היחידה בסניף הליב־רלים בירושלים!" היא מנופפת בגאווה מוצדקת.

מה שמוזר הוא חוסר הרקע, השור־שים, לפעילותה הקדחתנית.

הנח"ל הפסיד כוכבת

לודמילה היא ילידת 1943. היא מגדרת את המידע הזה מרצונה, ואינה מנסה ליצור מסך של מסתורין סביב גילה. כשמחמיאים לה — „את נראית טוב" — היא נוהגת להפתיע ולענות בהשלמה: „גם זה יעבור..."

היא נולדה בסטאלינגראד, הקרויה כיום וולגוגראד.

לודמילה על:

● **ההתבטאות הבוטה של בעלה כלפי אריאל שרון („הד זירז"):** „אני לא מעוניינת להתייחס לתוכן הדברים. אבל חשוב לי להדגיש שדן לא אמר זאת על אריק מאחורי הגב. הוא אמר לו מילים קשות בפנים: וזה מה שחשוב."

● **המצב הכלכלי החמור:** „נו, בטח שהגענו למצב כזה. איך נתנו לדולארים לברוח, פשוט לברוח מהארץ? נתנו לכל אדם שקפץ לחו"ל — אפילו למצריים! — להוציא 3000 דולר!"

● **ממניוזם:** „אני תמיד מצהירה שאני עקרת־בית מתוך בחירה. אנטי־פמיניסטית! אני בעד שאשה תישאר אשה. אני לא רוצה שיוויון זכויות! בשביל מה? שאשה תישאר נשית!

„הזדמנויות לנשים? לשם מה? אם אשה באמת מוכשרת — היא מגיעה! לא צריך לקדם אשה מפני שהיא אשה! זה לא שאני מכחישה שקיימת אפליה לרעתן של הנשים. החוק לא צריך להפלות בתנאים הכספיים, למשל, של נשים עובדות.

„אך אין זאת אומרת שצריך לשריין מקומות לנשים. אני, על כל פנים, לא מרגישה מופלית לרעה. איני מעוניינת בקריירה עצמאית. בשום פנים ואופן לא! בבית אחד לא יכולים שני אנשים לפתח קריירה. זה פוגע במישפחה. כל אחד צריך לדעת לשמוח בחלקו. העיקר הוא הסיפוק וההרגשה הטובה."

● **רבילות:** „אני לא אוהבת את הסיגנון הזה של כתיבה, שלא לדבר על רכילות בעל־פה. זה לא יפה. אל לי לחדור לפרטיות של אנשים ואיני רוצה שיחדרו לפרטיותי. איני חושבת שזה המחיר שצריך לשלם איש־ציבור. אין זה עניינו של איש מה הוא עושה ועם מי. כל עוד אין בזה עניין ציבורי של שחיתות אפשרית או משהו כזה.

„אות'. אגב, מעולם לא שמעו מרכלת על אנשים. אני מודעת לכך שאנשים מתעניינים ברכילויות השונות. אני — לא."

● **חברויות בליברלים:** „בעלי אומר שהליברלים זה לא מועדון חברתי. הוא גם אומר שאם יצטרך לבחור במישהו מהמיפלגה כבן־לוויה, לטפס כמה קומות במעלית — „יבחר במזכירותו... איני חושבת שהיחסים במיפלגה גרועים יותר מאשר היחסים בתוך מיפלגות אחרות. אצלנו העניין קיבל פשוט חשיפה. ולכן הגיע לפיצוץ, שגרר חשיפה וחוזר־חלילה."

● **חברויות בין הנשים בליברלים:** „אני האשה היחידה בסניף הליברלים בירושלים. לא. אין חברויות מיוחדות."

ציפורי בירדי

(המשך מעמוד 26)

יחסי־הידידות בין גברים במובן הטהור של המושג. האמריקאים מקישים מייד היקשים הומו־סכסואליים, אולי משום שהתופעה הגיעה שם לממדי־שיא. לכן כולנו מפחדים להרחיק לכת לביטויים העלולים להתפרש כגילויים הומו־סכסואליים, אפילו אם אין לעניין כל אחיזה במציאות.

הרי מגע הוא תוצאה של חוש, בדיוק כמו ריח או טעם, או ראייה. לשלול מאמן את הכלי הזה, שבעזרתו הוא יכול לבטא את עצמו, הרי זה כמו לסרס אותו.

המגע הפך לטאבו. יש לי בעניין זה יותר מדי זיכרונות־נעורים מכדי שאוכל שלא להתייחס לכך. בכל אופן, נדמה לי שהסרט הזה הפחיד את האמריקאים בגלל סוג היחסים הזה, מה שלדעתי לא עשוי להתרחש באירופה.

מודין: עוד משהו מעניין — ראינו את הסרט באמריקה חמש פעמים. יש בו סצינה שבה ניקולאס מתפרץ, משתולל, זועק וצווח כנגדי, ואז ההוא יוצא מן התא וניכנס לחדר אחר, ובעיקבותיו האחות, המקרבת אותו והמניחה לו ללטף את שדיה.

רק כאן, בקאן, גילינו קהל שלא פרץ בצחוק למראה הסצינה המסויימת הזאת. הקהל כאן הבין את הצורך של הבחור לגעת באשה, בזמן שהאמ־ריקאים פשוט גיחכו. „אה," הם חשבו, „זה משהו בשביל בני־הנוער, כאן צריך לצחוק. בחור ממוזמן שדיים של אשה, זה בטח לא עניין רציני."

קייג: יותר מזה, באמריקה מותר לנשים להפגין קירבה זו לזו, מבלי

יש סיבה שהסרט הזה מפחיד את הנשים בקהל פחות מאשר את הגברים!

שיתעורר חשד של הומו־סכסואליות. מותר להן להעניק מחמאות זו לזו, לעזור זו לזו להתלבש, מבלי שיקראו להן סוטות או לסביות. אולי זו הסיבה שהסרט מפחיד פחות את הנשים שבקהל מאשר את הגברים. הן מבינות את הסרט טוב יותר, משום שאינן חשר־פות לרמזים הומו־סכסואליים.

שאלה זו מופנית למודין: איך הרגשת לגבי הופעתך בעירום?

מודין: אני מרגיש שזו היתה חיונית. ברדי ניסה לבטא בגופו מה שלא הצליח לבטא בדיבורו. הוא העדיף להביט בחיים מנקודת מעופה של הציפור, וגם חשב כי בני־אדם חייבים לפחות לשאוף לכך. אני חושב שברדי הוא בעל־חיים מתורבת, הוא החיה המתורבתת התמימה ביותר.

את יודעת, יש גם חיות מתורבתות ולעומתן אנשים המתנהגים כחיות. איני יודע אם אני מצליח להסביר את עצמי.

איך אתה מתייחס לדמותו של בירדי, האם הוא מטורף?

מודין: אני חושב שהוא אחוז כ־תשוקה אדירה, אבל אינו מטורף. הלהיטות שלו לעוף הופכת לאובססיה. הוא החל בה כתחביב, וככל שניסה להבין אותו ולהתעמק בו, הלכה וגברה להיטותו.

הוא אומר בסרט שניסה לעקוב אחרי התפתחותן של הציפורים במשך תקופה מסויימת, ואומנם גם אני נ־סיתי לעשות כן. היו לי שתי ציפורים, היום יש לי שש וראיתי במו עיניי את פלא הבריאה, הפלא שהלהיב כל־כך את בירדי. הוא הלך שבי בקיסמו והחל פורש מן העולם, עד לאותו רגע בבית־החולים, כשהוא מרגיש שאינו יכול לנתק מגע לעולם.

הבעיה עם ברדי היתה שפרש מן העולם והרחיק לכת. סבתא שלי נהגה לומר, שארם צריך לדעת לשמור על שיווי־משקל בחיים, שיווי־משקל גו־פני, נפשי ורוחני. ברדי הפך ליותר מדי נפשי, ושכח לאזן את הצד הגופני והרוחני.

(המשך מעמוד 10)

הבן שלי נולד ב־17 ביולי, שזה תישעה באב. אז תלכו לפי התאריך העברי. הוא נולד ממש לפני היום הקובע," צרחה אחת האמהות.

"בגללכם הוא יידבק בצהבת. בגללכם הוא יהיה חולה. למה? אתם אשמים!"

בלהט המהומה שכחו הכל כי חו־דש יולי רחוק מרחק רב מינואר או מדצמבר, שהם חודשי הגבול. האחות סילקה את האם בעדינות מהחדר. ההורים הממתינים נדו לה ברחמנות. ההמולה חזרה למימדיה הרגילים.

אך לא לאורך זמן. אל חדרה של דבורה קינן, האחות האחראית על התחנה, התפרצה אחת האחיות־המז־ריקות. "גמר החומר!" היא קראה בהיסטריה. כשהיא אמרה "חומר," היא התכוונה לגמא גלובולין, שהוא חומר־החיסון, המורכב ממנות־דם של אנשים שגופם פיתח נוגדני־צהבת.

דבורה התקשרה למישרד־הברי־אות. "מה אתם חושבים שעשיתי עם פיתאומית. והרי אין לנו אפשרות לברוק את המים בכל יום. כך קרה שהמים הזדהמו מבלי שנרצע."

"אי־אפשר לדעת מה יקרה"

ד כל התחיל עם מגיפת הדיזנ־טריה, שפרצה לפני שבועיים, כתוצאה מזרימת מי ביוב לבאר־המים אפק 2 — מגיפה ההולכת ושוככת עתה.

אבל אז החלה מאיימת על 90 אלף תושבי קריות המיפרץ מחלה נוספת: צהבת נגיפית מסוג אי. שכן מי־ביוב צואתיים מכילים, בדרך־כלל, גם נגיפי־צהבת.

הסביר הד"ר נחום אגוז, הרופא המחוזי של מישרד־הבריאות בצפון: "הצהבת מסוג אי פוגעת בכבד ומתבטאת בירידה ניכרת בתיאבון, בחילות, חולשה, חום והופעת צבע צהוב בעיניים ובעור."

ילדי־הקריות מחבים לזריקה

"למה אתם לא בודקים את המים לעתים קרובות יותר?"

הגמא? לא שתיתי את זה!" היא צעקה וטרקה את האפרכסת.

"אי־אפשר לבדוק כל יום!"

יון צפריר, צלם העולם הזה, התנדב להביא חבילת גמא גלובולין מהתחנה הקרובה. "אתה מציל את קריית־ים מצהבת נגיפית," אמרה דבורה. עכשיו היתה היא זו שלא ידעה אם לצחוק או לבכות.

שושנה כהן החליטה רק לצחוק. "מייד כששמעתי שיש מגיפת דיזנ־טריה, התחלתי לשתות הרבה מים מהברז, בלי להרתיח. קיוויתי שיהיה לי שילשול, וכך אצליח לרזות. זה הסיכוי שלי להיות חתיכה, אמרתי לעצמי. לילדים נתתי, כמובן, רק מים רתוחים. בסוף, הילדים נדבקו ואני בריאה כמו שור. ונוסף על הכל, גם השמנתי. נו, זה לא מצחיק?"

ככר עשרה ימים עברו, וילדיה של שושנה עדיין לא נרפאו ממחלת הדיזנטריה. בעוד שבוע־שבועיים יי־הפכו חולי הצהבת לשיחת־העיר. בינ־תיים נתנו כבוד לדיזנטריים. שושנה ושני ילדיה נכנסו לחדר־ההזדרקות, מבלי לעמוד בתור. הילד צרח. הילדה קיבלה את הזריקה בהכנעה.

כך גם שושנה. "אין מה לעשות. מה שקרה — קרה. אני לא כועסת על העיריה או על מישרד־הבריאות. אילו הייתי יכולה, הייתי שואלת אותם רק שאלה אחת: למה אתם לא בודקים את המים לעיתים קרובות יותר?"

הגיב על כך מנחם טל, המנהל המחוזי של מישרד־הבריאות: "אנחנו עורכים 500 בדיקות־מים בשנה, באיזור הקריות. הבדיקה האחרונה נערכה ב־7 בחודש יולי, חמישה ימים בלבד לפני שהמגיפה פרצה. כפי הנראה, התקלה בצינור מי־הביוב היתה תקופת הדגירה של נגיף הצהבת נעה בין 21 ל־50 ימים. הארם נושא המחלה מתחיל להדביק את סביבתו ימים ספורים לפני שהוא יודע כי הוא חולה.

לצהבת יש עקומת תחלואה מוזרה. ילדים עד גיל חמש כמעט שאינם נדבקים בה. אם יחלו, הרי תהיה זו מחלה קלה ביותר, כמעט בלתי־מורגשת, מה שנקרא בשפה מקצועית "מחלה תת־קלינית."

ילדים בגילאים חמש עד עשר מועדים להידבקות. אצלם עלולה המחלה להימשך זמן רב. לעתים עד שלושה חודשים.

סיכוייהם של המבוגרים לחלות בצהבת — מעטים. 95% מכלל תושבי המדינה המבוגרים נחשפו למחלה בשלב זה או אחר של חייהם, וכך פיתח גופם את נוגדני־הצהבת.

אולם, אם יחלו, תהיה זו מחלה קשה, שתתבטא בעיקר בחולשה, בח־לות וצבע צהוב בעיניים ובעור. לעתים מפתחים אנשים מבוגרים סיבוכים בכבד, דבר העלול לגרום אף למוות.

לכן, כדי למנוע מגיפת צהבת המונית, החליט מישרד־הבריאות לחסן את כל 11 אלף ילדי הקריות, גילאי 5־10.

אשר ל־80 אלף המבוגרים — הם נתונים כעת לחסדי מגנגון־החיסון הטיבעי של גופם. חלקם בוודאי יחלו בצהבת. רבים יחלימו במהירות. אד־רים, כפי הנראה, יהיו חולים במשך תקופה ארוכה.

הד"ר עלמה אבני, ראש שרותי־בריאות־הציבור במישרד־הבריאות הי־תה יותר זהירה: "עדיין אי־אפשר לדעת מה יקרה בתום תקופת הדגירה של הנגיף. ייתכן שתפרוץ מגיפת־צהבת, ממש כשם שאפשרי שרק אנשים מעטים יחלו."

מאות גברים נהרו לדירה במרכז במחיר 12 אלף שקל — השכנים את הנערות, ובראשן נאווה סיאס

נערת

ד שבנים החרדים ברחוב מכבי שבמרכז תל־אביב לא ראו תופעה כזו מימיהם. בוקר אחד, בתחילת חודש יולי, תלה מישהו בכניסה לבית מס' 13 שלט, שנשא את השם מכון בל. ושלט נוסף נתלה בפינת הרחוב, ליד השלט העירוני המציין את שם־הרחוב.

במקום נפתח מכון למסאז'.

בעיקבות השלט המיסחרי החלו לנהור גברים רבים למקום. הם נהגו להיכנס לדירה בת שניים וחצי החדרים, שהו בה זמן קצר ומייד יצאו.

לעיתים, כשורם־הגברים הידלדל, ישבו בפתח כמה צעירות חיננית והשתופו בשמש.

לא אחת, בזמן שהתור היה מתארך, היו מופיעות במקום צעירות אחרות, שהובילו כמה מהממתינים למקומות אחרים.

בדיקה שיטחית העלתה, שהמדובר בסוג מסויים מאוד של מסאז' — הרפיה לגברים. המחיר שנגבה עבור כל הרפיה היה 12 אלף שקל, כמחירו של סטייק עסיסי, המוגש בצלחת בכל מיסעדה תל־אביבית ממוצעת.

החרדים פנו למישטרה וביקשו לבער את הנגע, שמשך למקום קהל

ידידה נטאלי אליאל, חבר־תו של בעל מכון־העיסוי, עובדת־בוטיק המבקשת להיות עצמאית בשטח, שנעצרה ושוחררה בערבות. היא צולמה על־ידי העולם הזה לפני כשבוע.

מוזר ביותר. המישטרה אכן הגיעה למקום, אך למרבה הפליאה לא סגרה אותו על מנעול ובריח, אלא העדיפה לרשום רוח למפעיל המקום, אלי דדיא, על הפעלת המכון ללא רישיון מתאים.

השכנים הוועמים ככר התכוונו לפנות למפק"ל המישטרה רויד קראוס, ולהזעיק ח"כים דתיים, משום שמרבית הדיירים בסביבה הם חרדים בעלי־מישפחות. הם לא הבינו שהמישטרה באה לגשש, כדי לפעול בשלב הבא. ואכן, אחרי שהמקום אותר, סומן ונצ־פה, פשטו אנשי מיפלג־המוסר של מישטרת תל־אביב ביום חמישי האח־רון, ועצרו את כל הנוכחים.

ביום השישי הם הובאו למעצר. איש מהם לא היה פנים מוכרות, מלבד אחת, נאווה סיאס, שכבר התפרסמה כ"נערת־הכספות," ונשפטה על חלקה בפיצוח כספות של חנויות תכשיטים ברחוב אלנבי בתל־אביב. היא ריצתה את עונ־שה. השתחררה, ונשבעה לעיתונאים שריאיינו אותה, אחרי שיצאה מנווה־תירצה, שלעולם היא לא תשוב אל הפשע.

השוטר בהרפיה

מ פתיע לא פחות היה מעצרה של צעירה אחרת, נטאלי אליאל, חברתו של מפעיל־המכון.

בגיליון האחרון של העולם הזה הופיע תצלום שלה, תחת הכותרת תגלית לילית, במדור לילות־ישראל. סופר עליה שהיא רק בת 18, וכבר יש לה תוכניות לנהל בוטיק משלה, ושכל מה שהיא זקוקה לו הוא מזומנים. בינתיים היא עובדת כמוכרת בבוטיק ברחוב דיזנגוף.

כעבור כמה ימים היא נעצרה. כש־באה לבקר את החבר שלה, בעל־המכון. היא שוחררה בערבות בסך 150 אלף שקל, והמישטרה לא ייחסה לה שום קשר לנערות האחרות שבמכון.

נאווה סיאס (22) הגיעה לכותרות כבת־טובים שבריירית שהסתבכה בפ־לילים (העולם הזה 4.7.84).

היא סיימה את לימודי התיכון ברע־גוזין־תל־אביב, שירתה בחיל־ההנד־סה כפקידה והיתה מוצבת בשטחים הכבושים. אמה סיפרה אז להעולם הזה, שהיא נהגה לעזור לה בעבודות־הבית, והספיקה לערוך טיול מישפחתי בחו"ל, אחרי השיחרור. האם סיפרה, שנאווה עדיין לא התאוששה ממחלת־הצהבת, שבה לקתה לפני כן.

למרות המראה העדין שלה, היא דווקא התאימה למשימת־הפריצה: גו־פה הדקיק איפשר לה לחדור למקר־מות שאחרים לא היו מסוגלים להגיע אליהם.

נאווה היא בת לאב נגר ויש לה שני אחרים ואחות. היא עברה בעבר כפקי־דה בחברה למנופים. כאשר נעצרה, היו ההורים המומים. בדירתם הצנועה בר־חוב בנבנישתי בדרום תל־אביב הם סיפרו אז בהתרגשות, כיצד באו השוט־רים לביתם ולקחו עימם את הצעירה, בנופפם בחתיכת־חשיש, שנמצאה בבית.

להורים המוראגים נרמז אז במיש־טרה, שסיאס נעצרה כדי שבאמצעותה יוכלו להגיע אל ראשי רשת מפצחי־הכספות — עבריינים מוכרים, שנש־פטו בעיקבות פיצוחי־הכספות לעונ־שי־מאסר כבדים.

כתב־האישום שהוגש נגדה כלל אישומים בשתי פריצות לחנויות־תכשיטים. היא הודתה, הביעה חרטה ובכתה כמעט בכל פעם שהובאה לבית־המישפט. אחר־כך הסבירה את מעשיה כתוצאה של הרפתקנות ילדותית, וקיוותה, לדבריה, שלא תשוב עוד לעולם לכותרות.

ואכן, היא נעלמה לזמן־מה מהכו־תרות. עד השבוע שעבר, שבו הובאה ביחד עם חמש עובדות אחרות לבית־המישפט.

דדיא (24), תושב רמת־גן, פירסם מודעות בעיתונים, שמשכו אליו מייד

תל־אביב (מימין) שבה הציעו הרפיה הדתיים התלוננו — המישטרה עצרה (למטה משמאל), שהיתה פעם פורצת

הכספונים

לקוחות רבים, כפי שקורה תמיד בימי קיץ בתל־אביב.

באולם המעצרים התפתח דיון מרתק סביב עילת־המעצר. נציג־המישטרה, רב־סמל בכיר יעקב טל, סיפר שהוא עצמו ניסה להכשיל את בעל־המקום ולזכות בהרפיה, אך לא הצליח. בעל־המכון נאחז בכך שגם נשים יכלו לבוא למקום, ושבאחד החדרים היו מוצבים אופני־כושר, כהוכחה לכך שהמכון הוא מכון בריאות ועיסוי רציני, ולא בית־בושת.

השופט יורם גלין החליט, במפתיע, לשחרר בערבות את כל העצורים. המכון עצמו לא נפתח מחדש, ולגברים שבאו למקום ביום השישי והראשון בבוקר לא נותר אלא לחפש מכוני־עיסוי אחרים, במודעות הקטנות בעיתונים היומיים.

שאלת מעצרן של צעירות העובדות במכונים מסוג זה, שהם מסווה לפעולות מיניות מלאות או כמעט מלאות, צצה ועולה בכל כמה חודשים, כשמיפלג המוסר התל־אביבי חושף מכון חדש. הפעם זכתה הפרשה בפירסום רב, בגלל המעמד הראשית.

כאשר נעצרו ארבע נשים במכון רומה בצפון תל־אביב בחודש פברואר השנה, פנה העולם הזה למישפטן הד"ר אברהם ציון, שעשה עבודת דוקטורט באוניברסיטת קיימברידג' שבאנגליה בנושא הזנות והמישפט.

ציון, עסקן ליברלים ותיק, אמר אז (העולם הזה 27.2.85): "לדעת רבים, הזנות היא מגע מיני בדרך־הטבע, שפירושו חדירה לאבר־המין הנשי ומכאן שהרפיה, שלא קשורה לאבר־מינה של האשה, אינה זנות. אבל בשני פיסקי־דין מפורסמים באנגליה, שאנו אימצנו אותם, הפסיקה היתה שגם הרפיה היא זנות, אם היתה כוונה לפרוק את היצר המיני של הגבר.

"גם בארץ הלכו בעיקבות פסיקה זו, ומכאן שהרפיה לשיחרור הדחף המיני נחשבת לזנות. לפי פסיקה זו, גם בתולה יכולה להיות זונה, אם היא מועסקת בהרפיה מהסוג שהוזכר."

השאלה היא אם מעשה הרפיה בדירה הוא זנות. השיב אז ציון: "הזנות מותרת, אבל קיומו של בית־בושת אסור. כששתי נשים עוסקות בזנות בעת ובעונה אחת, ביחידת דיור אחת, זהו בית־בושת.

"בארץ קיים מצב מישפטי בלתי־נסבל. הזנות איננה אסורה, אך אין לזונה כל אפשרות לעסוק במיקצועה. ברחוב היא תיחשב כמי שעושה מעשה מגונה, והעונש על כך הוא עד שישה חודשי־מאסר. בדירה היא תיחשב כמי שמחזיקה מקום לצורכי עיסוק בזנות — ואין זה משנה אם זוהי דירתה הפרטית — והיא צפויה למאסר עד חמש שנים."

ראשי ופרנסי העיר תל־אביב מתלבטים כבר שנים, איך להתייחס לתופעה. בעבר הציעה ועדה ציבורית לעודד זונות לעבור בבתים. אחד הכוסים האפשריים לכך הוא מכוני־עיסוי. אבל מייד אחרי שזונה מעתיקה את לישכתה לבית, היא נעצרת בתוך זמן קצר על־ידי המישטרה.

לובשי־המדים טוענים, שהם מתעלמים תמיד בעיקבות תלונות של אזרחים, כפי שהיה במיקרה האחרון, שבו נעצרה גם סיאס, ורק במיקרה שהשכנים הם המתלוננים.

תל־אביב ידועה כמוקד זנות ארצי. מיפלג המוסר מעדיף שהעוסקות במיקצוע העתיק ביותר בעולם תעבורנה לבתים, ששם הפיקוח המישטרתי עליהן ועל הלקוחות יהיה קל יותר. זנות בבתים פירושה חיסול נגע הסרסרות — שהיא אבי אבות הטומאה, בעיני המישטרה.

במדינה

תולדות "מאיה שקרניתו"

בעלה לשעבר של מאיה, "בת־השופט", מספר על חיי־הנישואין שלהם, על גירושיהם ועל אופי אשתו־לשעבר

"כשקראתי על מעלליה של מאיה בעיתון של שבוע שעבר, החלטתי לבוא לברר מה בדיוק היא עשתה ובמה הסתבכה, כי הוריה בוודאי לא יספרו לי את האמת," אמר להעולם הזה יואל פטאו, 24.

הוא דיבר על גרושתו, מאיה, שגרמה בשבוע שעבר לשערוריה מישפטית, כאשר גילה העולם הזה שהתחזתה כבתו של שופט כדי להעיד לטובת אנס.

יואל הוא בחור צנוע וחביב. הוא מספר על מאיה, שהיתה אשתו, ללא מרירות או שינאה.

סיפר יואל:

הכרתי אותה מייד אחרי שסיימה בית־ספר תיכון. אני הייתי מש"ק מישמעת בשרותי הצבאי, ולמאיה היתה חברה בבסיס שלי. כך היכרנו. יצאנו יחד שנתיים, שנה שלמה גרנו ביחד.

הוריה התנגדו לי מאוד. הם אמרו שאני לא בן־אדם, מפני שאין לי השכלה תיכונית, ואני ספר במיקצועי.

כל בני־המשפחה של מאיה הם אקדמאים, והם רצו שגם היא תתחתן עם אדם משכיל. מאחר שהם כל־כך התנגדו, היינו בטוחים שהם לא יבואו בכלל לחתונה.

את החתונה ערכנו במימון הוריי, ויום לפני החתונה התקשרו הוריה של מאיה ואמרו שהם יבואו, יחד עם שני דודים שלה.

"צחקה עליי." ההורים של מאיה באמת סבלו ממנה הרבה. אני לא הייתי מתחתן עם מאיה, לולא איימה שתתאבד. הלב שלי, כנראה, יותר מדי רך. האמנתי לאיומים שלה. אבל אני יודע שהיא שקרנית מלידה. היא צחקה עליי ועל ההורים שלה.

אני הייתי עוד בשרות־חובה, וגרנו בהתחלה בדירה שכורה, אחר כך גרנו אצל הקרובים שלה, שהיו בחו"ל, ובסוף גרנו אצל הוריי.

כאשר נולד הילד שלנו, הציעו הוריה שנעבור לגור אצלם, וכך נחסוך כסף. מכיוון שעדיין שירתתי בצבא, הסכמתי, אבל זו היתה טעות. מייד התכסכסתי עם הוריה.

אמרתי למאיה: "או שנעזוב את הורייך, או שאעזוב אותך." מאיה הסכימה שאני אעזוב בינתיים לשלושה חודשים, אחסוך כסף, ואז נחזור לחיות יחד.

מה שקרה היה, שאחרי חודשיים היא הזמינה אותי לשיחה והציעה שנתגרש. אמרתי שאני מסכים, בתנאי שהיא תוותר על מזונות. עשינו הסכם אצל עורך־דין שהיא מוותרת על מזונות לעצמה ולילד. לא ידעתי אז שילד לא יכול לוותר על מזונות, וכי ההסכם הזה לא שווה. היא צחקה עליי.

בתחילת השנה היא פנתה לבית־מישפט וביקשה מזונות עבור הילד בסכום של 600 אלף שקל. מאז שעזבתי את הצבא עבדתי במקומות שונים. בסוף ניהלתי את מחלקת ההפצה והמינויים של העיתון הארץ. אבל מובן שאני לא יכול לשלם סכום כזה של מזונות.

בעל פטאו
או הכסף – או הילד!

היא היתה באה אליי לעיתון ומבקשת כסף בכל פעם. אמרתי לה שאין כסף. אז היא אמרה לי: "אם אין כסף, אין ילד." ולא נתנה לי לראות את הילד.

פניתי לבית־הדין הרבני והשגתי צו שאני יכול לראות את הילד בביתה של מאיה. בסוף גם הגענו להסכם שאני משלם לילד 100 אלף שקל לחודש, צמוד למדד.

מאיה היא בחורה לא־אחראית, והיא לא טיפלה בתינוק בכלל. כשגרנו יחד, אני הייתי מטפל בו, וכעת אמא שלה עושה את זה. היא בכלל מספרת סיפורים. היא אמרה להעולם־הזה כי נסעה ללמוד רפואה באיטליה כשהיתה בהריון. זה פשוט לא נכון. היא גם לא למדה באוניברסיטה, היא למדה באיי־בי־אם.

העניין הזה שהיא בת של שופט — זה לא דבר חדש אצלה. כבר בתעודת־הנישואין שלנו כתוב שמיקצועו של אביה הוא שופט. אני לא יודע מה אביה עשה ברוסיה, בארץ הוא מבקר במישרד־הביטחון.

לקבל אחריות. כל הסיפור על ההיכרות שלה עם מישפחת ארגוב חדש בשבילי. אני לא ידעתי על כך מאומה. היא מספרת שהכירה אותם מגיל 14, אז אני לא מבין מדוע אני לא שמעתי על כך מעולם.

אני רוצה לדעת מה יהיה איתה. אם היא תעמוד לדין וימצאו שהיא לא שפויה, או אם היא תיכנס לכלא. אז זה טוב בשבילי, כי אני נורא רוצה לקבל את הילד שלי.

עד כאן סיפורו של יואל.

כתבת העולם הזה הסבירה ליואל כי התרשמה שמאיה היא צעירה חסרת־ביטחון ונפחדת, שהיתה כלי־משחק בידי אחרים. היא הסבירה לו שאם ייקח ממנה את הילד, זה עלול לנתק את הקשר היחיד שלה עם המציאות. הוא עמד והירהר כמה דקות. "את יודעת," אמר, "אני חושב על דבר אחר. אני אסע עכשיו אליה ואציע לה שאני שוב אקבל אחריות עליה. אני מרחם על הוריה ועל הילד שלנו. במשך השנים שעברו אני התבגרתי מאוד, ואני חושב שאני יכול לעזור למאיה כעת." בתיקווה זו הלך יואל לדרכו.

צל"ש
ושוב גרם לסערה

● **לישימעון שיפר**, הכתב המדיני של קול ישראל, שהצליח שוב להביא סקופ חשוב וגרם לסערה בארץ ובעולם. שיפר ידוע כמביא סקופים, והוא אף נקרא בשם החיבה "שימעון סקופ". השבוע חשף את דבר הפגישה שהיתה בין שגריר ישראל בצרפת לבין שגריר ברית־המועצות בארץ זו ואת תוכנה, וגרם לגלים בינלאומיים. לאיש שהדליף לו את הידיעה מגיע משהו אחר (ראה עמוד 6).

מאחורי המירקע
המילחמה על שילון נמשכת

השבוע הגישו 10 מחברי מליאת רשות־השידור ערר **ליצחק נבון**, שר־החינוך והשר הממונה על רשות־השידור. הערר הוא על החלטת המליאה, שלא לאפשר את מועמדותו של **דן שילון** במיכרז לתפקיד מנהל־הטלוויזיה, בגלל חוסר בתעודה אקדמית רישמית.

העשרה טענו במיכתבם לשר, כי החלטת המליאה פסלה באופן בלתי־חוקי החלטה קודמת של המליאה, שהתקבלה אחרי שני דיונים ארוכים, שלפיה נסיון יכול לשמש תחליף לתעודה אקדמית רישמית. הם טוענים כי ההחלטה המבוטלת התקבלה בעת דיון על משא־ומתן המתקיים בין רשות־השידור ואגודת־העיתונאים בנושא מיכרזים על מישרות בכירות ברשות, וכי נושא התעודה לא היה כלל על סדר־יומה של המליאה.

לפי סעיף 12 לחוק רשות־השידור יכול שר־החינוך לעשות כמה דברים — הוא יכול לדחות את הערר, הוא יכול להחזיר אותו למליאה ולהמליץ לפניה לדון שוב בנושא זה, והוא יכול להעביר את הנושא לדיון בממשלה.

העשרה מבקשים מן השר להעביר את הנושא לממשלה ובינתיים, כך נאמר בהקדמה לערר, הם מבקשים שהשר יורה למליאה שלא לעשות שום צעד הקשור בהחלטה הבלתי־חוקית שהתקבלה.

ייתכן מאוד אם יועבר הנושא לדיון בממשלה, היא תדון ותקבע גם בנושאים אחרים הקשורים ברשות־השידור, והמעוררים סערות ציבוריות בתקופה האחרונה.

פיילוט לא לשידור

השבוע צפו כמה בכירים בטלוויזיה בתוכנית־האירוח החדשה, שאותה יגיש **שימעון טסלר**, איש מחלקת־החדשות. התוכנית נמצאת בינתיים בשלב שנקרא בשפה המיקצועית "פיילוט", והוא מעין תוכנית־דמה, שנועדה לבדוק את האופי של המישדר, את מיקום המנחים, את התפאורה ואת ההפקה.

יוסף בראל, המנהל הממונה של הטלוויזיה, מתכוון לאשר את התוכנית לשידור באחד השבועות הקרובים. היא מיועדת לשידור בליל־שבת, ובה יארח טסלר כתבים שונים של מחלקת־החדשות, כשכל כתב יביא לאולפן מרואיין שלו ויראיין אותו.

יריבי בראל טוענים שתוכנית זו באה לאפשר שוחד־מסך ביד רחבה — הן לעיתונאים שמבקשים לרכוש את חסדיהם, הן לאורחיהם של אלה (ראה הנדון).

התוכנית כלולה בלוח־המישדרים החדש שהציג בראל למליאת הרשות. לוח־המישדרים אושר על־ידי המליאה, אך האישור מותנה בבדיקת ועדה של חמישה איש — מנכ"ל הרשות, איש הכספים של הרשות, חבר ועד־מנהל אחד ושני חברי מליאה. ועדה זו טרם התכנסה לדון בלוח־המישדרים, ובינתיים עוסקים בטל־וויזיה בתוכניות החדשות ומתכוונים להעלות אותן על המירקע, גם אם לא תהיה כדיקה.

במקום ערוץ שני

הד"ר **ישראל סלג**, חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור, עושה נפשות לרעיון חדש שלו היכול, לדבריו, לעקוף את המבוך שנקלעו אליו בעיקבות הדיונים הארוכים על כינון הערוץ השני. הנושא אינו מתקדם בגלל מחלוקת בין **יצחק נבון**, שר־החינוך לבין **אמנון רובינשטיין**, שר־התיקשורת. שתי פגישות שנערכו בלישכת ראש־הממשלה לא מסמנות פיתרון קרוב.

פלג מציע לאמץ שיטה הקיימת בכמה מדינות בעולם של טלוויזיה בתשלום. לפי שיטה זו תקבל חברה פרטית זיכיון לשדר. השידור מועבר באופן מוצפן (או מעורבל, בעגה המודיעינית), לכל מנוי יש מפענח בביתו, ורק כך הוא יכול לקלוט את השידורים. התשלום יכול להיעשות בשתי דרכים: תשלום חודשי עבור מכשיר הפיענוח, או תשלום בעזרת מונה.

השידורים נעשים במיקרו־גל, וחוסכים בניית תשתית טכנולוגית והצבת משדרים גדולים. השיטה יכולה לחסוך גם את שינוי החוק, משום שאלה שידורים כמו השידורים של מכשירי המוטורולה, המועברים בגל מיוחד.

בינתיים זוכה הצעתו של פלג בתגובות חיוביות, וייתכן שתעזור לפתור את התיסבוכת החוקית והבינמישרדית.

פלג גם מצא שם עברי לשיטה: טייבת — טלוויזיה בתשלום. השם עדיין לא קיבל את אישור האקדמיה ללשון העברית.

בתוככי הרשות
לא יורח

בניגוד לשמועות עקשניות, שניסו להפיץ אנשים שונים בהנהלת רשות־השידור, ביחס להדחתו של **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות — הוא לא יודח.

בחודשים האחרונים גברו ההתלחשויות והפירסומים על כך שראשי הליכוד אינם מרוצים מתיפקודו של המנכ"ל, איש מיפלגתם, ושהם שוקלים להדיח אותו. טענו שיש מגעים קדחתניים בין אנשי־ליכוד בכירים לבין אנשי־מערך, בכירים לא פחות, בקשר לעיסקת־חבילה, שלפיה יוכל הליכוד להחליף את פורת באיש אחר משלו, ותמורת זאת "יתן" הליכוד למערך לבחור איש משלו למישרת מנהל־הטלוויזיה. במיסגרת זו טענו אנשים שונים באוזני בכירי הליכוד כי פורת חצה את הקווים ונעשה איש־שמאל, כי הפך לאש"פיסט, ועוד כהנה וכהנה.

חלק מחברי מליאת רשות־השידור ניסו לאסוף 21 חתימות, שבעזרתן אפשר יהיה להביע אי־אימון במנכ"ל, אך כל זה לא עזר. בכירי־הליכוד החליטו שפורת יישאר בתפקידו.

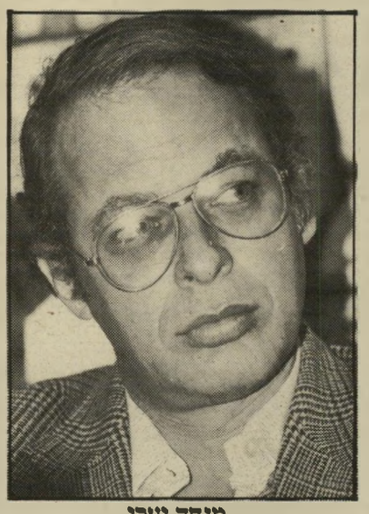
בפגישה שהתקיימה בין **יצחק נבון** לרוני **מילוא** הודיע סגן שר־החוץ ששרי־הליכוד החליטו להשאיר את פורת, ולתת למערך להציע מועמד משלו לניהול הטלוויזיה.

מתנגדי פורת אומרים שהוא התייצב אצל יצחק שמיר והבטיח לו להיות בסדר ולחזור לחיק הליכוד. תומכיו יכולים שוב להרים את הראש בגאווה.

שרים נבון (מימין) ורובינשטיין (משמאל)
טלוויזיה בתשלום?

הפרוטוקולים של זיקני אנטי־ציון

מנחה יערי
בושה

איני יודע מדוע אהוד יערי השפיל את עצמו והסכים להנחות "דיון" עלוב זה.

יערי הוא עיתונאי רציני. הוא השתתף בכתיבת ספר חשוב על מילחמת־הלבנון. יש לו שם שכדאי לו לשמור עליו.

האם היה כדאי לו לבזבז את כל זה בשני ערבים? האם יש איזו משכורת שהיא השווה את זה?

אני מתכוון, כמובן, לתוכנית בת־שני־הערבים על הטרור, שהיתה כולה בזיון ועלבון לאינטלי־גנציה של הצופה.

במרכזה של התוכנית עמד סרט־תעמולה, שהיה מתאים ברמתו לטלוויזיה הסובייטית. היה זה סרט־תעמולה ישראלי מוסווה, שנתפר בחוטים גסים ביותר, ושהשתמש בטכניקה הפשוטה של שטיפת־מוח. הצירוף טרור־אש"ף אש"ף־טרור חזר בו פעמים אין־ספור, עד שהשתרש בתת־ההכרה של הצופה, כשהוא מחובר לסימלי־שיגאה אחרים.

עיקרו של הסרט: כל מי שמתנגד לארצות־הברית ולישראל הוא טרוריסט, כל מי שמתנגד לברית־המועצות ולמועמר קד'אפי הוא לוחם־שיחרור. קיימת רשת בינלאומית נתעבת, המנהלת על־ידי מוסקווה ואש"ף, וקיים מנגנון נגדי מפואר ועטור־תהילה, ובראשו ארצות־הברית, גרמניה המערבית וישראל.

במפת מיבצעי־התהילה של ישראל נגד טרור הבינלאומי מופיעה בסרט גם פעולת־לילהאמר. לא נאמר, כמובן, ששם נרצח מלצר מיסכן, שנחשב בטעות לטרוריסט מסוכן.

סביב סרט זה "התווכחו" שלושה. זה מכבר לא ראיתי שליישיה כזאת.

האיש המרכזי היה בנימין נתניהו. התבייששתי להיווכח שזהו ראש המישלחת שלי באו"ם, חלוץ הראווה של ישראל לעולם הרחב. כי תפיסותיו של נתניהו זה גובלות ברביליות פוליטית, והן מתאימות לרמה של ילד בכיתה ג'.

איך הגיע אדם פרימיטיבי כזה לתפקיד שבו הוא אמור לייצג אותי בעיני 150 אומות? הוא רוויזיוניסט אמריקאי, ידיד אישי של משה ארנס (שגם הוא רחוק מלהיות ענק אינטלקטואלי) ואחיו של חלל אנטבה. מה צריך יותר כדי לעשות קריירה במישרד־החוץ של יצחק שמיר?

אולם נתניהו הוא גאון לעומת פרופסור אחד בשם אלכסנדר, "מומחה לטרור". איני יודע מניין גירדו אותו. במשך שעתיים של דיון לא שמעתי מפיו אף מלה אחת שלא היתה טיפשות מוחלטת. וטיפשות נשארת טיפשות גם כשהיא נאמרת במיבטא רוסי.

בין שניים אלה ישב הד"ר אריאל מררי, שנראה כארם אינטליגנטי, ושהשמיע פה ושם הסתייגות רפה מדיבורי־השטות של עמיתיו. אולם בעיקרו של דבר הזדהה עם קו שטיפת־המוח ("טרור־אש"ף" —אש"ף־טרור"). יתכן שהוא צריך לרצות מישהו, הממנן את המכון שבו הוא מועסק. ראיתי את שמו גם בין יועצי הסרט המטופש. סיבה דומה?

לגופו של דבר, לא עוררה התוכנית אף שאלה רצינית אחת, וממילא לא השיב עליה. מהו טרוריזם? מי הם הטרוריסטים? מה ההבדל בין טרוריסטים פרו־סובייטים באל־סלוודור, ובין לוחמי־שיחרור פרו־אמריקאיים באפגאניסתאן? האם אצ"ל של דויד רויאל, שהטמין פצצות בשוקים ערביים והרג עשרות נשים וילדים, היה ארגון־שיחרור או ארגון־טרור? האם התכוון נתניהו החכם לומר כי הטרוריסטים הפלסטיניים אינם בסדר כשהם הורגים נשים וילדים, אבל הם בסדר גמור כשהם הורגים חייל־טרמפיסט? (כך הבנתי מדבריו). האם התמיכה הישראלית המאסיווית במישטר־הרצח של אנסטאזיו סומוזה בניקראגווה היתה בסדר, בעוד שתמיכת הערבים במישטר הסנדיניסטי השמאלי, שבא במקומו, הוא מעשה טרוריסטי? האם הטרוריסטים שהשיגו את עצמאות אלג'יריה פסולים, ואילו הטרוריסטים שהשיגו את עצמאות קניה כשרים? מה ההבדל בין איש הקג"ב, הממנן את הטרוריסטים הלר חמים להשגת עצמאות נאמיביה מידי המישטר הנאצי של דרום־אפריקה (ידידינו), ובין איש הסי־איי־אי, הממן את הטרוריסטים הלוחמים בממשלת אנגולה?

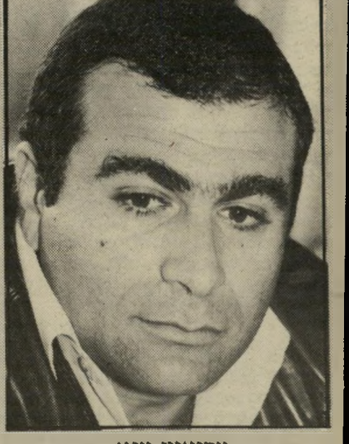
האם באמת אפשר להשוות את הטרוריסטים הבאסקיים, שלחמו לחרות עמם (ושרובם הפסיקו את המאבק האלים ברגע שהשיגו אוטונומיה סבירה) עם הקבוצות המטורפות של באדר־מיינ־הוף בגרמניה והבריגדות האדומות שבאיטליה? מהו ההבדל בין "הנוקמים" היהודיים, שהרגו נאצים בשלהי מילחמת־העולם (ולא פעם טעו בכתובת), ובין הטרוריסטים הארמניים, המ־בקשים לנקום בתורכים את שואת עמם?

כל אלה שאלות מעניינות. אולי הן מעבר ליכולת האינטלקטואלית של שגרירנו באו"ם, אבל אהוד יערי בוודאי מסוגל לנסח אותן.

יערי הבין היטב שתוכנית זו באה לטרפד את רעיון ההידברות בין מדינת־ישראל ואש"ף, לשם השגת הסדר־שלום. רעיון שרבים באירופה ובארצות־הברית דוגלים בו עכשיו. האם טרור־יסט בלתי־נראה הצמיד אקדח לרקתו, והכריח אותו להשתתף במזימה זו? **אורי אבנרי** ■

מילחמת־מנע

יעקב אגמון, עורך ומגיש המישדר השבועי שאלות אישיות בגלי־צה"ל. מכחיש כי התוכנית עם **דויד מנע**, חבר מליאת רשות־השידור, נדחתה לשידור בגלל התבטאויות חריפות של מנע נגד עוזי ברעם. מזכ"ל מיפלגת־העבודה: "אם משהו הפריע לי בתוכנית שלו," אמר אגמון, "זה שהוא היה רכרוכי מדי, חלבי מדי ולא

מרואיין מנע
רכרוכי, חלבי, ולא־תוקפני

תוקפני מבחינה פוליטית. וזא עלה על דעתנו לפסול את הראיון מהסיבות שהוא ציין אותן." לדיברי אגמון, התוכנית שלו היא אישית ואינה נוגעת, בדרך־כלל, לנושאים אקטואליים. לכן זיא מוקלטת זמן רב לפני שידורה ברדיו.

אגמון ריאיין השבוע את שר־הביטחון לשעבר, משה ארנס. ארנס אמר שלדעתו צריכה הממשלה לצמצם את מעורבותה בחברות הממשלתיות. אגמון שאל אם הוא היה מוכר את שקם לחברה פרטית, ארנס השיב בחיוב. אגמון שאל אם היה מוכר גם את גלי־צה"ל. וגם על שאלה זו השיב ארנס: "בהחלט כן." ארנס הוסיף ואמר שחשב כך גם כאשר היה שר־הביטחון, כשהתחנה הצבאית היתה בחסות מישרדו.

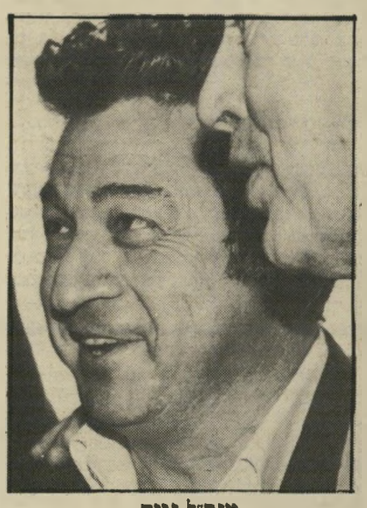
אתה והשקל

במה להשקיע?

הכי קצר, הכי בטוח!

בסיכומו של שבוע, שבו אמר שר־האוצר **יצחק מודעי** כמה פעמים דבר והיפוכו, ולמעשה חזר לימיו הטובים, ההצעה היחידה שניתן להציע למשקיעים היא: הכי קצר, הכי בטוח!

עידן כזה של אי־ודאות מוניטרית אינו זכור כבר זה זמן רב במשק, בנקאי שאי־אפשר לזלזל במוניטין שלו, כמו **גיורא** („ג'ורי") **גזית**, מנכ"ל בנק הפועלים, אמר השבוע בערות בנית־מפת"ם לא יוכל לשוב לשם לעולם, ולא ייהנה מפירות פיחות — יהיה מתי שיהיה. ויש ב־אומרים: מהר יותר מכפי שמודעי עצמו מאמין שיהיה.

מנכ"ל גזית
ערב מפולת

ראשית, גם מי שמחזיק דולארים שחורים, נהנה מפירות הפיחות.

שנית, לא לנצח יהיה הפת"ם חד־סיטרי, וליוצאים לא תינתן זכות חזרה. ממש בימים אלה מדברים באוצר על תוכנית־הפקדה דולרית נושאת־ריבית, שתאפשר לרבים להלבין את הדולארים הירוחים־השחורים שלהם. פירושו של דבר, ששוברי תוכניות פת"ם לא היו כל־כך טיפשים, כפי שמנסה השר לתארם.

והערה אחרונה, למי שבכל זאת מאמין בבורסה ובמניות ספקולטיביות כמו נפט, למשל, בארץ שבה אין מוצאים בכלל נפט: ועדת־הכלכלה של הכנסת התלבשה על המניות האלה. צפויים כמה גילויים, דווקא בימי פגרת־הכנסת, העלולים להביא להתרסקות כמה מניות ספקולטיביות. ראו הוזהרתם!

בסיכומו של שבוע, שבו אמר שר־האוצר **יצחק מודעי** כמה פעמים דבר והיפוכו, ולמעשה חזר לימיו הטובים, ההצעה היחידה שניתן להציע למשקיעים היא: הכי קצר, הכי בטוח!

עידן כזה של אי־ודאות מוניטרית אינו זכור כבר זה זמן רב במשק, בנקאי שאי־אפשר לזלזל במוניטין שלו, כמו **גיורא** („ג'ורי") **גזית**, מנכ"ל בנק הפועלים, אמר השבוע בערות בנית־מפת"ם לא יוכל לשוב לשם לעולם, ולא ייהנה מפירות פיחות — יהיה מתי שיהיה. ויש ב־אומרים: מהר יותר מכפי שמודעי עצמו מאמין שיהיה.

ראשית, גם מי שמחזיק דולארים שחורים, נהנה מפירות הפיחות.

שנית, לא לנצח יהיה הפת"ם חד־סיטרי, וליוצאים לא תינתן זכות חזרה. ממש בימים אלה מדברים באוצר על תוכנית־הפקדה דולרית נושאת־ריבית, שתאפשר לרבים להלבין את הדולארים הירוחים־השחורים שלהם. פירושו של דבר, ששוברי תוכניות פת"ם לא היו כל־כך טיפשים, כפי שמנסה השר לתארם.

והערה אחרונה, למי שבכל זאת מאמין בבורסה ובמניות ספקולטיביות כמו נפט, למשל, בארץ שבה אין מוצאים בכלל נפט: ועדת־הכלכלה של הכנסת התלבשה על המניות האלה. צפויים כמה גילויים, דווקא בימי פגרת־הכנסת, העלולים להביא להתרסקות כמה מניות ספקולטיביות. ראו הוזהרתם!

משברון בקניון

כאילו לא חסרות צרות לראש עיריית רמת־גן **אורי עמית**, שמו הגיע באחרונה לשולחנו של מבקר־המדינה **יצחק טוניק**, בעיקבות תלונה שהוגשה על־ידי **מנחם גילעד**, חבר מועצת העיריה מטעם הליברלים ויושב־ראש ועדת־הביקורת העירונית.

הסיבה: גמר החשבון בין העיריה ובין חברת קניית של המיליונר היהודי מקנדה **דויד עזריאלי**, שבנתה והמפעילה את קניון איילון. מרכז הקניות הענק שליד איצטדיון רמת־גן, שנפתח בתחילת החודש.

כתוצאה מהסכם מסובך, שנחתם עוד בימי כהונתו של ראש־העיריה הקודם, הד"ר **ישראל סלה**, איש הליכוד, נוצרה אי־הסכמה בין הצדדים סביב השאלה מי ישקיע עבור הפיתוח ועבור שיפוץ איצטדיון רמת־גן. נשאל גם מה יהיה גובה ההכנסה של העיריה כתוצאה משינוי תוכנית המיתאר לייעוד הקרקע. העלויות של עבודת־

שלט החברה בכניסה לסרוייקט
סיכסוך כספי

התשתית הגיעו ל־2.6 מיליון דולר. בינתיים החלה חברת קניית בעבודות־הפיתוח.

בהגיע יום ההתחשבנות הוקמה ועדה עירונית גדולה שמצאה, על־פי החשבוניות שהגישה קניות לעיריה, שהעיריה חייבת לקניון איילון סכום של 467,377 אלף דולר בלבד. כך עולה ממיסמך חסוי, שהגיע לידי העולם הזה.

בפגישה המכרעת, שהתקיימה בנוכחות עמית עם אנשי החברה, בראשות **שר־שלום שירן**, נציגו של עזריאלי בארץ, נולדה פשרה חדשה. קניות ביקשה סכום גדול העולה על 1.7 מיליון דולר. העיריה הסכימה, במפתיע, לתת סכום של 1.1 מיליון דולר.

מועצת־העירייה אישרה את הפשרה. האופוזיציה זעמה וטענה שלמעשה מגיע מהחברה סכום של 1.7 מיליון דולר, הכולל תביעות שלא הוגשו נגדה. לדבריה ויתרה העיריה שלא כדין על מס־השבחה, ולא העבירה את הדיון לבורר מוסכם.

אם אכן יתרחש מהלך מפתיע זה, הרי שפרשת ההסדר עמית־שירן תגיע, בסופו של דבר, למקומה הטיבעי: בוררות מוסכמת.

זהירות! אוקטובר השחור בפתח!

עוד לא עבר חודש אחד משלושת חודשי תוכנית־החירום הכלכלית וכבר נשאלת השאלה, הן באוצר והן במישרד ראש־הממשלה, איך ייצא המשק ממנה בחודש אוקטובר.

לאט־לאט חודרת לתודעתם של **יצחק מודעי** ושאר המומחים הידיעה שמדד חודש ספטמבר, שיפורסם באמצע חודש אוקטובר, לא יהיה בן שלושה־ארבעה אחוזים. וזה שיבוא אחריו — גם הוא לא יתקרב לגובה שכזה.

חברו לכך כמה גורמים, שיתאחדו בחודש הקריטי.

● הכרזותיו הבלתי־זהירות של שר־האוצר, השבוע, יגרמו שוב ליציאת כסף מהפת"ם בפרט, ומהמערכת הבנקאית בכלל. תהליך זה של הוצאת כספים, ביחד עם כל מה שהוצא מאז תחילת החודש, יביא לרכישה מאסיבית הן של מוצרי מותרות והן של אלקטרוניקה. פירוש הדבר: האצת האינפלציה.

● חודש ספטמבר הוא חודש החגים, למרות שערב ראש־השנה יחול רק ביום פירסום מדד חודש אוגוסט. מתנות־שי לעובדים וקניית מתנות כפי שנהוג בכל שנה, יגרמו אף הם להאצת האינפלציה, שתשפיע על מדד ספטמבר באחוזים רי גרולים. כרגע מנסים לבורר נתון זה ולחשב את השפעתו על המדד הקריטי. בהתחשב בנתוני שחיקת שכרם של השכירים.

● והעיקר — בתחילת חודש אוקטובר אמורה הממשלה לשלם לקשישים, שהחזיקו במניות בנקאיות שבהסדר, סכום המתקרב ל־700 מיליון דולר. כאשר נחתם בזמנו, ב־1983, הסדר המניות האלה, ניתנה לקשישים האפשרות לפרוש את המניות כבר אחרי שנתיים. המניות הפכו למעשה לאיגרות־חוב ממשלתיות, וגם אם תיפרינה כולן, הן לא ישפיעו — למרבה הפלא — על המערכת הבנקאית. אגב, זוהי הוכחה נוספת לכך שההסדר היה רע, ולא העניש כלל את מי שהיה אשם במפולת.

האוצר כבר מתלבט. בקול רם, אילו דרכים לנקוט כדי למנוע את יציאת הכסף הנפדה החוצה. עדיין לא נקבעו פרטי ההסדר ושערי־הריבית — צמוד לדולר או למדד שיהיו די אטרקטיביים כדי להביא לסגירת המניות־שבהסדר לפרקי־זמן נוספ — באותה מיסגרת, או במיסגרת חלופית חדשה.

במישרד־האוצר מורעים לכך שגם הקשישים מאזינים לרדיו וצופים בטלוויזיה, וגם הם מבולבלים לחלוטין מהתנהגותו של שר־האוצר. למרות שהתוכנית נותנת להם תשואה גבוהה, קיים חשש רציני שחלק גדול מהכסף ייצא החוצה, ושהוא יופנה כמובן לרכישת מוצרי־מותרות או מטבע־זר בשוק השחור.

כך שמי שחושב שהצרות הכרוכות בתוכנית ייסתיימו בקרוב, טועה טעות מרה. בתום שלושת חודשי הפעלתה יתחילו צרות חדשות.

האחריות האישית של שמאי ורנר

הטלוויזיה המעוקלת בביתו של **צבי רנר**, גיזבר המיפלגה הליברלית, הבהירה לו ולעמיתו מחרות, ח"כ **יעקב שמאי**, שהם נתונים בצרה גדולה — הראשון כראש סיעת איגוד העובדים הליברליים, והשני כראש סיעת תכלת לבן, שתיהן בהסתדרות.

על גבם נושאים השניים חובות בסדר־גודל של מאות־אלפי דולארים ממערכת הבחירות האחרונה של הליכוד בהסתדרות. הסכום המדוייק עדיין לא ידוע, כי בכל יום מגיעות תביעות חדשות. הליכוד הוציא הרבה יותר מכפי שהיה לו בקופתו, ועתה נדרשים השניים להחזיר כל גרוש.

החזוים עם בעלי החובות נערכו מטעם ראשי הליכוד בהסתדרות, רנר ושמאי, ולא מטעם תכלת לבן ואיגוד העובדים הליברליים. שהם, אגב, גופים מישפטיים לכל דבר. התובעים התחכמו והתחילו לתבוע אותם אישית.

כדי להיחלץ, זמנית, מהצרה, לווה שמאי לא מכבר מאחד הבנקים סכום של עשרות אלפי דולארים, לשם תשלום למפרסם גדול, שפירסם את תמונותיו בחודשים אפריל־מאי האחרונים.

ואילו רנר מסרב לפתוח את הקופה שלו, והוא מסרב עוד יותר לשלם חצי מההוצאות. הוא מוכן לשלם רק שליש. והוא טוען שבשיחות־האיחוד בין חרות והליברלים דובר על כך שלליברלים מובטח שליש במרכז החדש, ולכן הוא צריך לשלם על־פי אותו היחס.

על הפרק גם עומדת הלוואה שלקח הליכוד מהוועד־הפועל, ובין רנר ושמאי יש ויכוח מי יחזיר וכמה.

שמאי עדיין אינו תופס לאיזו צרה נקלע. בקרוב ייאלץ לרדת על ביכיו ולבקש עזרה מכמה בעלי־הון במצודה — עזרה שתעלה לו בחרות הפוליטית המעטה שעוד נותרה לו, בין **דויד לוי ואריאל שרון**. הוא חושש להמשיך וללוות כספים בבנקים, בריבית דולארית.

עושים עסקים ב... ניו־יורק

איש־עסקים ישראלי, שבא השבוע לביקור מולדת מניו־יורק, מציע לשים לב למעשיהם ולהצלחותיהם העיסקיות של כמה ישראלים שם, חלקם מוכרים, שעוד נשמע עליהם, ובגדול.

אומנם, חברת־הבת האמריקאית של סולל בונה, חברת ריינולדס, הפסידה בניו־יורק, אבל לעומת זאת עושים שם חיל בבנייה, למגורים ולמישרדים, הקבלן **פינחס** („פיני") **אשוח**, בעליה־לשעבר של חברת חיצוב בארץ, **איתן ארזי**, והקבלן המעדיף שלא להיחקר בארץ על הברחות מט"ח לחו"ל, **נחום קלקא**, וכמובן **מרדכי אלינסון**, איש סולל בונה לשעבר, ושותפו **משה בהן**, וכמובן **זבריה דרוקר**, שמוקד־הבניה שלו הוא דווקא בטקסס. אך גם הוא פועל לניו־יורק.

שם חדש אחר, העולה בקרב הקהילה הישראלית בניו־יורק הוא **משה פסמן**, רואה־חשבון שהמצב כיום מזכיר לו את המצב ערב התמוטטות המניות הבנקאיות.

„הכי קצר, והכי בטוח!" — פירושו של דבר שוב השקעות מחושבות, קיצרות־מועד, בתוכניות האטרקטיביות תפ"ס ופק"ם. הן עדיין השטובות ביותר.

„הכי קצר, הכי בטוח!" — פירושו ששומר נפשו ירחק מהבורסה לכמה ימים. דבריו של שר־האוצר עשויים להיות מלווים במעשים העלולים לפגוע במפתיע גם בבורסה. כדאי להיזהר. ולמי שמתעקש שיבחן את מעשיו בשבע עיניים, לפחות פעמיים ביום.

אגב בורסה — כדאי לשים לב לבנקאיות. בהיותן איגרות־חוב, הרי כשיש היצע, התשואה עולה. ייתכן שביחידת־זמן מסויימת כדאי לשים יד עליהן, אבל לזמן קצר מאוד, כי אם מחירן יעלה, התשואה לפידיון תרד.

ועוד הערה, למי שמתרגשים עדיין מדיברי שר־האוצר בעניין עונשם של מי שייצאו מתוכניות פת"ם. מודעי איים שמשך את כספו

פלאטו למכירה

איש־העסקים מסביון, **שמואל פלאטו־שרון**, נזקק בימים אלה שוב לכסף. במזומן. לצורך כך הוא מבקש למכור, במחירים גבוהים, חפצים שונים שיש לו בביתו או ברשותו, ושלא עוקלו בעבר על־ידי בית־מישפט. נראה שהוא זקוק לכסף לביצוע עיסקה גדולה, בסדר־גודל של מאות אלפי דולארים.

אגב: חברת דיזנגוף סנטר, שפלאטו שותף בה, מחפשת משקיע או משקיעים נוספים, שיעזרו לה להרים את שני מיגדלי־המישרדים מול מיגדל־הדירות בדיזנגוף סנטר, מעל לבתי־הקולנוע לב 1 ולב 2.

חשבון שעזב את ישראל לטובת רשת־חנויות מינימרקט, שהתחיל לבלוט בעיסקי ייבוא של כלי־בית לארצות־הברית.

שעת השי"ן של הבנקאים

ביום החמישי הבא, ה־1 באוגוסט, תחול שעת־השי"ן של הצמרת הכלכלית והבנקאית בארץ.

בימים אלה טרודים ועסוקים כל מוזהרי ועדת־החקירה הממלכתית לעניין מניות הבנקים באיסוף אחרון של רשימת העדים שהם מבקשים להביא ולחקור. הרשימות חייבות להימסר לידי היושב־ראש, הד"ר **משה בייסקי**, עד לאחד בחודש אוגוסט.

מסיבה זו נתונים כמה בנקאים השבוע בלחץ גדול, וכך גם כמה פוליטיקאים ובנקאים־בדימוס. פגישות לא חשובות, שנקבעו לשבוע זה, נדחו עד לתחילת החודש הבא.

לכולם ברור שרשימה בלתי־מלאה תהיה בעוכריהם בשלב הבא של דיוני הוועדה.

המשורר הלאומי

על פסטיבל־טבריה שמעתם? בקושי. הכותרת היחידה שהפסטיבל הזה קיבל היתה בקשר להזמנת שיר מיוחד, לכבוד האירוע, מידי ראש־הממשלה **שימעון פרס**, שהתפרסם לראשונה כמשורר כשכתב את שיבחי קליה.

לפסטיבל טבריה הוזמנו המוני זמרים ונגנים ורקדנים, וכל שאר האמנותיים החיים מפסטיבל לפסטיבל, והדבר היחידי שהיה חסר לעניין זה יחסי־ציבור. אבל טבריה זה רחוק, ועיתונאים לא אוהבים לנסוע רחוק כדי לעשות כתבות. כל זה עד שנודע לאיזה עיתונאי ששימעון פרס כותב שיר מיוחד לפסטיבל. הידיעה הזאת הופיעה בכל העתונים, ובמעריב היא אף היתה גדולה מאוד, ובעמוד הראשון.

אחר־כך הגיע היום המקווה, וכולם הגיעו לפסטיבל וכולם חיכו לבואו של ראש־הממשלה, שימעון פרס, וגם כולם חיכו לשמוע את השיר המיוחד ש**ירדנה ארזי** היתה אמורה לשיר אותו. שימעון פרס הגיע, מעד על הבימה והוחזק על־ידי ראש־העיריה **יגאל ביבי**. המוזמנים הגיעו, המופיעים הגיעו, פרנסי־טבריה הגיעו רק השיר המפורסם לא הגיע.

מישהו ניגש בשקט־בשקט לראש־הממשלה ושאל אותו מה תוכן השיר שהוא כתב. שימעון פרס הסתכל בו כמו על משוגע, ושאל „איזה שיר?"

מה אגיד לכם, כל הכבוד לאנשי יחסי־הציבור של פסטיבל טבריה. גימיק לא רע להפיץ שמועה ששימעון פרס יכתוב שיר, אם פעם תשמעו שלפסטיבל עכו מגיע **רונלד רגן** כדי לרקוד ברייק־דאנס, אל תאמינו. אפשר לסדר את העם רק פעם אחת.

יגאל ביבי (עם כיפה) עוזר לשימעון פרס לעלות על הבמה
רונלד רגן ירקוד ברייק־דאנס

תאונת עבודה

ושוב בעניין טבריה. מארגני הפסטיבל מאוד רצו שיכתבו בעיתונים מה הולך לקרות שם וככה יבואו לטבריה גם אנשים ממקומות אחרים. מה עושים כשרוצים סיקור בעיתונים? מזמינים **עיתונאי** של צהרון ידוע, שברדך־כלל כותב על בידור ותרבות, משכנים אותו במלון גלי כנרת, מטפלים בו יומיים, מפנקים אותו, מראים לו את ניפלאות טבריה, ומקווים שלמחרת יהיה העיתון שלו מלא בכתבות.

העיתונאי נסע הביתה. עברו כמה ימים, ובכל יום רצים מארגני פסטיבל־טבריה לקיוסק כדי לקנות גליון ולראות מה הוא כתב. עוד יום ועוד יום, ושום דבר אין בעיתון. בסוף הרימו טלפון אל העיתונאי בתל־אביב ושאלו אותו מה קורה, למה הוא לא כותב מילה.

העיתונאי הסביר להם שזה לא שום דבר אישי נגדם, להיפך, זה משהו אישי מאוד נגד עצמו. העיתונאי **ואשתו** מסוכסכים בזמן האחרון, ולכן **הגברת** שהוא היה איתה בטבריה היתה גברת אחרת. עכשיו פיתאום העיתונאי שם לב שאם הוא ידווח על טבריה, תבין מזה אשתו שהוא היה בטבריה, ומייד היא גם תלך לברר עם מי הוא היה שם. פסטיבל או לא פסטיבל, צרות הוא לא צריך.

החסכנים

חווה לוי
מי שלא מרים גרוש – לא ירים גרושה!

כשנפרדה **חווה לוי** מבעלה **גי פולום** היא סיפרה לכולם שפשוט נמאס לה להיות אמא שלו. עכשיו מסתבר שכל־כך נמאס לה להיות אמא, עד שהיא החליטה שהיא רוצה אבא. אבא היא מצאה בדמותו של **פיצי ויטזנסקי**. לא שהוא מתאים בגיל להיות אבא שלה, אבל הוא מתאים מאוד ברגש האבהי, שהוא השפיע על חווה. הוא עזר לה להקים את הבוטיק החדש שלה בכיכר־המדינה, עזר לה לתכנן את הקולקציה, עזר לה לסחוב דברים כבדים, כל הזמן הוא עזר לה. בין עזרה לעזרה הוא נורא התעייף, ואז היה לוקח את חווה לנוח באיזה מקום.

לפני שלושה חודשים הם היו ביחד בלונדון, וגרו בחדר אחד בבית־המלון, שזה דבר טיבעי מאוד. מה שלא טיבעי זה שחווה סיפרה לכולם שהם גרו בחדר אחד רק מטעמי־חיסכון, ובכלל לא היה שום דבר אינטימי ביניהם.

אחר־כך הם חזרו ארצה, ושוב פיצי עזר לה, ושוב הוא התעייף, ושוב הם נסעו לנוח ביחד במלון באילת. גם שם הם לקחו חדר אחד בלבד, ובבוקר, כשחווה היפה יצאה מהחדר היא הסבירה לכולם שבינה לבין פיצי אין כלום, סתם הם גרים בחדר אחד מטעמי־חיסכון.

כל־כך הרבה כסף הם חסכו, שעכשיו אין לפיצי בעייה לעשות שיחות־טלפון טרנס־אטלנטיות לחברתו לשעבר, **קיטי**, הנמצאת באמריקה, ולנסות להחזיר אותה ארצה. הוא הבין סוף־סוף שמחווה לוי לא יכול לצאת לו כלום, מלבד חיסכון של כסף. והוא גם יודע את האימרה הידועה: „מי שלא מרים גרושה — גם לא מרים גרושה!"

הכל נשאר במישפחה

אני מאוד אוהבת אנשים החיים לפי הכלל „נאה דורש, נאה מקיים". הנה, למשל, הפרופסור **מיכאל ברונו**, שהחליט לעשות לנו מהפך כלכלי. הפרופסור ברונו הוא איש אחראי, והוא לא היה עושה לנו משהו שהוא לא ניסה קודם. לכן הוא עשה קודם־כל מהפך בחייו הפרטיים, ואחרי שהוא ראה שזה הצליח, הוא הלביש גם עלינו מהפך.

אחרי 20 שנות נשואין נפרד הפרופסור לכלכלה מאשתו **עופרה**, ועכשיו הוא נראה עם אשתו של פרופסור לכלכלה אחר, מאוניברסיטת ירושלים. הוא אפילו לקח אותה לנסיעה לארצות־הברית, שם הוא ישתתף בכינוס של כלכלנים. במחלקת־ההיסטוריה דווקא יודעים לספר שגם את עופרה, אשתו, הוא לקח מפרופסור אחר לכלכלה, **גיורא חנוך**, לפני 20 שנה.

ואם אחרי כל המהפכים האלה הם נראים כולם בסדר, אז יכול להיות שגם עם־ישראל יחזיק מעמד אחרי המהפך הכלכלי, תוצרת פרופסור ברונו. כן יהי רצון!

מיכאל ברונו
שלושה פרופסורים ושתי נשים

רחל מרחלת על כל העולם

מאת שולמית יריב

החיבור של בת הנהגת

אלוהים יודע איך הם מסבירים את זה כל מגידי־העתידות, קוראי כף־היד, האסטרולוגים והמכשפות ופותרי־החלומות. עובדה מאוד מעניינת, שהתבררה לי, היא שבתה הבכירה של נהגת אוטובוס התאונה המחרידה, **רות דוידוב**, הלומדת בבית־הספר תלמה ילין, במגמה לדראמה, כתבה לפני שנה חיבור בכיתתה, ודווקא חיבור על נושא הרכבת. החיבור היה כל־

לימור דוידוב
חיבור על רכבת

כך טוב שהיא קיבלה את הציון הגבוה ביותר בכיתתה. חיבור על נושא הרכבת, ציון הכי גבוה — ואחר־כך הסיפור הזה של אמא שלה ושל הרכבת והטרגדיה הנוראה.

היפהפיה גמרה עכשיו את השמינית. כשנהרגה אמה יחד עם 22 ילדים, חשבו חבריה־לללי־מודים של **לימור** שהיא לא תגיע לבית־הספר כדי להשלים את הבחינה האחרונה לתעודת־הבגרות. אבל לימור הגיעה, וכל חבריה לכיתה תמכו בה ועזרו לה.

אי־אפשר להאמין לרדיו

בתיה ואלי ישראלי
קוקאין בגיבעתיים

תגידו, גיבעתיים זה בצפון? ידעתי! כי תמיד אומרים שמצפון תיפתח הו־עה.

אז לפני כחודש נעצרו בגבעתיים 11 איש ואשה, שנכנסו לדירה שהיתה תחת מעקב מישטרתי. כל האנשים הואשמו בשימוש בקוקאין, ואפילו הודו בכך.

לי נודע שהיו שם 10 גברים ואשה אחת, וגם אמרו לי שהאשה היא **בתיה ישראלי**, אשתו של השדרן **אלי ישראלי**, מייד עשיתי דרינג־דרינג לבית של בתיה ואלי, וקול גבר ענה לי שבתיה נסעה לקיבוץ, ואלי נמצא בעבודה. מייד עשיתי עוד דרינג־דרינג אחד לאלי ישראלי, ושאלתי אותו אם הסיפור על אשתו נכון.

„מה פיתאום? זו לא בתיהו!"

„אבל היה כתוב שזו אשתו של שדרן מפורסם!"

„זה לא אנחנו!"

„סליחה, ואני מצטערת על ההטרדה."

המשכתי לחקור מי האשה, ואחרי עבודה קשה ומפרכת נודע לי שבכל זאת הסיפור הוא על בתיה ישראלי היפה.

לתשומת־לב אלי ישראלי: אם היית אומר לי שאומנם זאת בתיה, אבל אתה מבקש ממני שלא לכתוב על זה, יתכן שהייתי מכבדת את בקשתך. מה שאני לא מכבדת זה בלופרים, החושבים שהם מנצחים את העולם בבלופים שלהם.

במילחמה כמו במילחמה

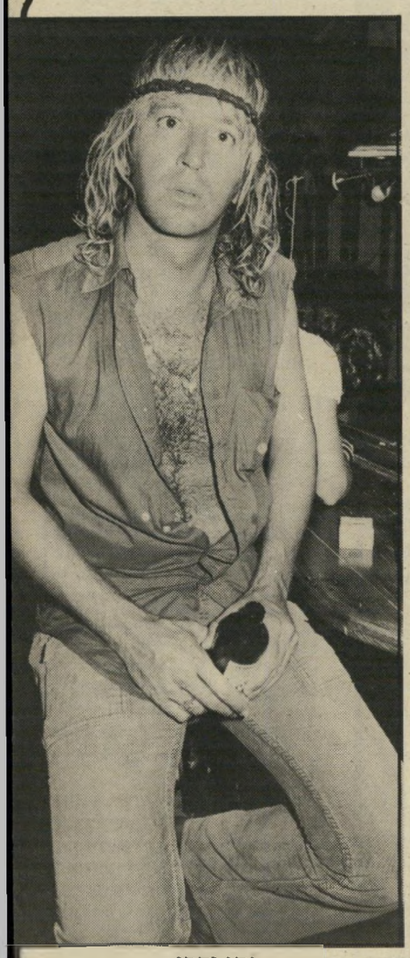
מי שלא יודע שאסור להתעסק עם סוחרי־נשק, יש לו בעיה מעניינת. אחת שלא ידעה את זה היא **אשתו** של **סוחר־נשק** ידוע בארץ. לפני ארבע שנים הם החליטו להתגרש, ומאז סוחר־הנשק מקדש על אשתו מילחמות גדולות, כי הוא יודע שהסיכוי לנצח במילחמה תלוי בכמות הנשק ובטיבו.

במשך ארבע השנים שבהן מתנהל המישפט בין השניים, השתמש סוחר־הנשק בכל מיני כלי־נשק, החל בנשק קל ועד לאר־פי־ג'י, בזוקות וקטיושות, ובכל זאת הכרעה לא היתה.

עכשיו הוא החליט לגמור את העניין ולהש־תמש בנשק הכי חזק שיש לו — טנק אמיתי. הטנק האמיתי יהיה העיתונאי הדרומי **נתן זהבי**, שהסכים להעיד בבית־המישפט שהוא שכב עם אשת סוחר־הנשק.

אני לא כל־כך מבינה בנשק, אבל אני דווקא מאוד מבינה בגברים, ואני יודעת שיש גברים אמיתיים המוכנים להשתמש בנשק כל־כך מלוכ־לך ולא־קונבנציונאלי. אבל בחברות בין גברים (כמו בחברות בין סוחר־הנשק והעיתונאי) יש דברים מאוד משונים.

נודע לי מחברה של האשה שמה שהכי־מעליב אותה זה לא שזהבי מעיד שהוא שכב איתה, אלא דווקא זה שמישהו יכול להאמין לו ולחשוב שיש לה טעם כל־כך רע בגברים.

נתן זהבי
טעם רע בגברים

הקטינה
שוטרים עם עיני־כלב

עכשיו הסתבר שלא רק שהיא גנבת, אלא שהיא גם שקרנית. למה שקרנית? מפני שהיא סיפרה לי שהיא גנבת, בזמן שהיא בעצם סייעה לרצח.

הכי מצחיק הוא שכל הסיפור היה מילחמה קשה בין **שתי לסביות** על חסדיה של הקטינה. המילחמה היתה ארוכה, ובסוף אפילו עקובה־מדם. אחת הלסביות רצחה את השניה בתחנה המרכזית החדשה, בתל־אביב, והקטינה היפה סייעה לה במשהו, ועכשיו היא מבלה את עי־תותיה בנווה־תירצה. בין הרבה מאוד נשים.

אז כל זמן שהיא יושבת בנווה־תירצה הכל בסדר. אבל פעם בכמה זמן צריך להסיע אותה לבית־המישפט, וכאן מתחילות הצרות. כל שוטרי־ישראל נלחמים ביניהם על הזכות להסיע את הקטינה, וברגע שנופלות עיניהם עליה, גם השוטרים הכי־קשוחים מתרככים לגמרי. כל האלימות עוזבת אותם, והם נמסים, ואפילו יותר מזה.

החליט מי שהחליט, ואני לא יודעת מי זה היה, שהקטינה תיסע לבית־המישפט כשהיא קשורה באזיקים לסוהרת, כדי שלשום שוטר ישראלי לא תהיה הזדמנות להיות איתה לבד אפילו לרגע קטן אחד. מישהו, שראה כמה שוטרים מסתכלים בקטינה בעיני־כלב אוהבות, הציע שהקטינה תבלה את מאסרה דווקא במטה הארצי, כדי לגדוע שם את גוע־האלימות, שהיכה שורשים ארוכים ועזים במישטרה.

תרופה למכת האלימות

כשעשיתי ביקור־נימוסין בכלא נווה־תירצה לפני כחודש, פגשתי אותה שם. לרגע חשבתי שאני נמצאת באיזה בית־אופנה פאריסי, כי מולי עמדה אחת הבחורות היפות שראיתי לאחרונה. שמה אסור לפרסום כי היא **קטינה**. ניגשתי אליה כדי לראות אותה מקרוב, ובאמת נדהמתי. גוף כזה, פנים כאלה, שפתיים כאלה לא רואים כל יום! שאלתי את הקטינה למה היא יושבת במקום הזה, והיא סיפרה לי שהיא גנבת.

העולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 11 • עורכים אלכס פז ובנצי לופו

סקר „העולם הבא" מגלה:

מדד יוני — 14.9%
מדד יולי — 33.4%
מדד אוגוסט — 4.5%
תומכים במדיניות הכלכלית של הממשלה.

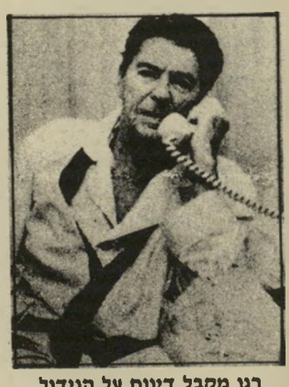
אזרח צופה במדד יולי

התגלה גידול במעי ממולא!

מאת קישקע מיט־צ'ולנט

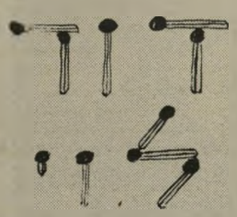
ביום־השבת הסבה מישפחת לו־טרשפריץ לארוחת־צהריים, שכל־לה מעיים ממולאים וגעפילטע פיש. כאשר לפתע גילה האב גידול סרטני (שרימפס בלעז) בתוך הקישקע שלו. האב המופתע ליקק את שפתיו בהנאה.

בעיקבות זה הודיע הרב שרץ מפ"ס, שמיקרי הדיזנטריה בקריות הינם עונש משמיים על כך שהמנתח היהודי של רגן נוסע ביום הראשון, ודרש לאסור בחוק את הגידולים הסרטניים.

רגן מקבל דיווח על הגידול

חידת הגפרור

לפניך $9\frac{1}{2}$ גפרורים מסו־דרים בסדר אנלפא־ביתי. איך תוכל על־ידי הזזה של גפרור אחד בלבד להציג שינאה ערתית בעם?

בס"ד מתכנתים למען ההלכה

אנו, ציבור המתכנתים בישראל, דורשים בזאת שהאתיופים יעברו לא רק גיור לחומרה, אלא גם גיור לתוכנה.

עונשים מרתיעים לשוטרים אלימים

„לא ייתכן, שבמדינת־חוק לא יהיו אזרחים מוגנים מפני התעללות שוטרים — גם אם האחרונים חזקים יותר," כך אמרה שופטת בית־המישפט המחוזי במישפט, המתנהל נגד סמלים במישטרת־ישראל, שהיכו נער בן 12. היא גזרה עליהם קונפטי, וציוותה לעצור את הנער במעצר מונע, לצורך הגנתו.

למה לך לנסוע עד נאפולי?

מישרד־האוצר, בשיתוף מישרד־הנסיעות, מציעים לך:

לראות את מס"ה־הכנסה ולמות!

הרשם עוד היום לסיור במרתפי־החקירות של מס־ההכנסה. נפגשים ליד השער – נא לבוא בתכ־ריכים!

הוראות לעורכי עיתונים... הוראות לעורכי עיתונים...

עורך יקר,

ההנחיות שלפניך נועדו לש־פר את סיכוייך במישטר החדש. שייכון כאן. אנא הקפד עליהן, לטובתך שלך.

אם, למשל, נופלת לידיך הידיעה הבאה:

שני ילדים נלכדו בחדר־הכספות של בנק לאומי ר־שותחרו רק למחרת.

הרי באופן טיבעי הכותרת לידיעה צריכה להיות:

„פחדתי שיחתכו אותו כמו שעשו לנאוה אלימלך — למה מרשים לערבים להסתובב בינינו?" קרא בהתרגשות דודו של הילד.

ואם המדובר בידיעה סנסציו־נית אחרת כמו:

השטן הקטן שבח לפגור ת'דלת.

הצמצנן המסכן חטף נזלת נה... נה... נה אפצי נה... נה... אפצי.

כאן והו המקרה הקלאסי לכותרת מהסוג הבא:

סיגוע על רקע חבלני או תבלה על רקע לאומי?

פרטים נוספים בעיתונים.

עוד מיקרה־שוד של קשישים!

המישטרה לכדה שני קשישים, החשודים כי שדדו צעיר בדיזנגוף.

נדרתי נדר שאם אזכה בסכום הגון — אשמור שבת

כך תירץ חייל בשרות סדיר, בבית־דין צבאי, את הס־כמתו לשמור בשבת במקום מילואימניק, תמורת 2000 שקל.

בטוטו הכל יכול לקרות

זכה באוטו־טוטו ונדרס על־ידי מוכר לוטו.

תועבה במכביה

שלוש אתלטיות הגיעו ל־שיאן על המיזחן בתחרויות התעמלות־קרקע.

התנצלות

השבוע לא תתקרסם הבדי־חה השבועית על „בזק", מפני שמחבר הבדיחה לא הצליח להתקשר למערכת עד לרגע זה.

קרא במוסף השבת של „העולם הבא":

יש מין אחרי המוות – וידויו של נקרופיל.

אני והמעיל – ראיון חושפני עם אכסהיביציוניסט.

המכביה ה־12

המערכת עדיין מתאמנת בהכנת בדיחות על המכביה, אם כי סביר להניח שהישגי הספורטאים יחסכו מאיתנו את המאמץ.

מערכת העולם הבא **מתאמנת במשיכת יתר**

כותרות גנובות

במכביה: בתחרויות באו־לם סגור זכה מנחם בגין במדליית זאב.

■

נחקר חשד, שמאחורי מיק־רי הדיזנטריה בקריות – עומדות חברות לייצור מש־קאות תוססים.

■

במיסגרת מדיניות הממש־לה לסבסד ניוד עובדים מהשרות הציבורי לפרטי – צוידו גם עוזרי־השרים ב־מכוניות וולוו. ובכך יוקל עליהם הניוד מהמישרד לביתם.

■

בחקירת העיתונאי שהוכה במישטרה התגלו סטירות מרובות.

■

ממרומי הבניין הגבוה במדינה (134 מטר) – המוקם על־ידי מישרד־הביטחון – יהיה ניתן להסתכל ישר בעיניים של מדד יולי.

■

מצלמת־וידיאו מתלוננת: נאנסתי על־ידי הרובוט ה־מישטרתי.

■

עקרת־בית מחיפה חשודה כי תלתה כביסה עד צאת נשמתה.

■

נתפסה רשת־דייגים.

■

הרבנות הצבאית תכיר במסע הרגלי של האתיופים כ„מסע לקבלת הכיפה".

■

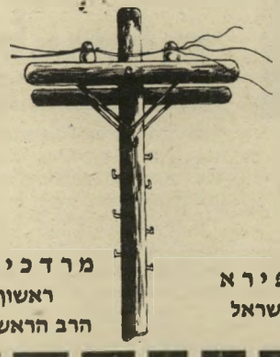
הקברניט, שהשליך את הכושי לים, יתפטר ממישרתו כמטביל אתיופים, וימונה כיועץ מיוחד לשר־האוצר בנושא: „השלכת אנשים לים מספינה טובעת".

הרבנות הראשית לישראל

ב"ה ירושלים השלמה ת"ו כ"ו תמוז תשמ"ה

קריאה נרגשת לרבני ישראל

למרות כל האזהרות ממשיכה חברת החשמל במיזרח ירושלים להתקין עמודי־חשמל מיסיונריים בעירנו הקדושה. אין להש־תמש בחשמל זה מחשש עורלה ושביעית.

אברהם שפירא
הרב הראשי לישראל

מרדכי אליהו
ראשון לציון
הרב הראשי לישראל

לא חשוב איזה עיתון אתה קורא, בסופו של דבר תעבור גם אתה ל„העולם הבא"!

שוופס - טעם מיוחד לאנשים מיוחדים
שוופס
Schweppes

ו' אב תשמ"ה, 24.7.1985 מיספר 2499 שנה 49 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

מפצחת הכספות נעצרה בנערת מסאז'

נאווה סיאס